

Τὸ Σωτὶ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

89

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται από τριμελή Έπιτροπή Έντεταλμένων
Κυριών ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1953

ΕΤΟΣ Δ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 89 (17)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

*Οργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμῶν Δρ.	100.000
Κοινοῦτες καὶ Σχολεῖα	» 50.000

Παιδιά Παιδοπόλεων και συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ.
τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἐνα χρόνο 15.000. Ἐξά-
μηνη 10.000. Τὰ εὐπόρα. Ἐνα χρόνο: 25.000. Ἐξά-
μηνη 15.000.

Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Υπεύθυνος Συντάξεως : ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθήναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου : Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθήναι

Τὸ Κρινάκι τῆς Αὐγῆς μὲ ἐρωτᾶ ποῖος ἄνθρωπος ἔφτασε πρῶτος στὸ Βόρειο Πόλο;

Ἀπάντηση: Ὁ Ροβέρτος Πήρυ (1856-1920) ἐξερεύνησε τὶς ἀρκτικές περιοχὲς καὶ ἔφτασε στὰ 1909 πλησιέστατα στὸ Βόρειο Πόλο.

‘Ο Ρόαλντ Άμουνδσεν (1872-1928) μαζί με τόν Νόμπιλε έφτασε με τόν αερόπλοιο «Νορβηγία» κατά τόν 1926 στό Βόρειο Πόλο. Στά 1928 ό Νόμπιλε πέταξε πάλι στό Βόρειο Πόλο, καταστράφηκε όμως τόν αερόπλοιο του και άποκλείσθηκε εκεί. ‘Ο Νόμπιλε διασώθηκε αλλά ό Άμουνδσεν έπεχείρησε νά τόν σώση και χάθηκε.

Ὁ Δημήτριος Παν. Καρέλλας με ἐρωτᾷ: Πότε οἱ Ἕλληνες ὠνομάσθησαν Δαναοὶ καὶ γιατί ἐπή-
ραν αὐτὴ τὴν ὀνομασίαν;

Ἄ π ά ν τ η σ η : Κατὰ τοὺς ἡρώ-
κους χρόνους μὲ τὸ ὄνομα Δαναοὶ ἐλέγον-
το οἱ κάτοικοι τοῦ Ἄργου, διότι κατὰ
τὸν Μῦθον ἦσαν ἀπόγονοι τοῦ Δαναοῦ,
τῆς θυγατέρες τοῦ ὁποίου νυμφεύθηκαν
νεανίαι Ἀργεῖοι. Ὡστόσο Δαναοὶ ὠνομά-
σθηκαν οἱ ἐκστρατεύσαντες εἰς Τροίαν
Ἕλληνες καὶ ὁ Βιρυλῖος βάνει στὸ στό-
μα τοῦ Λαοκῶντος τὸ περίφημο «TIMEO
DANAOS ET DONA FERENTES» πού θά
πῃ «Φοβοῦμε τοὺς Δαναοὺς (δηλαδή τοὺς
Ἕλληνες μαχητὲς τῆς Τροίας) καὶ ὅταν
ἀκόμα φέρουν δῶρα». Ὁ Γλάδστων γρά-
φει ὅτι τὸ ὄνομα Δαναοὶ βρίσκεται 147
φορὲς στὴν Ἰλιάδα καὶ 13 φορὲς στὴν
Ὀδύσσεια. Ποτὲ δὲν ἀναφέρεται στὸν Ἑ-
νικό καὶ ποτὲ στὸ Θηλυκὸ γένος. Καὶ ὁ
κόμος παρατηρεῖ πῶς δὲν ἀναφέρεται ποτὲ
τὸ ὄνομα Δαναοί, σὰν τοπικό, ἢ ὡς Ἑθνι-
κὸ τῶν κατοίκων τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονή-
σου καὶ τῶν νησιῶν ἢ τοὺς προγόνους
τους. Ἀλλὰ ὁ Ὀμηρος μὲ τὸ «Δαναοί»
ἐννοοῦσε ἀποκλειστικὰ τοὺς Ἕλληνες πού
ἔλαβαν μέρος στὸν Τρωϊκὸ πόλεμο. Πρῶτη
φορὰ ὁ Πίνδαρος ὀνομάζει Δαναοὺς τοὺς
παλιούς κατοίκους τῆς Λακεδαιμόνου στὴν
Ἄργου καὶ τῶν Μυκηνῶν. Σὲ Αἰγυπτια-
κὰ κείμενα ἐπὶ Ραμσῇ τοῦ Γ. (1180-
1150 π.Χ.) ἀναφέρεται λαὸς μὴ Αἰγυπτί-
κός, οὔτε Σημιτικός πού λεγόταν Δα-
ναοῦνα (Δὰ ἐν νοῦνα), ἔκαμε ἐπιδρομὴ

στην Αίγυπτο «ἐκ τῶν νήσων» δηλαδή ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο. Ἴσως λοιπὸν ἡ ὀνομασία Δαναοὶ νὰ εἶναι πιὸ παλιὰ ἀπὸ ὅτι τὴν νομίζουμε σήμερα!

Ὁ Δημ. Καρέλλας μὲ ἐρωτᾷ: Πότε καὶ ὑπὸ ποίων ἐσθήχθη ἡ καλλιέργεια τῆς ντομάδας εἰς τὴν Ἑλλάδα:

Ἀπάντηση: Ἡ Ντομάτα τῆς οποίας τὸ Ἐπιστημονικὸ ὄνομα εἶναι Λυκοπερσικὸν τὸ ἐξῶς δίδον ἔχει πατρίδα τὴ Νότιο Ἀμερική. Ἀπὸ ἐκεῖ ἦρθε στὴν Εὐρώπην ὅταν ἡ Ἠπειρος ἀνεκαλύφθη. Στὴ χώρα μας ἄρχισε ἡ καλλιέργειά της μετὰ τὶς πρῶτες προσπάθειες τοῦ Κράτους ποὺ ἐλευθερώθηκε νὰ δημιουργήσῃ νέες καλλιέργειες.

Ὁ Κώστας Μποσινάκης με ἐρωτᾷ: Ποία ἡ ἐτυμολογία τῶν Τοπωνυμικῶν: Καλάμαι, Κορώνη, Πῦλος καὶ Μεθώνη;

Ἄ π ἄ ν τ η σ η : 1) Καλάμαι: Ὑπάρχουν δύο γνώμες γιὰ τὴν προέλευση τῆς ὀνομασίας τῆς Μεσσηνιακῆς πρωτεύουσας: Ἡ πρώτη: Τὸ ὄνομα προήλθε ἀπὸ τὴν ἀπειρίαν τῶν καλαμώνων ποὺ ὑπῆρχαν ἀπὸ πολὺ παλιά. Ἡ δεύτερη, ποὺ τὴν ὑποστήριξε ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς Νικόλαος Γ. Πολίτης ἡ ὀνομασία τῆς πόλεως Καλαμάτα — καὶ ὄχι Καλάμαι ὅπως λέγεται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 — προέρχεται ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Μοναστηριοῦ ποὺ ὑπῆρχε ἐκεῖ στὴν παλιὰ ἐποχὴ, ποὺ ἦτο γινωστὸ σὰν μοναστήρι Παναγίας τῆς Καλομάτας. 2) Κορώνη εἶναι ἀρχαία πόλις τῆς Μεσσηνίας. Ὅπως μᾶς λέει ὁ Παυσανίας, ἡ πόλις αὐτὴ κτίσθηκε στὴ θέση τῆς ὀμηρικῆς πόλεως Αἰπείας στὰ 365 π.Χ., ὅταν δηλαδὴ ὁ Ἐπαμεινώνδας ἐξανέφερε τοὺς Μεσσηνίους στὴν πατρίδα τους. Ἡ πόλις πῆρε στὴν ἀρχὴ τὸ ὄνομα Κορώνεια διότι ὁ Ἐπιμηλίδης, ποὺ ἐκτίσσε τὴ νέα πόλις καταγόταν ἀπὸ τὴν Κορώνεια τῆς Βοιωτίας. Τὸ ὄνομα αὐτὸ τὸ ἄλλαξαν οἱ Μεσσηνιοὶ σὲ Κορώνη γιὰτὶ, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, ὅταν γίνονταν ἡ θεμελίωσις τῶν τειχῶν τῆς Κορωνείας βρέθηκε μιὰ χάλκινη «κορώνη» δηλαδὴ μιὰ κουρούνα καὶ γιὰ τοῦτο καὶ ἡ κορώνη ἦταν τὸ ἔμβλημα τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς Μεσσηνίας. 3) Πύλος: Ἡ σημερινὴ Πύλος ὀφείλει βέβαια τὴν ὀνομασίαν της στὴν Ὀμηρικὴ Πύλο τὴν πατρίδα τοῦ Νέστορα. Ἡ ὀμηρικὴ Πύλος ὀφείλει τὸ ὄνομά της στὸν Πύλα ἥρωα τῆς Ἑλληνικῆς μυθολογίας, γιὸ τοῦ Κλήσωνος βασιλιά τῶν Μεγάρων, ποὺ ἐτιμᾶτο ὡς ἱδρυτὴς τῶν δύο πόλεων τῆς Μεσσηνιακῆς Πύλου καὶ τῆς Ἡλειακῆς Πύλου. 4) Μεθών. Ὁ ἀρχαιότερος τύπος τοῦ ὀνόματός της εἶναι Μεθώνη καὶ προέρχεται ἀπὸ τὴν Μεθώνην τὴν θυγατέρα τοῦ Οἰνῶος· ὑπάρχει ὅμως καὶ νεώτερος τύπος Μεθώνη καὶ ὅπως υποστηρίζεται ἡ ὀνομασία αὐτὴ προήλθε ἀπὸ τὸ Μόθωνα λιθό-

Δηλαδή από ένα βρόχο που βρίσκεται στη

νότια ἄκρη τῆς πόλης καὶ ἀπέναντί της.
Ἀπὸ τὸ βράχο αὐτὸ, ποὺ συνδεόταν ἡ Με-
θώνη ἄλλοτε μὲ γεφύρι πῆρε τὸ ὄνομα τῆς
ἡ πόλης ὅπως ὑποστηρίζει ὁ Πανουσιάνης.
Ἀπὸ τὸν τύπον αὐτὸν Μοθώνη προέρχεται
καὶ ἡ ὀνομασία MODON μὲ τὴν ὁποίαν
εἶναι ἡ Μεθώνη γνωστὴ ἀκόμα καὶ σήμερα
στὴν Εὐρώπη.

Ὁ Στέλλιος Κυριακίδης μὲ ἐρωτᾷ: Ἡ Πόλις
"Αἶχεν (Αἶξ λὰ Σαπέλ) ποῦ βρίσκεται καὶ ποία
ἡ ἱστορία της;

Ἄπαντησις: Τὸ Ἕαχεν τὸ ὁποῖον στὴν ἀρχαία ἐλληνικὴ λέγεται Ἀκυσίγανον εἶναι πόλην τῆς Πρωσσίας στὴ θῆβαινα τῆς Κολωνίας· ἰδρύθηκε ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους καὶ ἦτο ἀπὸ τὸ 813-1531 τόπος στέψεως τῶν αὐτοκρατορῶν τῆς Γερμανίας. Στὸ συνέδριον τοῦ Ἕαχεν (1818) παρὰ τὴν ἀντίδραση τοῦ Καποδίστρια ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ῥωσσίας ἐπικράτησε ἡ πολιτικὴ τοῦ Μέττερνιχ, ἔτσι δὲ ἀνανεώθηκε ἡ Ἰερὴ Συμμαχία. Καὶ τότε ἐνασχύθηκε ἡ ἰδέα τῆς ἀκεραϊότητος τῆς Τουρκίας καὶ ἐλήφθησαν μέτρα ἐναντίον τῶν ἀπελευθερωτικῶν τάσεων τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ὁ Στέλιος Κυριακίδης με ἐρωτᾷ: Πῶς εἶναι οἱ ἐπιστημονικὲς ὀνομασίες ἢ ὀνομασίες τῶν σπὴν ἀρχαιότητα, τῆς Ντομάτας, μελιτζάνας, πιπεριάς κολοκυθιοῦ κρεμμυδιοῦ καὶ σκόρδου;

Ἄ π ά ν τ η σ η : 1) Ντομάτα: Ἄγνωστη στήν ἀρχαιότητα. Ἐπιστημονικόν ὄνομα: Λυκοπερσικόν τὸ ἐδώδιμον. 2) Μελιτζάνα: τὸ ἐπιστημονικὸ τῆς ὀνομαζόμενης Σόλανον τὸ ἐδώδιμον ἢ σόλανον ἢ μελιτζάνα. Ἡ λέξη μελιτζάνα εἶναι ἰνδική. 3) Πικερίά: Λέγεται καψικόν. Ἀνήκει στήν οἰκογένειαν τῶν σολανοειδῶν καὶ ἡ ἐπίσημή του ὀνομασία εἶναι καψικόν τὸ ἐτήσιον. 4) Κολοκύθι, τὸ ὄνομα τοῦ φυτοῦ Κολοκύνθη. Ἀνήκει στήν οἰκογένειαν τῶν κολοκυνθοειδῶν ἢ σικυοειδῶν. Στὰ τελευταῖα ἀνήκουν κυρίως ὁ σικυὸς ἢ σίκυος, σικυδοὶ δὲ ὁ ἥμερος εἶναι τὸ ἀγγούρι καὶ σικυδοὶ ὁ πεπόν τὸ πεπόνι, σίκυς ἡ κιτρύλλος εἶναι ὁ ὑδροπέπων (δηλαδὴ ἡ καρπούζι) καὶ σίκυς ἡ κολοκυνθὶς εἶναι ἡ πικραγγουριά. 5) Κρεμμύδι: λέγεται κρεμμύον μὲ τὸ ἐπιστημονικόν ὄνομα Ἄλλιουμ κέπα. Ἀνήκει στὸ γένος τῶν βολβοδῶν λειοοειδῶν φυτῶν τὸ Κόρμυμον τὸ κοινὸν εἶναι τὸ κρεμμύδι. 6) Τὸ σκόροdon: Ἡ σωστή του ὀνομασία εἶναι σκόροdon, ἀνήκει καὶ αὐτὸ στὴν οἰκογένειαν τῶν βολβοδῶν λειοοειδῶν καὶ λέγεται κρόμμυον τὸ σκόροdon.

Ὁ Γεώργιος Ταμπούρης με ἐρωτᾷ: Ὅσα λένε
τὰ μέντιουμ εἶναι ὀρθά; Ἐχουν προφητικάς ἰκα-
νότητας;

Ἀ π ὅ τ η σ η : "Οχι. Τis περισ-
σότερες φορὲς πέφτουν ἔξω. Οἱ σοβαροὶ
ἄνθρωποι πρέπει νὰ παρακολουθοῦν μὲ
πολλὴν δυσπιστίαν ὅλας αὐτὰς τὰς ἐκδη-
λώσεις.

από *ζήν* ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ*

Καθώς ο Έγκέλαδος καταστρέφει τὰ νησιά μας

Τὸ διάγγελμα τοῦ Βασιλιᾶ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλιᾶς μας στὶς 14 Αὐγούστου ἀπηύθυνε ἀπὸ τὶς σεισμό-πληκτες περιοχὲς ποὺ βρισκόταν τὸ πα-ρακάτω διάγγελμα στὸν Ἑλληνικὸ λαό.

«Ἡ Βασίλισσα καὶ Ἐγὼ ἐπε-σκέφθημεν τὰς σεισμοπληκτοὺς πε-ριοχὰς τοῦ Ἰονίου. Ἡ καταστροφὴ τὴν ὁ-ποῖαν διεπιστώσαμεν ὑπερβαίνει κάθε περιγραφὴν. Παντὸς ὁλεθροῦ καὶ θλί-ψις. Ἐκεῖ ὅπου ἄλλοτε εὐρίσκοντο πλοῦσιαι καὶ ὠραῖαι πόλεις σήμερον δὲν ὑπάρχουν παρά ἐρείπια. Οἱ πληθυ-σμοὶ ἄστεγοι παραμένουν εἰς τὸ ὑπαι-θρον, νεκροὶ ἀνασύρονται ἀπὸ τὰς κα-ταπεσούσας οἰκίας καὶ τραυματισταὶ οἰ-μωζοῦν ὑπὸ σκηνάς. Παιδιὰ προσπα-θοῦν νὰ εὕρουν καταφύγιον εἰς τὴν ἀγ-καλιὰν τῶν γονέων τῶν καὶ γέροντες γονεῖς εἰς τὸν βραχίονα τῶν παιδιῶν τῶν.

»Ἀλλ' ἀφοῦ περάσει ἡ πρώτη ἐντύ-πωσις ἐκ τῆς καταστροφῆς, ἀφοῦ κλά-ψουμε γιὰ τὰ ἀνθρώπινα θύματα καὶ τὰς κολοσσιαίας ὀλικὰς καταστροφάς, πρέπει ὅλοι νὰ σκεφθούμε τί θὰ γίνη. Καὶ τὸ τί θὰ γίνη εἶναι ἓνα: Μὲ τὴν βοήθειαν τῆς Παναγίας τῆς Ὁποίας σήμερον εἶναι ἡ μεγάλη ἑορτὴ καὶ ἡ Ὁποία πάντοτε, εἰς τὰς δυσκόλους στιγμὰς μᾶς ἐδόθησε, μὲ τὴν συμπα-ράστασιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς μεγάλης αὐτῆς παρηγορητῆρας εἰς κάθε δυστυ-χίαν μας καὶ ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τῆς Κυ-βερνήσεώς Μου τὸ ἔθνος ὁλόκληρον πρέπει διὰ μιαν ἀκόμη φοράν νὰ δείξῃ ὅλην τὴν ζωτικότητά καὶ ἀλληλεγ-γύην διὰ τὴν περιθάλψιν τῶν πληθυ-σμῶν καὶ ἔπειτα τὴν ἀνοικοδόμησιν τῶν καταστραφεισῶν περιοχῶν.

»Καλῶ, συνεπῶς, ὅλους τοὺς Ἑλλη-νας νὰ βοηθήσουν μὲ κάθε τρόπον τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεώς Μου συσταθεῖσαν ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρ-χιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλ-λάδος Ἐπιτροπὴν Ἐράνου.

»Καλῶ ὅλους τοὺς Ὀργανισμοὺς νὰ προσφέρουν κάθε βοήθειαν εἰς τοὺς σει-σμοπληκτοὺς συνδυάζοντες καὶ συντο-νίζοντες τὸ ἔργον αὐτῶν πρὸς τὸ πρό-γραμμα τῆς Κυβερνήσεώς Μου, ὅπως διέταξα νὰ κάνουν οἱ ὑπὸ τὴν Προε-δρίαν Ἐμοῦ καὶ τῆς Βασίλισσας Ὀρ-γανισμοί, οἵτινες ἐνετάλησαν νὰ διαθέ-σωσι πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἓνα δισε-κατομύριον δραχμῶν.

»Ἀν βοηθήσωμεν ὅλοι μὲ ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν θὰ περάσῃ αὐτὸ τὸ κακὸ.

ΠΑΥΛΟΣ Β.»

Ὁ Παπὸς διαβάζει ἀμίλητος μὲ βουρ-κωμένα μάτια τὴν ἐφημερίδα ποὺ μόλις τοῦ τὴν ἔφερε ὁ ταχυδρόμος. Εἶναι ἀπορ-ροφημένος ἀπὸ τὶς φρικαστικὰς λεπτο-μέρειας τῆς μεγάλης καταστροφῆς ποὺ ἔφεραν στὰ νησιά τοῦ Ἰονίου οἱ σφοδροὶ σεισμοὶ ποὺ κυριολεκτικὰ ἀνέσκαψαν τὸ ἔδαφος τῆς Κεφαλληνίας, τῆς Ἰθάκης καὶ τῆς Ζακύνθου.

—Τί μεγάλο κακὸ, εἶπε σὲ μιὰ στιγμή

σκηκώνοντας τὰ μάτια τοῦ ἀπὸ τὴν ἐφημε-ρίδα... Δὲν ἔμεινε, στὰ νησιά αὐτὰ πέτρα πάνω στὴν πέτρα. Εἶναι μιὰ καταστροφὴ ποὺ δὲν ἔχει τὸ προηγούμενόν της. Τρία νησιά, μὲ τὶς γραφικὰς δαντελωτὲς ἀκρο-γιαλίες τους, μὲ τὰ παλιὰ σπιτίτια τους, ποὺ πολλὰ ἀπ' αὐτὰ ἦταν μουσεῖα ἱστο-ρίας καὶ τέχνης, δοκιμάστηκαν πολὺ σκλη-ρά... Ἕνας πολιτισμὸς ὁλόκληρος θάφτηκε κάτω ἀπὸ τὰ ἐρείπια...

—Ξέρω, διέκοψε ὁ Κωστάκης, σὰ νὰ μο-νολογοῦσε, ποὺ καθόταν σκεπτικός, μὲ θλιμμένο πρόσωπο, ἀνάμεσα στὸ Γιώργο καὶ τὴν Τασία. Καὶ τὰ τρία νησιά βρί-σκονταν ἐκεῖ ψηλά...

—Ὅχι, διέκοψε ὁ παπὸς! Γιὰ θυμη-θεῖτε τὸ χάρτη τῆς Ἑλλάδος καὶ βρεθῆτε στὸ Ἰόνιο.

—Ναί! ξέρω, εἶπε ὁ Γιώργος. Τὸ Ἰό-νιο εἶναι ἡ θάλασσα ποὺ βρέχει ἀπὸ Δυ-σμῶν τὴν Ἑλλάδα. Καὶ τὰ τρία νησιά ὅλα μαζί βρίσκονται θὰ μπορούσε νὰ πῇ κα-νεῖς, σὰν ὁλόκληρη συστάδα ἔξω ἀπὸ τὸ στόμιο τοῦ Πατραϊκοῦ Κόλπου! Λίγο πρὶν Βορείνῳ εἶναι ἡ Κεφαλληνία μὲ τὸν ἐπι-θλητικὸ ὄγκο της — μὲ τὸν πανύψηλο Αἴ-νο της, ποὺ τὸν λένε καὶ μεγάλο βουνό! Δίπλα της, πρὸς τὰ βορειοανατολικά, ἔσ-πλώνεται ἡ Ἰθάκη, τὸ ἱστορικὸ νησί τοῦ Ὀδυσσεᾶ ποὺ νομίζει κανεῖς πὼς εἶναι τὸ παιδάκι ποὺ τὸ δέχεται στὴ στοργικὴ τῆς ἀγκαλιᾷ ἡ Κεφαλληνία. Καὶ πρὸς τὸ Νότο ἡ Ζάκυνθος, τὸ μυροβόλο νησί τοῦ Ἁγίου Διονυσίου μὲ τοὺς χαρούμενους καὶ πάντα κεφάτους κατοίκους του...

—Καὶ ποὺ δοκίμασαν τώρα τόση πί-κρα, πρόσθεσε ὁ παπὸς: Μὲ λυπεῖ πολὺ. Ἐξακολούθησε, μὲ θλίβει, μοῦ ματώνει τὴν καρδιά ἡ σκληρὴ τύχη τῶν τριῶν αὐτῶν νησιῶν καὶ τῶν κατοίκων τους. Μὰ πρὶν πολὺ ἀπ' ὅλα μὲ συγκινεῖ μέχρι στὰ κατὰ-θαβα τῆς ψυχῆς μου, μοῦ φέρνει δάκρυα στὰ μάτια, ἡ ἀλληλεγγύη ὅχι μόνο τοῦ ἑλ-ληνικοῦ λαοῦ γιὰ τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Ἑ-πτανησίου ἀλλὰ καὶ τῶν ξένων... Μὴ λη-σμονεῖτε πὼς ὁ Ἀμερικανικὸς στόλος, ὁ Ἀγγλικὸς, καράβια τοῦ νέου Κράτους τοῦ Ἰσραὴλ, βρέθηκαν ἀπὸ τοὺς πρώτους, μα-ζὶ μὲ τὶς ἑλληνικὰς δημόσιες καὶ στρατιω-τικὰς ὑπηρεσίες καὶ τοὺς ὑπουργοὺς τῆς Κυβερνήσεως, στὸ τόπο τῆς καταστροφῆς γιὰ νὰ βοηθήσουν καὶ περιθάλψουν τοὺς σεισμοπληκτοὺς! Καὶ σ' ὅλες τὶς χώρες μαζεῦουν ἐράνου γι' αὐτοὺς!

Καὶ ὁ Βασιλιᾶς, μὲ τὴν Βασίλισσα μας, τὴν μεγάλη αὐτὴ Μάννα, ποὺ νοιώθει τόσο βαθεῖα σὰ δικό της τὸ πόνο τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ τὸ καμάρι τους, τὸ νέο βλαστάρ-ι τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Δυναστείας, τὸν Διάδοχο Κωνσταντῖνο, βρέθηκαν ἀπὸ τοὺς πρώτους κοντὰ στοὺς σεισμοπαθεῖς... Καὶ ἡ Βασίλισσά μας, δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά της μπροστὰ στὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς...

—Καὶ διάβασα, εἶπε ὁ Γιώργος, στὴν χθεσινὴ ἐφημερίδα, πὼς ὅταν ἡ Βασίλισσα στὸ Ἀργοστόλι προχώρουσε ἀνάμεσα στὰ ἐρείπια, τὴν σταμάτησε ὁ διοικητὴς τῆς χωροφυλακῆς. «Ἀπὸ δὴ καὶ πέρα, τῆς εἶ-πε, εἶναι ἐπικίνδυνα. Δὲν πρέπει νὰ προ-χωρήτε... Βάζετε σὲ κίνδυνο τὴ ζωὴ σας...» Ἡ Βασίλισσα δὲν ἔβλεπε ὅ ἄκου-ση καὶ προχώρησε ἀφοῦ εἶπε: «Ἀπὸ τὴν στιγμή ποὺ ξεκίνησα ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, τὰ

εἶχα ὅλα ὑπ' ὄψιν μου. Πὼς δὲν πηγαίνω σὲ διασκέδαση!»

—Καὶ ἀσφαλῶς δὲν τὸ εἶπε, ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι, διέκοψε ὁ παπὸς, πὼς δὲν ἔκανε ταξίδι ποὺ ἔσπευτο κινδύνων! Καὶ εἶναι αὐτό, παιδιὰ μου, ἀπάντηση μιᾶς πραγμα-τικῆς Ἑλληνίδας. Εἶναι ἀπάντηση ἀτόφια Ἑλληνική. Ἡ Βασίλισσά μας μπορεῖ νὰ μὴ γεννηθῇκε Ἑλληνίδα. Μὰ μέσα στοὺς θησαυροὺς τῶν αἰσθημάτων, μέσα στὸ με-γάλο μυαλό της λὲς καὶ ξαναζοῦν ταίρια-σμένα ἡ φινέτσα τῆς ἀρχαίας Ἀθηναίας μὲ τὴν ἀγωγή τῆς ἀρχαίας Σπαρτιάτι-σας! Καὶ λὲς ὁ Θεὸς σὰν γεννήθηκε, τῆς ἔδωσε ὅλα ἐκεῖνα τὰ χαρίσματα, ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ συγκεντρώνῃ μιὰ Ἑλληνίδα Βα-σίλισσα. Καὶ πρώτα - πρώτα ἔδωσε ἐντο-λὲς καὶ στὸν Ἐρᾶνο Βορείων Ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ καὶ στὴ Φανέλλα τοῦ Στρατιᾶτου νὰ πᾶνε ὅσο πιο γρήγορα μποροῦν ἱματισμὸ στοὺς σεισμοπληκτοὺς, ποὺ τὰ ρούχα τους καταπλακώθηκαν κάτω ἀπὸ τὰ ἐρείπια!

Καὶ ὁ Βασιλιᾶς μας, μέσα σ' αὐτὸ τὸ διάγγελμα Του, ἔφησε νὰ ξεχυθῇ ὁλος ὁ ψυχικὸς του πόνος, γιὰ τὴν τρομερὴ κατα-στροφὴ κι' ὅλη Του ἡ αἰσιοδοξία γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῶν ἐρειπίων ποὺ ἔφερε ἡ καταστροφὴ τοῦ δεσμῶν τῆς Ἀθηνᾶς, τοῦ Ἑγκέλαδου...

—Ἦταν μοιραῖο, εἶπε τώρα ἡ Τασία, μὲ θλιβερὸ χαμόγελο! Ἦταν μοιραῖο νὰ συμπληρώσουμε καὶ τὴν σημερινὴ μας κουβέντα μὲ τὴ Μυθολογία... Γιατί ὁ Ἑ-γκέλαδος αὐτὸς εἶναι βέβαια κάποιος ἄλ-λος Τυφώνας, τέρας τῆς Μυθολογίας.

—Δὲν ἦταν τέρας τῆς Μυθολογίας. Μὰ νομίζω πὼς ὁ Τυφώνας εἶναι μιὰ παραλ-λαγὴ τοῦ Ἑγκέλαδου. Γιατί αὐτὸς — ὁ Ἑγκέλαδος — ἦταν ὁ ἀρχηγὸς τῶν Γιγάν-των, γιὸς τοῦ Ταρτάρου καὶ τῆς Γῆς, ποὺ ἔπαιξε σπουδαῖο καὶ μεγάλο ρόλο στὴν Γιγαντομαχία.

Βέβαια γιὰ τὸ θάνατό του στὴν Γιγαν-τομαχία ὑπάρχουν πολλές, πάρα πολλές παραδόσεις! Λένε λοιπόν, πὼς πάνω στὴ Γιγαντομαχία κατακραυγώθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ Δία, μὲ τὸν ὁποῖον πάλαψε!

Ἄλλος μῦθος ἀναφέρει πὼς τὸν σκότω-σε ὁ Σελήνιος ὁ ἀκόλουθος τοῦ Διονύσου! Μὰ ὁ τρίτος μῦθος πᾶνω στὸν ὁποῖον ἔ-χουν στηριχθεῖ καὶ ὅλες οἱ σχετικὲς μὲ τοὺς σεισμοὺς παραδόσεις, λέει, πὼς ὁ Ἑγκέλαδος σκοτώθηκε ἀπὸ τὴν Ἀθηνᾶ...

Καθὼς δηλαδὴ οἱ Γιγάντες — λέει ὁ

«Ἀπ' ὅπου ἐπέρασεν
καταλυτῆς ὁ ὁλεθρος
ἃς διέλθῃ οἰκοδόμος
ἡ ἀγάπη μας».

Ἀπὸ τὴν ἐκκλήση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν διὰ τὴν συμμε-τοχήν τοῦ ἑλληνικοῦ κοινοῦ στὸν ἔρανο γιὰ τοὺς σεισμοπαθεῖς δημοσιεύουμε τὸ παρακάτω ἀπόσπασμα:

«Πρὸς αὐτοὺς τώρα καλοῦμεθα νὰ ἐκδηλώσωμεν τὸν πλοῦτον τῶν αἰσθη-μάτων μας καὶ τὸν πολιτισμὸν μας καὶ ὡς Χριστιανοὶ τὴν πίστιν μας δι' ἀγά-πης ἐνεργουμένην. Αὐτοὺς στέλλει πρὸς ἡμᾶς, ἀντ' Ἐκείνου, ὁ ἐνανθρωπί-σας Θεός, πεινώντας διὰ τὰς τοὺς θρέ-ψωμεν, γυμνοὺς διὰ τὰς τοὺς ἐνδύσω-μεν, ἀσθενεῖς διὰ τὰς τοὺς περ θάψω-μεν, ἀστέγους διὰ τὰς τοὺς εἰσγάγω-μεν εἰς οἴκους. Ἀπὸ ὅπου ἐπέρασεν καταλυτῆς ὁ ὁλεθρος, ἃς διέλθῃ οἰκοδό-μος ἡ ἀγάπη μας. Ὅπου ἐπνευσεν ὁ ἄ-νεμος τῆς καταστροφῆς, ἃς ἔλθῃ μυρο-φόρος ἡ στοργὴ μας. Ὅπου ἔστησε τὸν θρόνον τῆς ἡ πτωχείας καὶ ἡ στέ-ρησις, ἃς ἐνθρονισθῇ βασιλεὺς ὁ πλοῦ-τος τῆς εὐσπλαχνίας μας».

μύθος — πάλυναν με τους θεούς του Όλυμπου, η Αθηνά του επέτρεψε με τόσο ασυγκράτητη σφοδρότητα, ώστε αυτός τράπηκε σε φυγή! Και αυτή τον κυνήγησε!... Και καθώς έτρεχε η Αθηνά άρπαξε την Σικελία ή μόνο την Αίτνα και του την έρριξε κατακέφαλα μέσα στον πόντο! Και τον καταπλάκωσε!

— Τά ίδια, δηλαδή, που μυθολογούν για τον Τυφώνα! παρατήρησε ο Γιώργος. — Ακριβώς, είπε ο παπούς. Και ο Έγκελαδος καθώς ανακινείται μέσα στον τάφο του και στενάζει, προκαλεί τις έκρήξεις του ήφαιστείου και τους σεισμούς! Και γι' αυτό όταν γίνεται σεισμός λέμε πως «σειείται ο Έγκελαδος».

Μα γύρω από το φόντο του Έγκελαδου από την Αθηνά υπάρχει κι' άλλος μύθος! Τον αναφέρει ο Πausanias, ο οποίος λέει πως η Αθηνά σκότωσε τον Έγκελαδο αφού έρριξε επάνω του το «Τέθριππο άρμα της».

— Δηλαδή, το άρμα της, εξήγησε ο Γιώργος που το έσπρναν τέσσερα άλογα.

— Πολύ σωστά, πρόσθεσε ο παπούς. Και αυτό το κατόρθωμα της Αθηνάς ήταν ένα από τα θέματα που τα προτιμούσαν για τα έργα τους οι καλλιτέχνες της αρχαιότητας.

Στη μετόπη του Παρθενώνα και του Ναού του Απόλλωνα στους Δελφούς είχαν αναπαραστήσει ακριβώς αυτή τη σκηνή. Οι ίδιες αναπαραστάσεις γίνονται και στις μετόπες άλλων ναών. Η σκηνή της γιγαντομαχίας μεταξύ Αθηνάς και Έγκελαδου είχε ζωγραφιστεί πάνω σε πολλά αρχαία αγγεία. Ακόμα κι' αυτή την παράσταση έκοσμείτο και ο ιερός πέπλος της πομπής των Παναθηναίων...

Μα ο Έγκελαδος μάς άφησε και άλλα κακά! Τα τέκνα του είναι οι Γοργόνες, ή Σφίγκα, ή Λερναία Ύδρα, ο Γηρύων, ο Κέρβερος και άλλα μυθολογικά τέρατα...

— Μα αυτά δεν μάς είπατε την άλλη φορά, πως ήσαν και παιδιά του Τυφώνα; ρώτησε η Τασία.

— Βέβαια. Γι' αυτό και σάς είπα προηγουμένως, παρατήρησε ο παπούς, πως ο Τυφώνας είναι ίσως μια δεύτερη έκδοση του Έγκελαδου και μύθοι που αποδίδονται στον ένα αποδίδονται και στον άλλο.

Θα ήταν όμως χρήσιμο, να σάς πω, παιδιά μου, πως με το όνομα Έγκελαδος είναι γνωστός κι' ένας δορυφόρος του πλανήτη Κρόνου. Ο Έγκελαδος παρατηρήθηκε για πρώτη φορά στις 29 Αυγούστου 1789. Η απόστασή του από τον Κρόνο είναι 236.000 χιλιόμετρα, δηλαδή είναι μικρότερη από την απόσταση του Φεγγαριού από τη γή. Και θα ξέρετε ίσως πως ο Φεγγάρι απέχει από τη γή 384.395 χιλιόμετρα. Και η διάμετρός του είναι 805 χιλιόμετρα, δηλαδή τέσσερες περίπου φορές μικρότερη από τη διάμετρο του Φεγγαριού. Γυρίζει γύρω από τον Κρόνο σε μια ημέρα, 8 ώρες και 53 λεπτά. Την ανάκαυψή του την έκανε ο αστρονόμος Έρσελος.

— Και τί ήταν αυτός; ρώρησε ο Γιώργος.

— Ο Έρσελος, άπάντησε ο παπούς, ήταν ένας από τους πιο σπουδαίους αστρονόμους. Το όνομά του είναι Φρειδερίκος Γουλιέλμος Χέρσελ ή Έρσελος. Είναι Άγγλος, Γερμανικής όμως καταγωγής. Γεννήθηκε στα 1738 και πέθανε στα 1823. Θεωρείται σαν ένας από τους πιο μεγάλους παρατηρητές του Ούρανου. Έφτιαξε τους παρατηρητές του άλλο τό τηλεσκόπια με τα οποία ανακάλυψε τον πλανήτη Ουράνο, τους δύο δορυφόρους του, καθώς και δυο δορυφόρους του Κρόνου. Ασχολήθηκε με τη μελέτη των νεφελωμάτων και του Γαλαξία, των περιοδικών και των διπλών άστρων. Αυτός δέ αντιλήφθηκε και καθώρισε την κίνηση του Ηλίου μέσα στο διάστημα.

Μα έκτός από τον δορυφόρο του Κρόνου, το όνομα Έγκελαδος δίνεται και σ'

(Συνέχεια από τη σελίδα 450)

Ο Γεωρβασπάρ με έρωτά: Είναι αλήθεια ότι υπάρχει νήσος Εύρωπη. Αν ναι πού ευρίσκεται;

Απάντηση: Ναι είναι αλήθεια: Πρόκειται για μια μικρή άμώδη νησίδα ακατοίκητη στο νότιο τμήμα του στενού της Μοζαμβίκης. Και Μοζαμβίκη είναι πορτογαλική άποικία στα ανατολικά της Αφρικής επί του Ινδικού ώκεανού απέχοντι στη Μαδαγασκάρη. Το μεγαλύτερο ύψος της μόλις ανεβαίνει τα 12 μέτρα πάνω από τη θάλασσα. Για τη στρατηγική της θέση και τον ωραίο λιμένα της καταλήφθηκε από τους Γάλλους στα 1897.

Ο Βασίλειος Σιφνιώτης με έρωτά: Ποιες οι σοβαρότερες μεταφράσεις της Παλαιάς διαθήκης;

Απάντηση: Τα βιβλία της Βίβλου έχουν μεταφραστή σε όλες τις γλώσσες του κόσμου. Η ελληνική μετάφραση που λέγεται των Ο' (των έβδομηκοντα) ήταν έτοιμη από τον Γ' π.Χ. αιώνα. Στη συριακή κοπτική και αιθιοπική η βίβλος μεταφράστηκε τον Β' και τον Γ' αιώνα, ίσως δε και βραδύτερα, και στη γοτθική και άρμενική στον Ε' αιώνα. Δεν είναι γνωστό πότε ακριβώς η Παλαιά Διαθήκη μεταφράστηκε στη Λατινική και αν η μετάφραση αυτή, που είναι γνωστή με το όνομα «αρχαία Ιταλική» (VETUS ITALIA) έγινε για όλη τη Βίβλο ή για μέρος της. Κατά τις αρχές του Ε' αιώνα έγινε η μετάφραση του Αγίου Ιερωνύμου από το πρωτότυπο έβραϊκό και από την ελληνική μετάφραση. Η μετάφραση αυτή έπηρεσε την έγκριση και το επίσημο κύρος της εκκλησίας της Ρώμης και είναι γνωστή με το όνομα Βουλγάτα (VULGATA). Από τότε έγιναν πολλές μεταφράσεις. Οι σπουδαιότερες είναι: Του Λουθήρου (1522—1534) στην Γερμανική και είναι η επίσημη μετάφραση των διαμαρτυρομένων Τύννταλ (1526—1539) στην Άγγλία Καλβίνου: διά τους διαμαρτυρομένους της Γαλλίας και Σαου διά τους καθολικούς κλπ. κλπ.

έναν έντομο. Είναι άπ' αυτά που λέμε πως ανήκουν στο γένος των κολεοπτέρων της οικογενείας των καραβιδών. Είναι έντομο που τρώνε σάρκες και ζούνε κυρίως στις χώρες της Νότιας Αμερικής.

Μα έξ αιτίας των σεισμών στα Ίονια νησιά, παρατήρησε ο Γιώργος, είπανε σήμερα πάρα πολλά. Και μυθολογία, και αστρονομία και ζωολογία και καλύτερα έντομολογία...

— Η κουβέντα, το έφερε είπε σοβαρά ο παπούς! Μα μη ξεχνάτε, πως ο Έγκελαδος σαν γίγας είχε σχέση με τον Κρόνο, και στη μυθολογία βασίτευαν εκείνοι που του έδωσαν το όνομα του Έγκελαδου.

Μα νομίζω πως για σήμερα είπαμε αρκετά. Και καλά θα είναι να πάμε τώρα να ήσυχάσουμε...

Μα να μη λησμονήσουμε παιδιά μου, να προσευχηθούμε για όλους εκείνους που δοκιμάστηκαν από τις ιδιοτροπίες του Έγκελαδου και ακόμα να παρακαλέσουμε το Θεό να εύλογη το έργο της περιθάλψεως των σεισμοπαθών που ανέλαβαν οι Βασιλείς μας, και η Κυβέρνησή τους με τη βοήθεια του Ελληνικού λαού και την υλική και ήθικη συμπαράσταση όλων των πολιτισμένων λαών της Εύρωπης και της Αμερικής.

A. K. M.

Ο Γεώργιος Τρύφωνος Πανουσόπουλος με έρωτά: Γιατί όταν κοιμάσαστε ροχαλίζετε;

Απάντηση: Το ροχαλητό οφείλεται κυρίως στη κακή διάπλωση της ρινός και κατά τον ύπνο στη χαλάρωση της «σαρκώδους ύπερώας» (ούρανίσκου) και της σταφυλής.

Ο Γεώργιος Ευάγγελου θέλει να μάθη ποιος βρήκε τη ναυτική πυξίδα;

Απάντηση: Οι πρώτοι που χρησιμοποίησαν την ναυτική πυξίδα ήταν οι Σίνοι οι οποίοι έπλευσαν κατά τον 7ον μ.Χ. αιώνα πρώτοι με τη βοήθεια της πυξίδος μακράν από τις ακτές. Από τους Σίνας έμαθαν οι Άραβες τη χρήση της πυξίδος. Και από τους Άραβες οι Εύρωπαίοι.

Το Κρινάκι της Αύγης με έρωτά: Πού γεννήθηκε ο Όμηρος;

Απάντηση: Όπως θα ξέρετε η καλύτερα θα έπρεπε να ξέρετε πολλές πόλεις «έρίζουν» για την καταγωγή του Ομήρου: Σμύρνη, Ρόδος, Κολοφών, Σαλαμίς, Χίος, Άργος, Αθήναι, Κύμη, Πύλος, Ιθάκη και Ίος.

Ο Αθανάσιος Νικ. Παπαθανασόπουλος με έρωτά: Γιατί από το σύμβολο της πίστεως λείπει το γράμμα Ψ;

Απάντηση: Άπλουστατα. Το γράμμα «Ψ» δεν συναντάται πολύ ούτε ως άρκτικό. Δεν είναι πολλές οι λέξεις που αρχίζουν από Ψ όπως και το γράμμα αυτό δεν είναι συνήθως σε πολλές λέξεις.

Ο Γεωρβασπάρ με έρωτά: Είναι καλό παιγνίδι το μπιλιάρδο και πρέπει να παίζεται ή όχι από μαθητάς;

Απάντηση: Πιστεύω ότι το μπιλιάρδο είναι μια ωραία άσκηση. Και ένας μαθητής θα μπορούσε να άσκειται και να παίζει. Άλλα ως άθλημα, ως άγωνισμα. Όχι ως χαρτοπαιξία και μάλιστα σε κέντρα συχναζόμενα από μεγάλους (καφενεία κλπ.).

Ο Αθ. Παπαθανασόπουλος με έρωτά: Ποιά είναι τα κυριότερα έγκυκλοπαιδικά λεξικά, που έκυκλοφόρησαν μέχρι σήμερα;

Απάντηση: Είναι το 12τομον λεξικόν του Έλευθερουδάκη, ή Μεγάλη Ελληνική Έγκυκλοπαιδεία, και τώρα το έκδομένον Νεώτερον Έγκυκλοπαιδικόν Λεξικόν του «Ηλίου». Έχουν έκδοθῆ 14 τόμοι: Θα έκδοθουν ακόμη άλλοι τέσσαρες.

Ο Παναγιώτης Παπαγιάννης και Βασίλειος Κλεισούρας με έρωτούν: Διατί οι γύπες (όρνια) έχουσι την κεφαλήν και τον λαιμόν κατά το πλείστον γυμνάς;

Απάντηση: Είναι πρόνοια της φύσεως. Διά να μπορούν χωρίς έμπόδια να βγάζουν το κεφάλι τους από το σώμα του θνησιμαίου εις το όποιον το χώνουν διά να του φάνε τα έντόσθια.

Ο Σωκράτης Παπαδόπουλος με έρωτά: Θα σκοτισθῇ ὁ ήλιος ὅπως ἡ γῆ ἐν τῇ παρελεύσει τῶν αἰώνων;

Απάντηση: Έτσι πιστεύει σήμερα ἡ αστρονομική ἐπιστήμη: Ότι δηλαδή ὁ ἥλιος θα σβύση κάποτε. Άλλα μετά... 4 δισεκατομμύρια, τουλάχιστο, χρόνια.

Ο Γεώργιος Σωτ. Θεοδωράκης με έρωτά: Σε ποία κατηγορία πτηνών ανήκουν οι γερανοί; Πού ζούν και πως τρέφονται; Πού πηγαίνουν την άνοιξη που περνούν από την Πατρίδα μας κατά σμήνη;

Απάντηση: Ο Γερανός ανήκει στο γένος των λεγομένων έλοβίων (ύδροβίων) πτηνών της οικογενείας των Γερανιδών. Είναι ωραία μεγαλόσωμα πτηνά με μακρύ λαιμό και ύψηλα πόδια. Οι γερανοί είναι πτηνά μεταναστευτικά. Κατά το Φεβρουάριο και Μάρτιο περνούν από την Ελλάδα και πηγαίνουν προς την Σκανδιναυία, Βορειοανατολική Γερμανία, Ρωσία και Σιβηρία. Τον Σεπτέμβριο και Οκτώβριο πηγαίνουν προς Νότο (Αφρική). Τρώνε: βατράχους, σαύρες, σκουλήκια, έντομα, χόρτα, σπόρους και καρπούς. Κοιμούνται όπως οι πελαργοί, κτίζουν τη φωλιά τους με ξερά κλαδιά σε μικρά νησάκια μέσα στα έλη.

Παιδιά της «Πλατυτέρας»

Ἡ χθεσινὴ ἑορτὴ τῆς Παναγίας μᾶς θύμισε πὶὸ ζωντανὰ καὶ πὶὸ ἐντονα τὴ μορφὴ τῆς. Ὅλων μᾶς οἱ σκέψεις εἶχαν στραφῇ πρὸς τὴν Μεγάλῃ Μητέρα τοῦ Κυρίου μᾶς καὶ ὅλων μᾶς οἱ καρδιές κάτι εἶχαν νὰ τῆς ψιθυρίζουν συνειδητὰ καὶ πὶὸ ἐπίμονα: Μιὰ εὐχαριστία γιὰ κάτι πού μᾶς ἔχει κιόλας χαρίσει, μιὰ ἱκεσία γιὰ κάτι

πού ποθοῦμε νὰ μᾶς δώσῃ, μὲ τὴ «πρεσβεία» τῆς στὸν Υἱό τῆς. Ἀλλὰ καὶ κάθε μέρα μυριάδες καὶ ἑκατοντάδες χιλιάδες καὶ ἑκατομμύρια στόματα ἐπαναλαμβάνουν τὸ «ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς». Πόσες ψυχές μέχρι τώρα δὲν ἔχουν ἀνακουφισθῇ καὶ στηριχθῇ, προσφέροντας μὲ εὐλάβεια τὴν ἀπλὴ ἀλλά καὶ θεομὴ αὐτὴ ἱκεσία...

Κι' ἐμεῖς, ὅλοι μαζί ὅσοι διαβάζουμε αὐτὸ τὸ περιδικό, μήπως θὰ ἔπρεπε, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς χθεσινῆς ἑορτῆς, κάτι νὰ τῆς προσφέρουμε; Ποιὸ θὰ ἔ-

πρεπε νὰ ἦταν τὸ δῶρο μᾶς στὴν ἑορτὴ τῆς; Θὰ σὰς ἐπρότεινα, ἂν ὅλοι συμφωνεῖτε μαζί μου, νὰ τῆς προσφέρουμε μιὰ ἱκεσία μᾶς καὶ αὐτὸ νὰ εἶναι τὸ δῶρο μᾶς. Ἡ ἱκεσία μᾶς νὰ εἶναι γιὰ νὰ τῆς μοιάσουμε σὲ κάτι. Νὰ τῆς ζητήσουμε νὰ γίνουμε κάπως σὰν κι' ἑκείνη.

Βέβαια, ἂν ἦταν εὐκόλο νὰ σὰς ρωτήσῃ κανεὶς ἕναν - ἕναν χωριστὰ, ὁ καθένας θὰ εἶχε νὰ τῆς ζητήσῃ κάτι διαφορετικὸ. Ἐπειδὴ ὅμως αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ, θὰ ἐπρότεινα νὰ τῆς ζητήσουμε ὅλοι μαζί κάτι, πού νὰ ἔχῃ σχέση μὲ τὸ ἐπίθετο «πλατυτέρα».

Ἡ Ἐκκλησία μᾶς, δηλαδή, μέσα στὰ πολλὰ καὶ ἐπιτυχημένα ἐπίθετα, πού ἔχει καθιερώσει γιὰ τὴν Θεοτόκο, ἔδωκε καὶ τὸ ἐπίθετο «πλατυτέρα». Εἶναι ἕνα ἐπίθετο, πού τὸ χρησιμοποιοῦ ἀρκετὰ συχνὰ, θέλοντας νὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ ἀντιληφθοῦμε καλύτερα τὴν προσωπικότητα καὶ τὴ μορφὴ τῆς Θεοτόκου. «Πλατυτέρα οὐρανῶν», «πλατυτέρα νεφέλης» ἢ καὶ ἀπλῶς «πλατυτέρα», εἶναι ἐκφράσεις πού χρησιμοποιεῖ ἡ Ἐκκλησία μᾶς στὴν Ὑμνολογία ἢ στὴν Ἀγιογραφία, θέλοντας νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν Παναγία.

Ἀς τὴν παρακαλοῦσαμε, λοιπόν, κι' ἐμεῖς νὰ πλατύνῃ λίγο τὸ μυαλό μᾶς, γιὰ νὰ μὴ τὸ περιορίζουμε στὰ στενὰ ὅρια τοῦ ἐγὼ μᾶς. Γιατί ἔτσι δυσκολευόμαστε νὰ καταλάβουμε τὸ διπλανό μᾶς, τὸν ἀδελφὸ μᾶς. Ὁ καθένας μᾶς συνήθως δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ νοιώσῃ τὸν ἄλλον, ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἔχει μιὰ ἐγωϊστικὴ στενοκεφαλιά. Σκεπτόμαστε ἐγωϊστικὰ καὶ δὲν μπορούμε νὰ ἰδοῦμε τί θὰ κάναμε, ἂν ἐμεῖς βρισκόμαστε στὴν θέση τοῦ ἄλλου. Ἐχομε

τὴν ἀξίωση ὁ ἄλλος νὰ σκεφθῇ ὅπως θὰ σκεπτόμαστε ἐμεῖς, σὰν ἐκεῖνος νὰ ἦταν στὴ θέση τῆς δικῆς μᾶς.

Ἀς τὴν παρακελεύουμε ἀκόμα νὰ πλατύνῃ κάπως τὴν καρδιά μᾶς. Συνήθως εἴμαστε πολὺ στενόκαρδοι. Δὲν ἀντέχουμε καθόλου στὶς δυσκολίες καὶ στενοχώριες. Μόλις μᾶς παρουσιασθῇ καμμία ἀναποδιά, δὲν θέλουμε νὰ στενοχωρηθοῦμε στὸ παραμικρό. Οὔτε μπορούμε νὰ κάνουμε λίγη ὑπομονὴ ἀπέναντι στὸν ἄλλον ὅπως δὲν προσπαθοῦμε νὰ χωρέσουμε στὴν καρδιά μᾶς πολλοὺς μαζί. Ἐπειδὴ τάχα ἀγαποῦμε τὸν ἕναν, νομίζουμε πὼς πρέπει νὰ μὴ ἀγαπήσουμε τὸν ἄλλον. Ὁ καθένας μᾶς ἄλλως τε, θὰ μπορούσε νὰ φέρῃ ἕνα σωρὸ παραδείγματα στενοκαρδιστρῶν παρμένα ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ τοῦ.

Τέλος, ἂς τὴν παρακαλέσουμε νὰ πλατύνῃ λιγάκι ἡ προοπτικὴ τῆς ζωῆς μᾶς. Νὰ βλέπουμε ὄχι μόνο στὴ μύτη μᾶς, ἀλλὰ πέρα μακριὰ, πολὺ μακριὰ. Τὰ ἀληθινὰ Χριστιανόπουλα πρέπει ν' ἀγκαλιάζουν ὁλόκληρο τὸν κόσμον, ἀφοῦ ὁ προορισμὸς τους εἶναι πὶὸ μεγάλος κι' ἀπ' τὴν ἴδια τὴ Γῆ ὁλόκληρη.

Ὁ πλανήτης μᾶς ὅσο μεγάλος κι' ἂν μᾶς φαίνεται, γιὰ ὅσους πστεύουν στὸ Χριστὸ εἶναι μικρός. Γι' αὐτὸ ὁ προορισμὸς τους πηγαίνει πὶὸ μακριὰ κι' ἀπ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν κόσμον. Ὁ Χριστὸς μᾶς ἔχει κάνει πολίτες τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν καὶ ἀδελφούς Του. Δηλαδή, μὲ τὴ χάρι Του καὶ τὴν ἀγαθότητά Του, ἀφοῦ μᾶς ἔκανε ἀδελφούς Του, μᾶς ἀξίωσε νὰ εἴμαστε κι' ἐμεῖς παιδιά τῆς «Πλατυτέρας». Ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ τῆς μοιάσουμε;

Ὁ Πατὴρ ἸΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

17ον.

Συνεχίζουμε σήμερα τὶς σύντομες διδακτικὲς παρτίδες πού ἀρχίσαμε στὸ προηγούμενο φύλλο.

5) ΜΙΑ ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΑΜΥΝΑ

Λευκὰ Μαύρα
1 ε2 — ε4 ε7 — ε5.
2 Αζ1 — γ4 Αζ8 — γ5.
3 Βδ1 — ζ3 (ἡ ἴδια ἀπειλὴ γιὰ τὸ μᾶτ τοῦ μπερζέ, ὅπως τὸ εἶδαμε στὴν παρτίδα 4).

3 ..... Ιη8 — θ6! (Τὰ μαύρα εἶδαν τὴν ἀπειλὴ ἀλλὰ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον τὴν ἀντιμετωπίζουν εἶναι ἀνεπαρκής. Καλύτερο θὰ ἦταν 3..... Ιη8 — ζ6 πού καλύπτει τὸ ζ7).

4 δ2 — δ4! (Σκοπὸς εἶναι νὰ πάρῃ μὲ τὸν Αγ1 τὸν Ιθ6 γιὰ νὰ πάσῃ νὰ ὑποστηρίξεται τὸ ζ7 καὶ νὰ ἀνανεωθῇ ἔτσι ἡ ἀπειλὴ γιὰ ἕνα μᾶτ τοῦ μπερζέ).

4 ..... ε5 X δ4? (Ὑστερα ἀπὸ τὴν κίνησιν αὐτὴ τὰ μαύρα χάνουν μιὰ φιγούρα).

5 Αγ1 X Ιθ6 η7 X Αθ6?
6 Βζ3 X ζ7 μᾶτ.

6) ΕΝΑ ΑΚΟΜΗ ΠΝΙΓΜΕΝΟ ΜΑΤ

1 ε2 — ε4 γ7 — γ5.
2 Ιη1 — ζ3 Ιθ8 — γ6.
3 δ2 — δ4 γ5 X δ4.
4 Ιζ3 X δ4 ε7 — ε5.
5 Ιδ4 — ζ5 Ιη8 — ε7??
6 Ιζ5 — δ6 μᾶτ.

7) ΤΟ ΜΑΤ ΤΟΥ ΛΕΓΚΑΛ

1 ε2 — ε4 ε7 — ε5.
2 Αζ1 — γ4 δ7 — δ6.
3 Ιη1 — ζ3 Αγ8 — η4 (τὰ μαύρα νομίζουν ὅτι «ἐκάρφωσαν» τὸν ΙΙε3 ἀλλὰ στὴ συνέχεια θὰ δοῦμε ὅτι ὑπάρχουν καὶ θυσίες...).

4 Ιδ1 — γ3 η7 — η6??

5 Ιζ3 X ε5!! (Θυσιάζει τὴν Β γιὰ νὰ φθάσῃ στὸ μᾶτ μὲ τὶς τρεῖς μικρὲς φιγούρες πού ἔχει βγάλει ἔξω).

5 ..... Αη4 X Βδ1? (Δέχεται τὸ δῶρο χωρὶς νὰ βλέπῃ τὸν κίνδυνο. Ἐπρεπε νὰ παίξῃ τὴν κίνησιν 5... Αη4 — ε6).

6 Αγ4 X ζ7 + Ρε8 — ε7 (ἡ μόνη δυνατὴ κίνησιν).

7 Ιγ3 — δ5 μᾶτ.

Τὴ θέση τοῦ μᾶτ αὐτοῦ νὰ τὴν προσέξετε στὴν σκακιέρα σας. Εὐκόλα μπορεῖ νὰ σὰς παρουσιασθῇ ἡ περίπτωσή του στὰ παιχνίδια σας καὶ πρέπει νὰ ξέρετε πὼς νὰ προφυλαχθῇτε. Πάντα ὅταν ὁ ἀντιπάλος κάνει μιὰ θυσία πρέπει νὰ εἴμεθα ἐπιφυλακτικοὶ στὴν ἀπόδοξή τῆς προσφοράς του, γιὰτὶ ἂν δὲν ἔχει κάμῃ ἀδελφία τότε ἀσφαλῶς κάποια παγίδα μᾶς ἔχει στήσει.

8) ΕΝΑ ΚΕΡΑΥΝΟΒΟΛΟ ΧΤΥΠΗΜΑ

(Παρτίδα παγμένη στὴ Βιέννη τὸ 1899)
1 ε2 — ε4 δ7 — δ6.
2 δ2 — δ4 Ιθ8 — δ7.
3 Αζ1 — γ4 η7 — η6.
4 Ιη1 — ζ3 Αζ8 — η7?

Ἐδῶ τὰ μαύρα ἔπρεπε νὰ παίξουν 4... ε7 — ε6. Τώρα κοιτάξτε τί θὰ γίνῃ στὸ ἀσθενὲς σημεῖο ζ7.

5 Αγ4 X ζ7+!! Ρε8 X ζ7.
6 Ιζ3 — η5 + Ρζ7 — ζ6.

Ἡ κίνησιν αὐτὴ τῶν μαύρων φέρνει τὸ ὄμεσο μᾶτ μὲ τὴν λευκὴ Β ὅπως θὰ δοῦμε στὴν ἐπομένη κίνησιν. Ἀλλὰ καὶ ἀλλοίως ἂν ἐπαίξαν θὰ ἔχαναν τὴν Β καὶ φυσικὰ σὲ λίγο τὴν παρτίδα, δηλ. ἂν ἐπαίξαν 6... Ρζ7 — ζ8 θ' ἀκολουθοῦσε 7 Ιη5 — ε6 πού προσβάλλει Ρ καὶ Β συγχρόνως καὶ παίρνει τὴν Β στὴν ἐπομένη κίνησιν κι' ἂν ἐπαίξαν 6... Ρζ7 — ε8 θ' ἀκολουθοῦσε πάλι 7 Ιη5 — ε6 πού προσβάλλει τὴν Β

Συνεργασίες ἀναγνώστων

Ὁ γιδοδοσκός

Ἐνας γιδοδοσκός πού ἔδωκε τὴν κασίκα του στὰ χωράφια, εἶδε μέσα σ' ἕναν κῆπο μιὰ πολὺ ἑλκυστικὴ κεράσια. Τὸ πολυῶρεσαν τὰ ὄμορφα κερνάκια καὶ, μιὰ πὺλ διψοῦσε, ἄφησε τὴ γίδα του στὴν ἄκρῃ τοῦ δρόμου, μπῆκε στὸν κῆπο ἀνέβηκε στὸ δέντρο κι ἄρχισε νὰ μασουλάῃ τὰ ρουμπινιά κεράσια.

Τὸν ἴδιο χρόνο, ἡ γίδα — εἶχε βαρεθῇ νὰ περιμένῃ — βολτάροντας γύρω ἀπ' τὸν κῆπο, εἶδε τὴν πόρτη ἀνοιχτὴ καὶ, χωρὶς νὰ περιμένῃ ἰδιαιτέρη πρόσκληση, μπῆκε κι ἄρχισε νὰ τρώγῃ τὰ δροσερὰ λαχανικά.

Ὁ γιδοδοσκός, πούχε χορτάσει πιά, εἶδε τὸ ἀλόγιστο ζῶο κατέβηκε ἀπ' τὸ δέντρο, ἔβραζε τὸ μαστίγιο καὶ χτυπώντας δυνατὰ τὸ δυστυχημένο ζῶο τὸ ἐσπρωχνε πρὸς τὴ πόρτα.

Ὁ κηπουρὸς ὅμως, πούχε παρατηρήσει καὶ τὸ γεῖμα τοῦ γιδοδοσκού καὶ τὴν ἐφοδο τῆς γίδας, ἔφτασε μπρὸς του καὶ τὸν σταμάτησε λέγοντας:

— Γιατί, κακομεταχειρίζεσαι τὸ φτωχὸ ζῶο; Πόδες ἀπὸ σὰς τοὺς δυὸ εἶναι ὁ πὶὸ ἔνοχος, αὐτὴ πού δὲν εἶναι παρὰ ἕνα φτωχὸ ζῶο χωρὶς νοῦ ἢ εὐὶ πού εἶσαι ἔξυπνος καὶ λογικός;

Τὸ παιδί πού ἔβριζε αὐτὴ τὴν ἐπίπληξιν καὶ πού κοκκίνισε ὡς τ' αὐτιά γιὰ τὸ φταίξιμό του, τικά!...

Διασκευὴ ἀπ' τὰ γερμανικά: Ν. ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΥ

Πνιγμένη ἀνάμεσα στὰ δικά της κομμάτια καὶ τὴν κερδίζει στὴν ἐπομένη κίνησιν.

7 Βδ1 — ζ3 μᾶτ.

Νὰ ἀναλύσετε προσεκτικὰ τὶς σημερινὲς μᾶς παρτίδες γιὰ νὰ καταλάβετε τὰ σφάλματα τοῦ μαύρου καθὼς καὶ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο τὰ ἐξεμεταλλεύθη ὁ λευκός.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σὰς δώσω κι' ἄλλες σύντομες διδακτικὲς παρτίδες γνωστῶν σκακιστῶν.

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

Η Σειρίδα των Μυθρών

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ο ένοχλητικός

Αγαπητά μου παιδιά,

Σήμερα θα γνωρίσουμε το δεύτερο τύπο, απ' τις καλοκαιριάτικες παιδικές συντροφίες μας. Είναι ο Λάκης, το άεικίνητο. Η παρέα του, στην αρχή για να μην τον προσβάλει τον έλεγε πειρακτήριο. Μα ως μη φοβόμαστε να του δώσουμε τον πραγματικό χαρακτηρισμό του. Ο Λάκης είναι ένοχλητικός. Κι' αν δεν με πιστεύετε, ρωτήσετε την ξαδέσφη του, τη Νένα, που τρέμει, ή καυμενούλα, να πάει στη θεία της. Χτυπάει την πόρτα, να φέρη κάποια παραγγελία απ' τη μητέρα της, κι' η πρώτη ερώτηση που κάνει, πριν δρασκειστεί το κατώφλι, είναι:

— Μήπως είναι μέσα ο Λάκης;

— Μα, να τον, ακούει τη φωνή της και τρέχει στην πόρτα να της τραβήξει τις κοτσίδες και να λύση τους φιόγγους της Νένας.

— "Ήσυχα Λάκη, δός μου την κορδέλα μου.

— Πάρτην.

Της δίνει τη μιά και με τ' άλλο χέρι της παίρνει την άλλη. "Υστερα ο μικρός ένοχλητικός αρχίζει να τη χαϊδεύει με χαστουκάκια.

— Μιλήστε του θεία!

Φωνές, κακό, κυνηγήματα, πάει του σπιτιού ή γαλήνη. Μα να ήταν ένοχλητικός μόνο με τους μικρούς! Ο Λάκης αναστατώνει και τους μεγάλους: Μόλις ο πατέρας του ξεδιπλώσει εφημερίδα, όρμα και του την αρπάξει.

— Θέλω να δω πρώτος τις γελοιουργίες!

Ο πατέρας του φουντώνει, του δίνει στο χέρι μιά δυνάτη τσιμπιά και του παίρνει τη φημερίδα. Ο μικρός ένοχλητικός, πέφτει τότε στον ώμο του και δεν τον αφήνει να την χαρή.

— Μη γυρίσης, ακόμη θέλω να δω τι παίζει ο κινηματογράφος της γειτονιάς.

Στο τέλος νευρώνει ο κουρασμένος πατέρας και κατελώνει με την εφημερίδα το Λάκη.

"Αν μπούνε σε τράμ ή λεωφορείο, θέλει, σώνει και καλά, την καλλίτερη θέση και μπορεί να σηκώσει όλη τη συντροφιά, για να βρή που θα του άρεσε να καθήσει. Φυσικά, στο τέλος, ταξιδεύει όρθιος και συχνά... χειροτονημένος.

Όταν μιλούν οι μεγάλοι ανακατεύεται στην κουβέντα, ρωτά και ξαναρωτά και δεν ήσυχάζει, αν δεν πη κι' αυτός τα δικά του. «Κακομαθημένο παιδί», λένε όσοι τον βλέπουν κι' η μαμά του ντροπιάζεται. Κι' όμως, η δύστυχη έχει κάνει μεγάλες προσπάθειες για να κόψη αυτό το έλαττωμα του Λάκη.

Τί λέτε, καλά μου παιδιά θα τον θέλατε στην παρέα σας τέτοιο τύπο; Θεός φυλάξει, γιατί δεν θάχατε τίποτα δικό σας κι' ούτε θα μπορούσατε να παίξετε ήσυχα μεταξύ σας. Θ' ανακατευόταν σε όλα και θα βελε μάλιστα να σας κάνει τον κόκορα.

Κανείς δεν τον θέλει τον ένοχλητικό τύπο! Εύχομαι να μη βρίσκεται ανάμεσά σας κι' ούτε να του μοιάζει κανένα απ' τα καλά μου παιδιά.

Με αγάπη
Η Γιαγιά ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Η ΒΕΛΟΝΑ και η ΚΑΡΦΙΤΣΑ

Μιά φορά κι' έναν καιρό ήταν σ' ένα μικρό και όμορφο καλαθάκι για τα σύνεργα του κεντήματος, μιά βελόνα και μιά καρφίτσα... Ήταν μέρες που δεν έκαναν καμμία δουλειά... Και όπως όλοι οι χασομέρηδες έτσι κι' αυτές άρχισαν να μαλώνουν μεταξύ τους.

— "Ήθελα να ξέρω, είπε η Καρφίτσα στη Βελόνα γιατί εσύ θέλεις να κάνης την ξευπηνη; πώς τολμάς να παρουσιάζεις στον κόσμο χωρίς κεφάλι!...

— Και τι κατάλαβες, εσύ, μικρή μου ανόητη, είπε η βελόνα, που έχεις κεφάλι... Είσαι απλώς ξεροκεφάλη και τίποτα άλλο. Και σου λείπει το κυριώτερο. Το μάτι... Για κοιτάξε το δικό μου μάτι τι ξευπνο που είναι!

— Και σε τι θα σου χρησιμέψη το μάτι, όταν μάλιστα είναι πέρα για πέρα τρύπιο και όταν μέσα του περνάνε κάθε λίγο κλωστή...

— Εγώ κάνω πιο περισσότερη δουλειά από σένα είπε η βελόνα.

Με μένα ράβουν φορέματα, με μένα κεντούν. Με τη βοήθεια τη δική μου ράβουν και τα ράσα και τα κήρα άμφια... ενώ εσύ...

— Κι' εγώ είμαι πιο χρήσιμη από σένα... Όχι μόνο οι κυρίες αλλά και ο κύριος με χρησιμοποιεί τό-

σες φορές για να κρατήση σφιχτά μαζί τρία και τέσσερα έγγραφα του. Κι' εγώ μπορώ να ζήσω χρόνια. Μπορώ να κρατήσω ένα όμορφο άνθος στην μπουτουνιέρα του κυρίου ή στο στήθος της κυρίας. Μπορώ ακόμα να μείνω χρόνια με τα μουντζουρωμένα εκείνα χασοτιά, που όπως άκουσα να λένε είναι πολύ σοφά και αξίζουν του κόσμου τα πράγματα...

— Είσαι κακορρίζικη είπε το βελόνι στην καρφίτσα. Και διαοκώς λυνίσης το κορμί σου και γίνεσαι τότε πότε μιά κακότροπη καμπούρα.

— Και σύ κάνεις την περήφανη αλλά δεν μπορείς να σκύψης γιατί αν σκύψης θα κουματιάσης τη ράχη σου! Είσαι πολύ σκληροτοάχηλη, κι' όταν σε αναγκάζουν να λυνίσης γίνεσαι δυο κομμάτια. Και μη ξεχνάς πώς προηθες μάτωσες το νερί της κυρίας. Αυτό που έκαμες ήταν έγκλημα. Είσαι μιά κακούργα.

— Θα σου σπάσω το κεφάλι παλιοκαρφίτσα αν συνεχίσης τις βρυσιές σου είπε θυμωμένη αυτή τη φορά η βελόνα.

— Θα σου βγάλω το μάτι αν μ' αννίξης είπε η καρφίτσα. Μην ξεχνάς πώς η ζωή σου κρέμεται μόνο σε μιά κλωστή...

Και θα συνέχιζαν τον καυγά τους αν εκείνη τη στιγμή δεν έμπαινε στο δωμάτιο ένα κορίτσι και δεν έπαινε τη βελόνα για να μαντάρη την κάλτσα της. Μα σε λίγο η βελόνα έσπασε στα νέρια της και πήρε την καοφίτσα. Μα καθώς είδε πώς κι' αυτή είναι λυγισμένη και καμπουρισμένη την έσπασε με το χέρι της...

Και οι δυο—η βελόνα και η καρφίτσα—βρέθηκαν πάλι μαζί πεταμένες στον τενεκέ των σκουπιδιών... "Ήξεραν τώρα κι' οι δυο τους την τύχη που τις περίμενε!

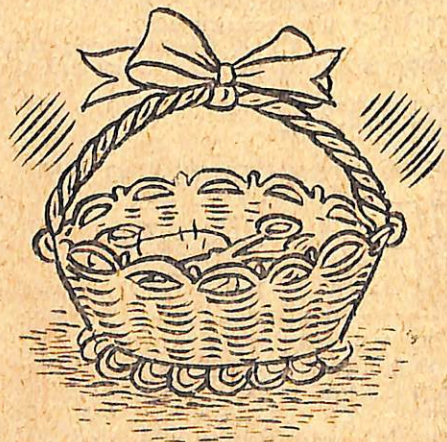
— Πολύ ώραία, είμαστε εδώ, είπε ειρωνικά η βελόνα.

— Τώρα, δεν έχουμε κανένα λόγο να μαλώνουμε παρατήρησε μ' ένα πολύ πικρό χαμόγελο η καρφίτσα. Τι ανόητες αλήθεια είμαστε και οι δυο... "Ας μās ένωση ή δυστυχία τώρα και ας ευχηθούμε και μη χειρότερα... Ποιός ξέρει τώρα τι μάς περιμένει... "Αν είμαστε αδελφωμένες ίσως - ίσως δεν θα φτάναμε σ' αυτό το χάλι...

— Στερνή μου γνώση να σ' είχα πρώτα είπε η βελόνα...

Και σώπασε... Σώπασαν κι' οι δυο και δεν ξαναγίνηκε γι' αυτές άλλη κουβέντα!

Η ΑΝΕΜΗ

Η ΕΡΩΔΙΑ

της Ελληνικής Επανάστασης

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Ἡ δροσιά εἶναι αἰσθητὴ ἐδῶ, κι' ἀπὸ τὸ μετοκαλόκαιρο ἀρχίζει νὰ κάνη κρύο.

Ἐχει κανεὶς τὴν ἐντύπωση πὼς προχωρεῖ στοῦ Χάρου τὸ βασίλειο.

Ἀμχ ἀνάψης ἐκεῖ δαδὶ, βλέπεις τοὺς σταλακτίτες νὰ λαμποκοποῦν με μύρια χρώματα ἀπαλώτατα, σὰν τοῦ οὐρανοῦ τόξου.

Καὶ τί δὲν βλέπει — ἢ τί νομίζει πὼς βλέπει κανεὶς ἐκεῖ! Οἱ σταλακτίτες ἔχουν πάρει μὲ τὸν καιρὸ παράξενα σχήματα καὶ σχέδια ἀλλόκοτα. Εἰσέπεις ὁμοιώματα ζώων, ἀνθρώπινα κεφάλια, γίγαντες ἀκέφαλους, τέρατα, πουλιά, φυτὰ μαρμαρωμένα, κι' ὅτι καὶ νὰ βάλῃ ὁ νοῦς!

Καὶ νὰ συλλογίζεται κανεὶς πὼς ὅλ' αὐτὰ δὲν εἶναι παρὰ δάκρυα τῆς γῆς ποὺ πέτρωσαν!

Σ' αὐτὴ λοιπὸν τὴν σπηλιά ἐμαθε ὁ Ἀνδρούτσος — ποὺ ὅτι εἶχε ἔρθει ἀπὸ τὴν Ἐπτάνησο — τὸν τραγικὸ θάνατο τοῦ ἀδελφικοῦ του φίλου, τοῦ Διάκου.

Σὰν ἀγριεμένο λιοντάρι ἔτρεξε μὲ τὰ παλληκάρια του στὶς θερμότητες γιὰ νὰ συναντήσῃ τὸν Ὁμὲρ Βρυώνη.

Ἀλλὰ ὁ Ὁμὲρ πασᾶς ὕστερα ἀπὸ τὸ κακὸ ποὺ εἶχε κάνει, εἶχε φύγῃ πιά γιὰ τὴν Δωρίδα...

Ἡ Ἀνδρονίκη εἶχε μείνει ἀναίσθητη πολλές ὥρες μέσα στὰ πτώματα ποὺ ἔστρωναν τὸ πεδίο τῆς μάχης. Συνήλθε κατὰ τὰ μεσάνυχτα.

Εἶχε ἓνα τραῦμα βαρὺ στὸν ὦμο κι' ἓνα ἐλαφρότερο στὸ κεφάλι ποὺ τὴν ἔκανε πολὺ νὰ ὑποφέρῃ. Εἶχε χάσει πολὺ αἷμα, καὶ τοῦτο αὐξάνει τὴν ζάλῃ καὶ τὴν ἀδυναμία της.

Ἐσήκωσε τὸ λαβωμένο της κεφάλι, καὶ μὲ τρόπο βρέθηκε μὲς στὴν θανατερὴ γαλήνη ποὺ εἶχε διαδεχτῇ τὸν θόρυβο καὶ τοὺς ἀλλοπαγμοὺς τῆς ἀγρίας ἐκείνης μάχης.

Οἱ στεναγμοὶ τῶν βαρεῖα λαβωμένων ποὺ χαροπάλευαν, ἔκαναν ἀκόμη πιὸ ἀγρία τὴ νύχτα.

Πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι της ἔκραζαν τὰ ὄρνια τοῦ Καλλιδρόμου ποὺ πάντα πετοῦν χαρούμενα πάνω ἀπὸ τὰ πεδία τῶν μαχῶν γιὰ τὸ μακάβριο συμπόσιό τους.

Ἡ Ἀνδρονίκη δὲν μπορούσε ἀκόμη νὰ πιστέψῃ πὼς εἶχε ξεφύγει ἀπὸ τὸν θάνατο.

Ὡστόσο κατάλαβε πὼς ἔπρεπε ν' ἀπομακρυνθῇ πρὶν ξαναγυρίσουν οἱ Ἀρ-

βανίτες γιὰ νὰ πλατσικολογήσουν κατὰ τὴν συνήθειά τους.

Διψοῦσε πάρα πολὺ.

Ἀνασηκώθηκε καὶ μπουσουλώντας μὲ τὰ τέσσερα ἄρχισε ν' ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν συντροφιά τῶν σκοτωμένων.

Μαρτυρικὴ ἦταν ἡ πορεία της μέσα στὴν νύχτα. Ἀλλὰ εἶχε καρδιά γενναία — καὶ ἀτσαλένια θέληση. Ἐτσι κατάφερε νὰ πλησιάσῃ τοὺς βράχους τοῦ Καλλιδρόμου.

Ἐκεῖ ἔπεσε σὰν λαβωμένη λαφίνα σὲ μιὰ ρεμματιά, ἐνῶ τὴν βασάνιζε ὁ πόνος, ἡ θέρμη κι' ἡ τρομερὴ δίψα.

Δὲν εἶχε ὅμως πιά τὸ κουράγιο νὰ πάῃ πιὸ πέρα. Ἐκλείσε τὰ μάτια, ἀποχαίρεται μυστικὰ τὸν ἀγαπημένο της τὸν Θρασύδουλο, κι' ἐμπιστεύτηκε τὴν ψυχὴ της στὴν Παναγία.

Ἐκεῖ τὴν βρῆκε τὴν ἄλλῃ μέρα ὁ Ὀδυσσεύς Ἀνδρούτσος μὲ τὰ παλληκάρια του.

Ἐσήκωσε τὸ βαρὺ ἀπὸ τὸ τραῦμα κεφάλι της...

Τῆς ἔδωσαν νὰ πιῇ νερὸ ἀπὸ τὸ ἀσκὶ ποὺ εἶχαν πάντα μαζί τους, καὶ τὴν μετέφεραν στὸ Κωρύκειο Ἄντρο.

Δυὸ πράγματα ἔκαναν ἐντύπωση στὴν Ἀνδρονίκη ἀργότερα, ὅταν συνήλθε: ἡ μυθολογικὴ σπηλιά κι' ὁ ἄνθρωπος ποὺ τὴν κατοικοῦσε.

Ὁ Ὀδυσσεύς ἦταν φοβερὸς πολεμιστὴς, γιὸς τοῦ περιβόητου ἀρματοῦ τῆς Λεβαδίας ποὺ στὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1769 μὲ διακόσια μόνον πεινασμένα καὶ σχεδὸν ξαρμάτωτα παλληκάρια εἴκοσι μέρες πολέμησε ἐναντίον χιλιάδων Τούρκων καὶ τέλος κατόρθωσε νὰ περάσῃ στὴν Πελοπόν-

νησο σώος κι' ἀκέραιος μ' ὅλο τοῦ τὸ ἀσκέρι.

Γιὸς αὐτοῦ τοῦ Ἀνδρούτσου ἦταν αὐτὸς ὁ ὄχι λιγώτερο γενναῖος Ὀδυσσεύς.

Ἡ Ἀνδρονίκη, ἦταν ὁ μόνος «πολεμιστὴς» ποὺ εἶχε καταφέρει νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν ἐκατόμβη τῆς Ἀλαμάνας. Γι' αὐτὸ ὁ Ἀνδρούτσος εἶχε διατάξῃ τὰ παλληκάρια του νὰ εἶναι πολὺ προσεχτικά ὅταν τὴν μετέφεραν. Κανεὶς φυσικὰ δὲν εἶχε καταλάβῃ πὼς ἦταν γυναίκα, γιὰτὶ τὸ φεσάκι μὲ ὅλη τὴν πληγὴ ἦταν βαθειὰ χωμένο στὸ κεφάλι της.

Ὅταν τὴν μετέφεραν στὴν σπηλιά, ὁ Ἀνδρούτσος ἔστειλε καὶ φώναξε τὴν Διαμάντω.

Ἡ Διαμάντω ἦταν Τουρκοπούλα ποὺ εἶχε μάνα ἑλληνίδα. Ὅταν λοιπὸν ἄρχισε ἡ Ἐπανάσταση, ἡ μάνα της ποὺ ἦταν ἐτοιμοθάνατη, τῆς ἔδωσε τὰ χρυσαφικά καὶ τὴν εὐχή της, μαζί μὲ τὴν προσταγὴ νὰ πάῃ πρῶτα νὰ βαφτιστῇ, κι' ὕστερα νὰ πάῃ νὰ βρῇ τοὺς Ἕλληνες καὶ νὰ μείνῃ μαζί τους.

Ἐτσι ἡ Διαμάντω (ποὺ σὰν τουρκοπούλα λεγόταν Ἀισέ) ἔσμηξε μὲ τὸ μπουλούκι τοῦ Ὀδυσσεύς, κι' ἔμενε μόνιμα στὴν σπηλιά, σὰν φιλενάδα τῆς Ἑλένης τῆς γυναίκας του.

Κάλεσε λοιπὸν ὁ Ὀδυσσεύς τὴν Διαμάντω, καὶ τῆς εἶπε:

— Ἀπὸ τὴν πολύνεκρη μάχη τῆς Ἀλαμάνας, μόνον ἓναν καταφέραμε νὰ γλυτώσουμε. Τοῦτο τὸ νέο τ' ἀμούστακο παλληκάρι. Οἱ ἄντρες δὲν ξέρουν ἀπὸ περιποίηση. Γι' αὐτὸ σοῦ τὸν παραδίδω σένα. Νὰ τὸν ἔχῃς σὰν τὰ μάτια σου, ἐσύ εἶσαι γι' αὐτὸν ἀδερφή καὶ μάνα, καὶ νὰ μοῦ τὸν παραδόσῃς πίσω γερὸ. Ἀκούς;

— Μάλιστα καπετάνιε! εἶπε ἡ Διαμάντω. Μείνε ἤσυχος. Θὰ κάνω ὅπως μὲ πρόσταξες...

Ὅταν ἡ Διαμάντω ἀντίκρουσε τὴν ἀγάλῃ λύπη.

— Τὸ καῦμένο τὸ παλληκάρι! συλλογίστηκε. Εἶναι χτυπημένο βαρεῖα, καὶ χρειάζεται μεγάλη φροντίδα γιὰ νὰ γειάνῃ... Καὶ τί ὁμορφο ποὺ εἶναι! Ἴδιος ἄγγελος! Χαρὰ στὴ μάνα ποὺ τὸ ἔκανε!...

Μὲ ἀπειρεὺς προφυλάξεις ἡ Διαμάντω, ἔβρεξε τὸ φεσάκι ποὺ εἶχε κολλήσει μὲ τὰ αἵματα στὰ μαλλιά, γιὰ νὰ τὸ ξεκολλήσῃ χωρὶς πόνου, καὶ νὰ περιποιηθῇ τὴν πληγὴ τοῦ κεφαλοῦ.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἐπόμενο)

Αποχαιρετώντας τη Ρόδο

Ύστερα από τη Λίνδο, έπρεπε να επισκεφθούμε και τις δυο άλλες πανάρχαιες πολιτείες της Ρόδου, την Ίαλισσό και την Κάμειρο. Εύτυχως, η σχολή που μάς είχε φιλοξενήσει στη Λίνδο, τις είχε στο πρόγραμμά της, κι έτσι δε χάσαμε την ευκαιρία.

Προχωρώντας προς τα μεσόγεια του νησιού, ανεβαίνουμε στο πευκοφυτό Φιλήρημο, ένα γραφικό δασωμένο βουνό, που στην κορυφή του, ήταν η Ίαλισσό, στα αρχαία χρόνια. Ίλιγγος σε πιάνει, καθώς σκαρφαλώνουν, στις ατέλειωτες κορδές του, τα λεωφορεία. "Αν γυρίσεις και κοιτάξεις το δρόμο πίσω σου, νοιώθεις κάποιο δέος... Μά ο κατάφυτος κάμπος, με τα ήσυχα δροσερά του χωριά, όλο και μακρύνει κι εξαφανίζεται... Το βουνό, μάς τυλίγει στα πυκνά του πευκοκυπάρισσα... Τόση βλάστηση και δροσιά, τέτοια γραφικότητα, τυλιγμένη στους ίσκιους δεν την περιμέναμε, κι' ας μάς είχαν προειδοίσει οι τόσες περιγραφές του νησιού. Τη Ρόδο δεν την φαντάζεσαι. Πάντα σε ξαφνιάζει, χαρίζοντας περισσότερα, από όσα υπόσχεται η φήμη της. Κι' άξαφνα, βρίσκεις στο απόγειο του ύψους κι' αντικρύζεις τον ούρανο σ' όλο του το πλάτος... Μόνος με το Θεό, στον ύπεροχο εξώστη του παλιού μοναστηριού... Άφηκα τις μαθήτρες και τ' ανήψια μου να περικυκλώσουν το φύλακα που μιλούσε για την αρχαία Ακρόπολη της Ίαλισσος και την Αθηνά της, για τα μινωικά και αρχαϊκά της ερείσματα, που τα είχαμε άλλωστε δη στο μουσείο. Δεν ακολουθούσα επίσημη τη συντροφιά, όταν κατέβηκε μία πανάρχαιη σκάλα, κάπου δυόμισυ χιλιάδων ετών, για να δη την ωραία Δωρική κρήνη, που ακόμα και σήμερα, τρέχει νερό απ' τις πολυσκαλίστες λεοντοκεφαλές του παλιού τεχνίτη.

Δε θέλησα ν' ακούσω αυτή τη φορά, για την παντοδύναμη πολιτεία που μαζί με τη Λίνδο και την Κάμειρο, ίδρυσαν, στα κλασσικά χρόνια, τη Ρόδο. Αρχαιολογία είχα χορτάσει στη Λίνδο, κι' ήξερα πως κι η Κάμειρος με περίμενε, σ' άλλη εκδρομή, με τους μύθους και την αθάνατη ιστορία της Δωρικής της ακμής.

"Όχι, εδώ στο Φιλήρημο, ένοιωσα την ανάγκη να μείνω μόνη στη γοητευτικότερη φύση, που είδα ποτέ και στην πιο απόλυτη έρημιά, που μπορούσε να φαντασθή άνθρωπος.

Ανέβηκα στο ωραίο εκείνο κτίριο, που ύψωνεται μεταξύ ουρανού και γης κι' έμεινα άφωνη, δίχως σκέψη και δίχως σκοπό. Ήταν σούρουπο ρόδινο, που σκορπούσε ανάλαφρους ίσκιους στις δασωμένες πλαγιές. Χρυσίζαν οι κορφές των παραξενών εκείνων πεύκων, καθώς έπαιζε επάνω τους, προτού βασιλέψει, ο ήλιος.

Αλήθεια, Κύριε, θαυμάστα τα έργα σου, που τα έκανες όλα με σοφία. Μα τουτό το δασοβούνι σίγουρα τόπλωσες, σε ώρα τρισευτυχισμένη.

Μια ιερή ψαλμωδία γλύκανε άξαφνα τη σιγή, μεταφέροντας σε ουράνιους κόσμους τη σκέψη. Ακολουθώντας τον ήχο της, μπήκα στην εκκλησία, με το παράδοχο σχήμα, όπου ο μόνος καλόγηρος της μονής έφεληνε τον Έσπερινό. Μια εικόνα της Παναγίας αντίγραφο μιάς παλιάς ανεκτίμητης

δημιουργίας Ιταλού ζωγράφου — με κοιτάζει με ήλαρ μάτια, γεμάτα συμπόνοια. "Όποιος τ' αντικρούει εκείνα τα μάτια, δε μπορεί πιά να τα ξεχάσει.

Ένας έρημιτης, φεύγοντας τα έγκόσμια, ήρθε κι' ίδρυσε, στα πρώτα χριστιανικά χρόνια, το μοναστήρι. Ήταν ο πρώτος Ρόδιος μαθητής του Παύλου. Φιλήρημος ονομάστηκε, κι' από τ' όνομά του, πήρε και το βουνό το δικό του.

Πολύ θ' αγαπούσε τη φύση εκείνος ο πρώτος χριστιανός, που προτού πεθάνει, είχε διαλέξει εδώ τον παράδεισό του...

Ο καλόγηρος τελειώνει τον Έσπερινό και εξαφανίζεται που δεν είναι μονάχος στην εκκλησία. Πάω κοντά και φιλώ το χέρι του. Παρά λίγο να τον πώ Φιλήρημο. Και δε θάχα άδικο. Η ίδια εὐλάβεια, μα κι' η ίδια αγάπη στη μόνωση και στη φύση, θάφερε και τούτο τον έρημιτη σ' άχνάρια του πρώτου Ροδίτη χριστιανού που είχε μονάσει εδώ.

Μ' αυτή την εντύπωση, θέλω να κλείσω τη βραδυή μου εκείνη επίσκεψη στο Φιλήρημο. Θάχετε ακούσει πως οι Ιταλοί έχουν διακοσμήσει, με ανάγλυφα από τη Σταύρωση, ένα δρομίσκο που πάει σ' ένα διπλανό λόφο, όπου υπήρχε άλλοτε ένας πελώριος σταυρός, μα στα χρόνια της κατοχής τον κατέβασαν γιατί έδινε στόχο σ' αεροπλάνα. Δρόμο του Γολγοθά, τον λένε κι' έχει και σήμερα τις εικόνες του Πάθους... Εδώ δικάζεται ο Χριστός, εδώ μαστιγώνεται, εδώ σηκώνει το σταυρό Του, πιο πέρα πέφτει, ξανασηκώνεται, τέλος φτάνει στο ύψωμα του μαρτυρίου!

Όραία ιδέα, μα όμολογώ πως θυμίζει πολύ την προσπάθεια του ανθρώπου να συγκινήσει, κι' όχι το θείο δράμα.

Ημουν πολύ κοντήτερα στο Θεό, εκεί πάνω, στο έρημο μοναστήρι...

— Τι έγινες θεία; Δεν πιστεύω να μάς το σκάσης κι' αύριο, στην Κάμειρο; Είδες τίποτε στην Ίαλισσό, ή του κάκου ανέβηκες τόσο ύψος;

Είναι ο Φάνης που μ' έρωτά, ένθουσιασμένος από τις νέες αρχαιολογικές γνώσεις που απέκτησε.

Τόν καθουσιάζω. "Όχι, Φάνη, από την

Σχίτσα άναγνωστών

ΤΡΙΣΕΥΓΕΝΗ
(ή ανδόγαλη)
(Σκ. Α. Ντά Βίντσι)

Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ
(τό μυρωδάτο)
(Σκ. Α. Ντά Βίντσι)

Κάμειρο δεν το σκάω, γιατί η ατμόσφαιρα είναι τόσο σύμφωνη με την ιστορία. Έξ' άλλου, στην Κάμειρο μένει αμόλυτος ο αρχαίος χώρος. Δεν πέρασαν από κεί οι μεταγενέστεροι κι' οι ιππότες δεν την άσχημησαν με τα τείχη τους. Εκεί, βασιλεύει, ακόμα και σήμερα, η Καμειριάς Αθηνά.

Την άλλη μέρα, πραγματικά, είδαμε τη νεκρόπολη της Κάμειρου...

Θαρρείς κι' έσταμάτησε μόλις, η ζωή στην έρειπωμένη αυτή πολιτεία. Σπίτια που στέκονται ακόμα οι τοίχοι τους, δρόμοι πλακόστρωτοι, χαραγμένοι με τέχνη, λουτρά, αγορές, βάθρα από βωμούς και θεμέλια ναών. Έδώ, δε βλέπεις μονάχα μια ακρόπολη παρά και την πόλη έξω απ' τα τείχη. Ίδιαίτερα θαυμάστο, είναι το υδραγωγείο, οι δεξαμενές για τα βρόχινα νερά, που διατηρείται ακόμα η σωλήνωσή τους. Ύστερα, η ωραία ακρόπολη, με τη σειρά τις δωρικές κολώνες, που πλασιώνονται από φουντωτά δέντρα.

Η Ιστορία αρχίζει εδώ από τα προϊστορικά χρόνια κι' απλώνεται ως την Αλεξανδρινή εποχή. Το μουσείο της Ρόδου έχει πλουτιστή από θαυμάστα κοσμήματα τάφων μυκηναϊκής εποχής.

Με τις τρεις αυτές πολιτείες, και με τη μεγάλη τους απόγονο, τη Ρόδο, τελειώνει το προσκύνημά μας.

"Ό,τι και να πούμε πιά, για τις φυσικές καλλονές που χαρήκαμε στις διάφορες έξοχές του νησιού θάναί επανάληψη!

Αποχαιρετούμε τη Ρόδο, από τη γέφυρα του «Καραϊσκάκη». Έχε γεια «Αελίοιο ύμνη», Έλληνοπούλα πεντάμορφη, που σε καμαρώσαμε να φορής, στο αίματόδρεκτο μέτωπο, το στέμμα της λευτεριάς σου!

Το βράδυ, καθισμένοι στις αναπαυτικές πολυθρόνες του πλοίου, αλλάζουμε έντυπώσεις.

— Τι σ' άρεσε περισσότερο Μυρτώ;

— Το Ροδίτι κι' οι πεταλούδες!

— Καλά το Ροδίτι, της λέει ο Λεωνίδας, μα τις πεταλούδες που τις συνάντησες; Δεν είδαμε παρά τη δροσόλουστη χαράδρα τους και τα δέντρα που τις τρέφουν κι' απ' όπου σηκώνονται σύννεφο όταν ρίξεις μια πέτρα τον Αύγουστο πούναί ο καιρός τους!

— Έγώ είδα μία, αποκρίθηκε ο Φάνης. Μου την έδειξε ο σωφέρ... Μόλις είχε σκάσει. Μά, έσένα, ποιο μέρος σου άρεσε περισσότερο Λεωνίδα;

— Ο Προφήτης Ήλιος, απάντησε ο ορειβάτης μας. Είχαμε πάει εκδρομή κι' αυτός ανέβηκε ως την κορυφή του. Άλήθεια, ήταν πολύ γραφικό το πευκοφυτό αυτό βουνό, όπου παραθερίζουν οι πλούσιοι της Ρόδου... Τα δυο ξενοδοχεία του, ο «Έλαφος» κι' η «Ελαφίνα» είναι πανάκριβα. Μά ή θέα από τον εξώστη είναι μοναδική.

— Κι' εσύ, θεία, τί προτιμάς; ρώτησε η Μυρτώ.

— Να σάς πώ έγώ, πετάχτηκε ο Φάνης. Η θεία με τίποτε δε συγκρίνει το Φιλήρημο, όπου μάς παράτησε, για να ξεχαστή με τη φύση και το Θεό!

— Έτσι απάμεινες τελευταίος να πής την προτίμησή σου, Φάνη.

— Δεν έχω προτιμήσεις, είπε το ευαίσθητο παιδί, η Ρόδος είναι ολόκαιρη ένα διαμάντι. Θάλεγες μία ηλικία να πέρνωσε στο Αίγαίο κι' έγινε η δόξα του!

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Στο άρθρο μου για τη «Ρόδο και τις έξοχές της», από τυπογραφικό λάθος, η Καλιπάτεια, η κόρη του Διαγόρα, έγινε Κλεοπάτρα. Παρακαλώ να διορθώσετε το πασίγνωστο όνομά της. Επίσης παρακαλώ τους αγαπητούς αναγνώστες μου να μην ανυπομονούν. Και για τη Λοκρίδα θα γράψω, και για το Κιλίκι, και για κάθε γωνιά της Ελλάδας μας. Δεν τα βλέπει κανείς όλα μαζί, ούτε και με μία μόνη επίσκεψη.

Ε. Π.

Α'. ΟΝΕΙΡΑ ΘΕΡΙΝΑ!...

Τώρα πούρθε καλοκαίρι
και νερώνουν τὰ μυαλά,
ὁ Πετρήs δὲν ἔχει ταίρι
στό... κουρκούτιασμα, παιδιά!

Μὲ μανία τριγυρίζει,
στὴν αὐλὴ ὁ μερακλῆs
καὶ — θὰ σὰς τὸ πῶ — νομίζει
πῶs... θὰ γίνῃ Ἡρακλῆs!...

Σὰν κοιμάται ἀγριεύει,
μὲ ληστὲs κάνει παρέα,
μὲ θεριὰ ἀντιπαλεύει.
— «Νά... ὁ κάπρος Εὐρυ-
(σθέα!...»,

Τὶs προάλλες στὰ ἀλήθεια
σφεντονοῦσε τὰ ὀρνίθια.
— Βρὲ Πετρή, τί κάνεις εἶδες;
— Εἶναι κότες... Στυμφαλίδες!

Ἔνα τόξο ἔχει σκαρώσει
καὶ μὲ τοῦτο κυνηγᾷ
κί' ὅλα, θέλει νὰ ἐξοντώσῃ,
τὰ σκυλιά μας, τὰ γατιά.

Μὰ ἐτοῦτα βλέπεις τρέχουν,
πόδια ἔχουνε... διπλά!
Βάζουν τὸν Πετρή σὲ σκέψεις:
«Ἄρμα νάχα μοναχά!»

Ἄρμα νάχα; Μὰ θὰ φτιάξω,
θάνατο μάλιστα τρανὸ.
Καὶ μ' αὐτὸ θὰ ὑποτάξω
γῆ, ἀέρα, οὐρανὸ!...

Μὲ τὸ τόξο μου στὸ χέρι
θὰ γυρίζω στὰ βουνά!
Τῶν ληστῶν κάθε ἀσκέρι
θὰ χτυπῶ μὲ ἀπονιά!...

Θά... ρημάξω τὰ θηρία
τέτοιο πούμαι παλληκάρι
καὶ θὰ πῇ ἡ ἱστορία:
«Πέτροs Μέγας! Τὸ λιοντάρι!»

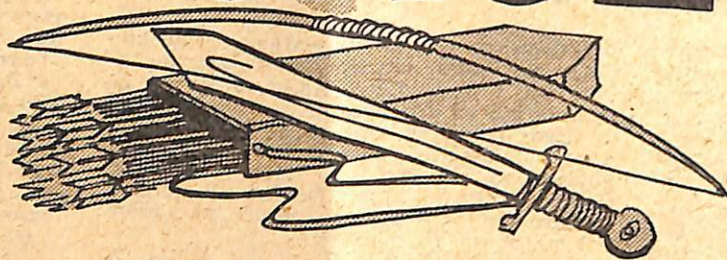
Δὲν κουράστηκε νὰ φτιάξῃ
τὸ περίφημο ἀμάξι!
Μιά καρότσα τοῦ παππούλη
καὶ... ληστὲs τρέμετε οὐλοί!...

Ἄλογ' ὅμως πού θὰ βρῇ;
Ὁ Ντορῆs εἶναι χωράφι.
— Κρίμα, λέει τὸ παιδί,
τέτοιο ἄτι πάει στράφι!...

Σκέφτεται, στεναχωριέται
καὶ πολὺ μελαγχολεῖ...
Ὅμως κάτι συλλογιέται
καὶ χτυπᾷ τὴν κεφαλὴ!...

— Βρὲ νὰ μὴ τόχω σκεφτῇ!
Θὲ νὰ ζέψω... τὸ σκυλί!...

Ὁ Μεθυσμένος Αἰθλος

Β'. Η ΚΟΠΡΟΣ... ΤΟΥ
ΑΥΓΕΙΟΥ

Καὶ ἄμ' ἔπος... ἄμα πράξῃ!
Ζεῦεὶ ἀμέσως τὸ σκυλί.
Τώρα, φίλοι, θὰ πατάξῃ
κάθε κλέφτη καὶ ληστή!...

Καὶ κρατώντας καμουτσὶ
ἀνεβαίνει... εἰς τὸ ἄρμα!
Ἔχει τόξο στὸ δεξι,
ἴδιος ὁ Ἀπόλλων! Χάρμα!...

Εἶναι δυνατό σκυλί
καὶ τὸ βάρος του βαστάει!
Μία πρόβα στὴν αὐλὴ
καὶ ὁ ἥρωs ξεκινάει!...

Βγήκανε στὴ δημοσίᾳ
καὶ τραβοῦν γιὰ τὸ βουνό!
Προχωροῦν πολὺ καλά,
τὶ ζευγάρ' ἡρωϊκό!...

Ξάφνου τὸ σκυλί πηδᾷ
μία μύγα νὰ ἀρπάξῃ,
κί' ὁ Πετρήs παίρνει βουτιά
πού τὸν κάνει νὰ στενάξῃ!...

Νὰ στενάξῃ μοναχά!
Γιατὶ ἥρωes δὲν κλαῖνε!
Τῇ γλωσσίσσῃ του δαγκᾷ
— Ἀχ! Τὰ γόνατά του καῖνε!...

Ξεκινοῦν ὅμως καὶ πάλι
ὅταν μπρός τους μία γάτα
μαύρη κί' ἀρκετὰ μεγάλη
ξεπροβάλλει ἀπ' τὰ βᾶτα!...

Ὅρτσα καὶ τῶν δυὸ τ' αὐτιά!
Πῶs κοιτάζονται στὰ μάτια!
Λὲs καὶ ἔχουν διαφορὰ
στῶν... στρεμμάτων τὰ κομμά-
(τια!

Σ' ἓνα λυσσασμένο γάου!...
ἀποκρίνεται ἓνα νιάου!...
Ἀπ' τὴ λύσσα... ὁ σκύλος
(βράζει

καὶ ἐπάνω τῆs ὀρμά!
Ἡ ψιψὴ ἐμπρός τὸ βάζει
— μπρός Ἀζῶρ παλληκαρά!...

Ὁ Πετρήs ἐνθουσιάσθη
— Μπρός, Ἀζῶρ... αὐτοθυ-
(σία!...

Εἶν' τὸ πρῶτο — τρέχα, πιά-
(στη! —
ἀπό... τὰ κακοποιά στοιχεῖα!...

Τώρα τρέχουν σὰν τρελλοὶ
κί' εἶναι γύρω ἐρημιὰ!
Ὅπως παίρνουν μία στροφῇ,
νὰ ἐμπρός τους μία μουριά!...

Ἡ Ψιψὴ πάνω σαλτάρει

κί' ὁ Ἀζῶρ πού ἔχει φόρα
μὲ ὀρμὴ πάνω τρακάρει!
— μαύρη νάτανε ἡ ὥρα!...

Ἔνας κρότος φοβερός
δίχως εὐτυχῶs ζημιὰ!
Ἀπ' τὸ φόβο ὁ ἐχθρός
κάτω ἀπ' τὴ μουριὰ πηδᾷ!

Ἀρχινᾷ νέα τρεχάλα
μὲ δυὸ φαβορί μεγάλα!...
Καὶ νά! Μπρός ἓνα καλυδί,
πού ἡ γάτα μέσα μπαίνει!
Ὁ Πετρήs μόλιs καὶ σκύβει
κί' ὁ Ἀζῶρ... παντὶ τῷ σθένει.

Ἀπ' τὴν ἀνοιχτὴ του πόρτα
πού τὴν φράζουν λίγα χόρτα,
μπαίν' ἀγριωπὸs πολὺ!
— Ὡωω! Μιά κόλωση σω-
(στή!...

Νιάου! Γάου! Καὶ στριγγιές!
— Βρὲ πού πέσαμε μαθές!...

Βγαίνει ὁ Πέτροs ἔξω λάβρος,
ὡs τὰ νύχια... ὁ ἥρωs μαύρος!

— Τοῦτο εἶναι πού μὲ θλίβει
καὶ μοῦ προξενεῖ τὴ φρίκη,
τ' ἄθλιο αὐτὸ καλυδί
εἶναι... καρβουναποθήκη!...

Μὰ ἀφορμὴ πάλι μοῦ δίνει
τοῦτ' ἡ μέρα τοῦ Ἰουλίου!
Φίλοι ὁ Πετρήs θὰ πλύνῃ
νέα κόπρος... τοῦ Αὐγείου!...

Ο ΑΛΕΚΤΩΡ

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΤΑ ΣΠΑΝΙΩΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ
ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Τὰ παλαιὰ κλασσικά, ὅπως τὰ λέμε ἐ-
μεῖs οἱ φιλοτελιστές, γραμματόσημα τῆs
Ἑλβετίας εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα
καὶ περιζήτητα γραμματόσημα. Πρὸ τοῦ
1850 οἱ 3 μεγάλεs πόλεις τῆs Ἑλβετίας
Γενεύη, Βασιλεῖα καὶ Ζυρίχη κυκλοφοροῦ-
σαν ἡ κάθε μία χωριστὰ γραμματόσημα,
καὶ μόνον τὸ 1850 ὅταν ἐγίνε ἡ Ἑλβετικὴ
Ὁμοσπονδία ἔπαυσαν νὰ τυπῶνουν ξεχω-
ριστὰ γραμματόσημα οἱ τρεῖs αὐτὲs πό-
λεις καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο περιήλθε στὸ
Κράτος τῆs Ἑλβετίας.

Ἡ Γενεύη λοιπὸν ἐξέδωσε τὸ 1843 ἓνα
γραμματόσημο πού ἦταν ζευγάρι. Κάθε
γραμματόσημο ἔφερε εἰς τὸ μέσον τὸν
θυρεὸν τῆs πόλεωs τῆs Γενεύηs, ἄνω τὴν
ἐπιγραφὴν Poste de Genève (Πόλιs τῆs

Γενεύηs), κάτω τὴν ἐπιγραφὴν Port Social
(Τοπικὸν τέλος), ἀριστερὰ τὸν ἀριθμὸν 5
καὶ δεξιὰ τὸ γράμμα C ἀρχικὸν τοῦ Centi-
mes (ἐκατοστὰ τοῦ φράγκου). Τώρα αὐτὰ
τὰ δύο γραμματόσημα ἐνωμένα, τὸ ἓνα δι-
πλα στὸ ἄλλο, ἦσαν τυπωμένα σὲ ζευγά-
ρια μέσα σὲ ἓνα κάδρο καὶ ἔφερον ἄνω τὴν
ἐξῆs ἐπιγραφὴν: 101 PORT CANTONAL
1 Cent δηλ. 101. Τέλος Καντωνίου (ἐπαρ-
χίς) 1 σαντέρ. Ἀφοῦ κάθε γραμματόσημο
εἶχε ἀξία 5 σαντέμ, τὰ δύο μαζὺ εἶχαν ἀ-
ξίαν 10 σαντέμ.

Ἡ εἰκὼν τοῦ γραμματοσήμου εἶναι τυ-
πωμένη μὲ μαύρη μελάνη τὸ δὲ χαρτὶ ἔχει
χρῶμα κιτρινοπράσινο.

Ἐνα ἀσφράγιστο γερὸ ζευγάρι ἀξίζει
σήμερον περὶ τὰ 100.000.000 δραχμὲs
καὶ ἓνα γερὸ σφραγισμένο περὶ τὰ 80.000.
000 δραχμὲs. Οἱ Ἑλβετοὶ συλλέκται οἱ ὁ-
ποῖοι μαζεύουν μὲ μανίαν τὰ γραμματόση-
μα τῆs πατρίδαs τους κάμνουν μεγάλεs
χρηματικὲs θυσίεs διὰ νὰ τὰ ἀγοράσουν.

Καὶ ἡ Ἰσπανία τῆs ὁποίας τὰ παλαιὰ
γραμματόσημα εἶναι περιζήτητα, ἔχει ἐκδό-
σει τὸ 1851 μιὰν σειρὰν ἀπὸ 6 γραμματό-

σημα δηλ. 6, 12 cuartos (κουάρτος), 2,
5, 6 καὶ 10 reales (ρεάλεs).

Τὰ γραμματόσημα αὐτὰ ἔχουν στὸ κέν-
τρο τὴν προσωπογραφίαν τῆs Βασιλίσσης
Ἰσαβέλλας τῆs 2ας, καὶ τριγύρω τὶs λέ-
ξεις ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ FRANCO
DOS CUARTOS (ἀτελεs δύο κουάρτος)
καὶ κάτω: CORREOS 1851 (γραμματόση-
μον 1851). Ἡ λέξιs DOS (δύο) ἀλλάζει
εἰs κάθε ἀξίαν, SEIS διὰ τὸ 6, CINCO
διὰ τὸ 5, DOCE διὰ τὸ 12 καὶ οὕτω καθ'
ἐξῆs.

Τὸ γραμματόσημο αὐτὸ τῶν 2 ρεάλεs ἔ-
χει χρῶμα κόκκινο καὶ εἶναι ἀρκετὰ σπάν-
ιο. Ἐτυπώθηκε ὅμως κατὰ λάθος καὶ εἰs
χρῶμα γαλάζιο καὶ ἓνα τέτοιο ἀσφράγιστο
γραμματόσημο στοιχίζει περὶ τὰ 600.000.
000 δραχμὲs ἐνῶ τὸ σφραγισμένο ὁμοῖο
στοιχίζει 500.000.000 δραχμὲs.

Ἀπὸ αὐτὸ τὸ γραμματόσημο εἰs τὸν κό-
σμον ὅλον μόνον τέσσαρα τεμάχια ὑπάρ-
χουν καὶ εἶναι εὐκόλουν νὰ καταλάβῃ κανεῖs
πόσον περιζήτητο εἶναι.

Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Ο ΒΙΒ- ΓΙΑΤΡΟΣ

Είμαστε καμμιὰ δεκαριά οικογένειες λίγο πολύ, όλες γνωστές μεταξύ μας κι' είχαμε βρεθή έντελως τυχαία σ' εκείνο τὸ μοναστήρι, τὸν Αὐγουστο τοῦ περασμένου καλοκαιριοῦ. Εἶπα μοναστήρι, ἂν καὶ δὲ θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ μεταχειριστῇ τούτη τὴ λέξη γιὰ τὴν ἐκκλησία, τὴ χτισμένη πλάι στὴ θάλασσα, στὴν ἄκρη τοῦ κάμπου καὶ ποὺ τὴν περιτριγύριζαν καμμιὰ τριανταρὶά κελλιά, ὁλόσπαρα γεμάτα φῶς. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ δὲν ὑπῆρχε ἐκεῖ οὐτ' ἓνας καλόγερος παρὰ μόνο ἓνα ἀγαθὸ γεροντάκι ποὺ ἀναβε τὰ καντήλια καὶ βοηθοῦσε τὸν παπὰ στὴν λειτουργία, ὅταν τυχαινε νάρθου, τίποτα προσκυνηταί. Τὸ τοπίο ἦταν μαγευτικό. Στὰ πόδια ἐνὸς βουνοῦ, ποὺ ἡ ἄκρη του σχηματίζει ἀκρωτήριο, ἀπλωνόταν ὁ κάμπος κι' ἡ θάλασσα. Ἡ ἐκκλησία ἦταν χτισμένη στὴν ρίζα τοῦ βουνοῦ καὶ τὰ κελιά ποὺ τὴν περιτριγύριζαν ἔκαναν ἓναν αὐλόγυρο ἀρκετὰ μεγάλο. Μέσα στὴν μεγάλη αὐλὴ ἦταν φυτεμένες, μουριές, συκιές καὶ ἀρκετὲς ἀκακίες καὶ πάνω ἀπ' ὅλα — κτίρια καὶ δέντρα — στὴ μέση τῆς αὐλῆς στύλωνε τὸν ὄγκο του ἓνας πελώριος γέρικος πλάτανος ποὺ ξεχώριζε ἀπὸ πολλὴ μακρυὰ. Στὸν ἥσκιο αὐτοῦ τοῦ πλάτανου, μαζεῦμαστε καὶ περνούσαμε τὴν περισσότερὴν ὥρα τῆς ἡμέρας, ὅλα τὰ παιδιά ποὺ εἴμαστε ἐκεῖ καὶ κοντὰ σὲ μᾶς τὶς περισσότερες φορές καὶ οἱ μεγάλοι, ὅταν δὲν εἶχαν δουλειά. Ἐκεῖ τρώγαμε τὸ μεσημέρι, κοιμόμαστε, παίζαμε ἢ διαβάζαμε κανένα βιβλίο. Πάντως δὲν τὸ κουλούσαμε ἀπὸ κεί, ἂν δὲν ἔπεφε ὁ ἥλιος. Ὅλη τὴν ἡμέρα παίζαμε καὶ ἤμουν πολλὴ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴ διαμονή μας ἐκεῖ. Ἐκείνο, ὅμως, ποὺ μὲ εἶχε ἐνθουσιάζει περισσότερο ἀπ' ὅλα ἦταν ἡ θάλασσα. Μὲ εἶχε μαγέψει πραγματικά. Λὲς καὶ εἶχε κά- τι τὸ ζωντανό. Ἐκείνη ἡ ἀνατριχίλα τῆς, ὅταν ξεσπῶν ὁ κύμα ὁλοῦσε κατὰ τὸ πέλαγος, μὲ μιλοῦσε ὁλόψια στὴν ψυχή. Ὅταν ὁ μαῖστρος φυσοῦσε τεμπέλικα, κατὰ τὸ μεσημεράκι, τὰ κύματα τῆς μὲ φαίνονται σὰν ἓνας μεγάλος ποταμός, ποὺ πῆγαινε στὴν ἄκρη τῆς γῆς, στὸ ἄδειο διάστημα. Στὰ κελλιά ἔμεναν καὶ μερικοὶ ψαράδες ποὺ ἀποτραβηγμένοι σ' αὐτὴ τὴν ἀκρογιαλιά ἔρριχναν τὰ δίχτυα τους καὶ ζοῦσαν πουλώνοντας στὰ κοντινὰ χωριά ὅτι τοὺς χάριζε ἡ θάλασσα. Πρῶτα - πρῶτα ὁ καπετὰν Γιώργης μὲ τὴν γυναῖκα του καὶ τὸν σύντροφό του. Μ' αὐτοὺς εἴμαστε πολλὴ γνωστοί, γιατί κι' ἄλλοτε εἶχαμε παραθερίσει στὸ μοναστήρι αὐτό. Καθὼς, λοιπόν, εἴμαστε παλιοὶ γνώριμοι, πολλὲς φορές μὲ ἄφηνε ἡ μητέρα μου κι' ἔκανα παρέα μαζί τους. Μ' ἐπαιρναν τακτικὰ στὸ ψάρεμα, γιατί ἤμουν τυχερός ὅπως ἔλε- γαν, κι' ἐπαιρναν πάντα ψάρια πολλὰ. Εἶχα γίνει ξεφτέρει στὸ κολύμπι κι' ὅλη τὴν ἡμέρα τριγυρνοῦσα ξεπόλυτος, ξεσκούφωτος καὶ χωρὶς ποικαμίσιο. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ψαράδες ἦταν καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ κ. Μίμη ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν ἡ γυναῖκα του, οἱ δυὸ κόρες του καὶ ὁ ἀνηψιός του, ἓνα παιδί τῆς ἴδιας περιπτώσεως ἡλικίας μὲ μένα, δεκα-

πέντε ἕως δεκάξη ἐτῶν. Ὁ κ. Μίμης ἦταν καλὸς κι' ἀνοιχτόκαρδος ἄνθρωπος τὸ ἴδιο καὶ ἡ γυναῖκα του καὶ τὰ κορίτσια του. Ὅσο ὁμως γιὰ τὸν ἀνηψιό, νομίζω πὼς ἦταν σὰν μιὰ παραφωνία ἀνάμεσα σ' ὅλους ποὺ εἴμαστε ἐκεῖ. Ἦταν πάντα σοβαρὸς καὶ εἶχε μεγάλη ἰδέα γιὰ τὸν ἑαυτοῦ του. Εἶχε ἀποφασίσει νὰ γίνῃ ἱακὸς ὁ γι- ατρός, σπουδαῖος ἐπιστήμων καὶ γι' αὐτὸ διαβάζε βιβλία καὶ κάθε στιγμὴ μᾶς πε- τοῦσε καὶ ἀπὸ κανέναν ἱατρικὸ ὄρο ποὺ εἶχε διαβάσει, προσπαθώντας νὰ κανονί- σῃ τὴ ζωὴ μας σύμφωνα μὲ τὴν ἀντίληψή του γιὰ τὴν υγιεινὴ: «Μὴ φάτε αὐτὸ, μὴ κά- μετε ἐκεῖνο, μὴ κολυμπάτε πολλὸ» κι' ἓνα σωρὸ ἄλλα «μὴ». Γι' αὐτὸ καὶ ὅλοι τὸν εἶ- χαν παρεῖ στὴν κοροϊδία καὶ τὸν φώνα- ζαμε γιαντρός. Ὅλοι τὸν πειράζαμε καὶ γι- νόταν πανηγύρι μαζί του. Ἐνα ἀπογευ- ματάκι ἀνεβήκαμε στὸ βουνὸ μαζί μὲ ὅλα τὰ παιδιά τῆς παρέας μας. Μαζί μας εἶ- χαν καὶ τὸ «γιαντρός». Καθὼς περπατοῦ- σαμε βρήκαμε μιὰ πηγή.

— Τί ὥραιο νερό, φώναξε ἡ Μαρία καὶ γονατίζοντας ἄρχισε νὰ πίνει.

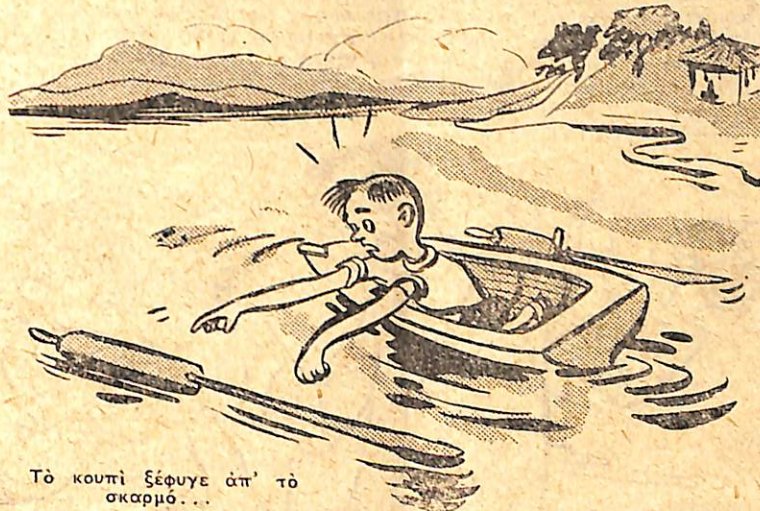
Τὸ ἴδιο ἔκανα κι' ἐγὼ καὶ οἱ ἄλλοι ποὺ ἦταν μαζί μας, ἀρχίζοντας τὰ πειράγματα καὶ τὰ παιχνίδια μὲ τὰ νερά. Τὰ γέλια ἔ- διναν κι' ἐπαιρναν καὶ τὸ παιχνίδι ἀναψε.

Ὁ γιαντρός ὁμως πολλὴ σοβαρὸς μᾶς εἶπε:

— Αὐτὸ τὸ νερὸ κατὰ πᾶσαν πιθανότη- τα, περιέχει ἄλατα.

— Δὲν μᾶς παρατὰς, γιαντρός, τοῦ φώ- ναξα.

— Ἐσὺ παιδί μου εἶσαι χειρότερος κι' ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους ποὺ δὲν ἔχουν πάει καθόλου σχολεῖο, σ' αὐτὰ τὰ ζητή- ματα. Κολυμπᾶς δυὸ φορές τὴν ἡμέρα καὶ

Τὸ κουτί ξέφυγε ἀπ' τὸ σκαρμό...

κατεβάζεις μιὰ ὀκτὰ σῦκα, πρὶν νὰ φᾶς τὸ μεσημέρι. Καὶ νὰ σκέπτεται κανεὶς πὼς σὲ δυὸ χρόνια τελειώνεις τὸ Γυμνάσιο καὶ θὰ πᾶς στὸ Πανεπιστήμιο.

— Ἀ, ὅλα κι' ὅλα, γιαντρός, τοῦ εἶπα, δὲν σοῦ ἐπιτρέπω νὰ μὲ προσβάλλης.

— Καλὰ, μὲ σένα δὲν θὰ συνεννοηθῶ ποτέ, μὲ ἀπάντησε.

— Τί νὰ γίνῃ! Τὸ πνεῦμα μου δὲν θὰ συναντηθῇ ποτέ μὲ τὸ δικό σου!

— Ἡσυχάζου, μᾶς φώναξαν οἱ ἄλλοι, θὰ τσακωθῇτε πάλι γιὰ τὰ... ἄλατα;

Τὰ γέλια ξανάρχισαν καὶ τὸ ἐπεισόδιο τελείωσε.

Τὰ ἄλατα ἦταν πάντα στὴν ἡμερησία διάταξη. Τρώγαμε τίποτα; Εἶχε ἄλατα! Δὲν πλέναμε τὸ σῶμα μας, μὲ γλυκὸ νερὸ μετὰ τὸ μπάνιο; Ὁ ὀργανισμός μας γέμι- ζε ἄλατα, ὅλο ἄλατα!...

Μὰ γιατί ἐπὶ τέλους, μᾶς θέλεις... ἀνάλατους γιαντρός, τοῦ εἶπε μιὰ μέρα ὁ θεῖος του. Καὶ ὁ γιαντρός ἄρχισε νὰ ἐξηγῇ:

— Ἀκούστε, θεῖο: Τὰ ἄλατα συντελοῦν στὸ νὰ σχηματίζονται στὸν ὀργανισμό μας τοξίνες, κι' ἓνας ὀργανισμὸς ποὺ ἔχει πολ- λὲς τοξίνες, εἶναι ἐδᾶφος ὅπου εὐκολὰ ἀ- ναπτύσσεται τὸ μικρόβιο κάθε ἀρρώστειας.

Μὰ εἶχε ἀκόμα κι' ἄλλες λόξεις ὁ γιαν- τρός. Ἐκεῖ ποὺ καθόμαστε, λόγου χάρι σηκώνονταν καὶ παίρνοντας τὴ βαρκούλα τοῦ καπετὰν Γιώργη καὶ μ' ὅλο ποὺ δὲν τὰ κατάφερνε στὸ κουτί, ἔκοβε βόλτες μονά- χος. Ὅχι πὼς ἀργότερα δὲ θὰ ἐρχόταν μαζί μας ὅταν παίρναμε βάρκα, μὰ γιὰ νὰ κἀνῃ κάτι τὸ ἐξαιρετικό. Ἔτσι μιὰ μέρα— δὲ θάταν ἀκόμη ἔξη ἡ ὥρα τὸ ἀπόγευμα — πῆρε τὴ βάρκα κι' ἀνοίχτηκε καμμιὰ εἰκο- σαρὶά μέτρα μακριὰ.

Ὁ καπετὰν Γιώργης κι' ὁ σύντροφός του ἔλειπαν. Ὁ κ. Μίμης κοιμόταν. Ἡ μη- τέρα μου μὲ τὴ γυναῖκα τοῦ κ. Μίμη τὰ κορίτσια του κι' ἐγὼ καθόμαστε στὴν ἀμ- μευδιὰ καὶ παρακολουθοῦμε τὸ γιαντρός ποὺ ἔκανε τὴ βόλτα του. Τραβοῦσε ἀργὰ κι' ἐ- πίσημα τὸ κουτί.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ στάθηκε σὰ νὰ ἤθελε νὰ ξεκουραστῇ. Κοίταξε κάμποση ὥρα κατὰ τὸ πέλαγος κι' ὑστερα πῆρε πάλι τὰ κου- πιά, τ' ἀνεδοκάτεβασε γρήγορα - γρήγο- ρα, χωρὶς κανένα χρονο καὶ παραλίγο νὰ ξεπλῶθῃ ἀνάσκελα στὴ βάρκα. Ἰδρικοποῦ- σε ἀγωνιζόμενος καὶ φαίνεται πὼς ἤθελε ν' ἀναπτύξῃ ὅλη τὴν ταχύτητα τῆς βάρκας, ὅταν ξαφνικὰ τὸ κουτί ξεφεύγει ἀπ' τὸ σκαρμό, βυθίζεται κάθετα σχεδὸν στὴ θά- λασσα καὶ τινάζεται μακριὰ ἀπ' τὴ βάρκα.

Ὁ γιαντρός πῆρε τ' ἄλλο, ἔσκυψε στὴν κου- παστὴ καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸ πιάσῃ. Μὰ ὅσο κι' ἂν ἄπλωνε τὸ χέρι του, γιὰ νὰ μὴ ἀπόστασῃ ὡς μισὸ μέτρο χωρὶς τὰ δυὸ κουτιά καὶ τὸ βοριάδακι ποὺ φυσοῦσε τὴν μεγάλωνε ἀκόμη περισσότερο. Ὁ γιαντρός προσπαθοῦσε νὰ κινήσῃ τὴ βάρκα μὲ τὸ ἓνα κουτί μὰ ἄδικα. Ἡ βάρκα γυρνοῦσε στὸ ἴδιο μέρος χωρὶς νὰ προχωρῇ. Ὑστε- ρα ἔβλεπε τὸ μοναδικὸ κουτί στὴν πρύμνη, ὅπως κάνουν οἱ ναυτικοί, μὰ τέ- τοια δουλειὰ θέλει χέρια γερά κι' ἐπιδέξια.

Τέλος ἀπελπίστηκε καὶ πετών- τας κατὰ τὸ κουτί, στάθηκε ὀρ- θὸς κοιτάζοντας κατὰ μᾶς. Δὲν καταδεχόταν νὰ μᾶς φωνάξῃ. Κι' ὁμως δὲν μπορούσε νὰ κἀνῃ τί- ποτα. Κολύμπι δὲν ἤξερε κι' ἄλ- λη βάρκα δὲν ὑπῆρχε. Ἐπρεπε, βέβαια, νὰ κολυμπήσω γιὰ νὰ περιμαζέψω τὸ κουτί, ποὺ ἔπλεε ἀρκετὰ μέτρα μακριὰ ἀπ' τὴ βάρκα. Σηκωθήκαμε καὶ πλησιά- σαμε στὴν ἀκροθαλασσιά.

— Τί ἐπαθες; τὸν ρωτᾶμε.

— Μιὰ δὲ βλέπετε τί ἐπαθα; μᾶς ἀπαντᾶ σταυρώνοντας τὰ χέρια.

— Καὶ τώρα τί θὰ γίνῃ; ρω- τᾷ ἡ θεῖα του.

— Τί ἄλλο νὰ γίνῃ; Πρέπει κάποιος νὰ κολυμπήσῃ γιὰ νὰ πιάσῃ τὸ κουτί. Αὐτὸς ὁ κά- πτερος βέβαια δὲν μπορούσε νάταν ἄλλος ἀ- πὸ μένα.

— Γιαντρός μου, θὰ κολυμποῦσα εὐχαρί- στως, εἶπα ἐγὼ, μὰ τὸ πρῶτ' ἡμουν δυὸ ὥρες στὴ θάλασσα! ἂν ξεναπολυμπήσω μπορεῖ ν' ἀρρωστήσω. Ἐσὺ ὁ ἴδιος μὲ τὸ λες αὐτό.

Τὸ κουτί σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ὅλο καὶ πῆγαινε πρὶν μακριὰ. Ἀπὸ φόβο μὴ χαθῇ ἀναγκάστηκε νὰ βιασθῇ, διαφορετικὰ θὰ βροσάνιζε τὸ γιαντρός λίγο ἀκούη, γιατί ἡ ἀμνηχανία του μὲ διασκέδαζε φοβερά.

Γδύθηκα, ἔπρεσα, ἔπρεσα τὸ κουτί τὸφε- ρα στὴ βάρκα καὶ βγήκαμε στὴν ξηρὰ θριαμβευτικά. Ὅλοι μὲ φώναζαν «ζήτω» κι' εἶπαν πὼς ἔπρεπε νὰ κάνουμε δοξολο- γία γιὰ τὴ διάσωσή τοῦ ναυαγοῦ! Ὁ γιαν- τρός κῦτταζε θυμωμένος καὶ δὲ μιλοῦσε.

— Τάκαμες θάλασσα! τοῦ εἶπε ὁ θεῖος του, ποὺ εἶχε ἐυπνήσει.

Μὰ ἀπ' ὅλους περισσότερο πρέπει νὰ τὸν πείραξε ὁ καπετὰν Γιώργης, ποὺ σὰν ἔμαθε τὸ βράδυ τὸ περιστατικὸ, τοῦ εἶπε γελώντας:

— Ἀκούσε γιαντρός! Ἡ θάλασσα εἶναι ὅ- λο ἄλατα καὶ καλὰ θὰ κἀνῃ νὰ τὴν ἀπο- φεύγῃς καὶ νὰ τὴν βλέπῃς ἀπὸ μακριὰ. (Διασκευὴ ἀπ' τὸ Γαλλικὸ) Π. Θ. Κ.

Τό μαγεμένο ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ

Σε μιὰ μακρινή χώρα ζούσε κάποτε ένας νέος χωρικός. Δεν λογάριζε ποτέ του τὸν μόχθο, δούλευε καὶ καλλιεργούσε τὰ ξένα ὁμως χωράφια γιατί αὐτὸς δὲν κατάφερνε ν' ἀγοράσῃ ἀπὸ τὰ λεφτὰ τοῦ κέρδιζε οὐτε ἓνα στρέμμα γῆς.

Μιὰ μέρα, ἀποκαμωμένος ἀπ' τὴν κούραση, ἔγυρε ἀπάνω στὸ ἀλέτρι του γιὰ νὰ ξαποστάσῃ λίγο καὶ νὰ σκουπίσῃ τὸ πρόσωπό του ποῦ ἦταν μουσκεμένο ἀπ' τὸν ἰδρώτα. Ἀξάφνα ἄκουσε πίσω του κάτι ἐλαφρὰ πατήματα κι' αἰσθάνθηκε ἓνα χέρι νὰ τοῦ ἀγγίζει τὸν ὤμο. Γύρισε καὶ εἶδε μὲ ἐκπληξη μιὰ κυρτωμένη ἀπ' τὰ χρόνια γριόλλα, ποὺ ἦταν σκυμμένη ἀπάνω του κι' ἔκανε κάτι παράξενες χειρονομίες. Τοῦ φάνηκε σὰν μάγισσα.

— Τί κάθσαι καὶ βασανίζσαι ἄδικα παλληκάρι μου, ἀφοῦ δὲ βλέπεις καμμιὰ προκοπή; ρώτησε.

Ἡ φωνή της ἦταν καθαρὴ σὰ κρύσταλλο. Θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς μιλούσε μιὰ κοπέλλα εἰκοσι χρόνων.

— Ἄν θέλῃς νὰ γίνῃς εὐτυχισμένος, ἐξακολούθησε, πρέπει νὰ κάνῃς ὅ,τι θὰ σοῦ πῶ. Φύγε γρήγορα ἀπὸ δῶ, τράβηξε πέρα κατὰ τὸν μεγάλο δρόμο, ποὺ βγαίνει στὸ δάσος. Ὅταν φτάσῃς σ' αὐτὸ θὰ περπατήσῃς δυὸ μέρες ὁλόκληρες ὥσπου νὰ συναντήσῃς μιὰ θεώρατη βαλανιδιά ποὺ ξεπερνάει στὸ ὕψος ὅλα τ' ἄλλα δέντρα. Ἄν καταφέρῃς νὰ τὴν κόψῃς, τότε... ἔκανες τὴν τύχη σου!

Μόλις εἶπε αὐτά, χάθηκε σὰν ἀέρας ἀπὸ μπροστά του.

Ὁ χωρικός δὲν κάθησε νὰ χάσῃ καιρὸ σὲ σκέψεις ποὺ δυσκολεύουν τὴν ἄμεση δράση. Μιὰ καὶ δυὸ ἄρπαξε τὸ τσεκούρι του καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ δάσος. Ἐπειτα ἀπὸ δυὸ μέρες βρέθηκε πραγματικά μπροστὰ στὴ μεγάλη βαλανιδιά. Καθὼς ἦταν γερὸ καὶ χεροδύναμο παλληκάρι δὲν ἄργησε νὰ τὴ ρίξῃ χάμω μὲ μερικά δυνατὰ χτυπήματα. Ἐνας τρομερὸς κρότος ἀκούστηκε ἀπ' τὸ πέσιμο τοῦ δέντρου ἀπάνω στὴ γῆ, κι' ἀπ' τὴν πιὸ ψηλὴ του κορφή κύλησαν χάμω δυὸ ὀλοστρογγυλά ἄσπρα αὐγά ποὺ ἦταν μέσα σὲ κάπρια φωλιά. Καθὼς ὁ νέος ἔκαμε νὰ τὰ πιάσῃ, ἔσπασαν μόλις τ' ἄγγιξε, κι' ἀπὸ τὸ ἓνα ξεπετάχτηκε ἓνας μικρὸς ἀετὸς κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο ἓνα χρυσὸ δαχτυλίδι.

Ὁ ἀετὸς ἄρχισε νὰ μεγαλώνῃ μὲ μιὰς καὶ σὲ λίγο ἔγινε ἓνα πελώριο πουλί. Ἄνοιξε τὰ στερὰ του, τὰ κούνησε σὰν νάθελε νὰ τὰ δοκιμάσῃ ἂν θὰ κρατούσαν τὸ τόσο τοῦ βάρους, κι' ὕστερα προτοῦ πετάξῃ ψηλά, στάθηκε γιὰ λίγο ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ νέου καὶ τοῦ φώναξε:

— Μὲ λύτρωσες ἀπ' τὰ μάγια, καὶ θέλω νὰ σὲ ἀνταμειψῶ κι' ἐγὼ γιὰ τὸ καλὸ ποὺ μοῦ ἔκανες.

Σοῦ χορίζω λοιπὸν τὸ χρυσὸ δαχτυλίδι ποὺ βρισκεται μέσα στὸ ἄλλο αὐγὸ. Εἶναι μαγεμένο. Ὅταν τὸ φορέσῃς, δὲν ἔχεις παρὰ νὰ τὸ στριφογυρίσῃς μιὰ φορὰ στὸ δάχτυλό σου καὶ νὰ κάνῃς μιὰ εὐχή. Στὴ στιγμή ὅτι ζητήσῃς θὰ γίνῃ. Μὰ πρόσεξε. Μιὰν εὐχὴ μονάχα. Σὰν αὐτὴ ἱκανοποιηθῇ

χάνει πιά τὸ δαχτυλίδι τὴ μαγικὴ του δύναμη, καὶ δὲν εἶναι τίποτα περισσότερο ἀπὸ ἓνα κοινὸ χρυσὸ δαχτυλίδι. Γι' αὐτὸ σκέψου καλὰ τί θὰ ζητήσῃς, γιὰ νὰ μὴ μετανοήσῃς ὕστερα.

Καὶ μ' αὐτὰ τὰ λόγια πέταξε ὁ ἀετὸς στὰ ὕψη, ἔκανε τρεῖς μεγάλους κύκλους ἀπάνω στὸν ἀέρα καὶ χάθηκε στὰ σύννεφα.

Ὁ χωρικός πῆρε τὸ δαχτυλίδι, τὸ πέρασε στὸ δάχτυλό του καὶ πῆρε ξανὰ τὸ δρόμο γιὰ τὸ σπίτι του. Ὅταν βράδυνασε ἔφθασε σὲ μιὰ μικρὴ πόλη. Εἶδε ἓνα μικρὸ χρυσοχοεῖο, καὶ στὴ πόρτα στεκόταν ὁ χρυσοχόος. Ὁ νέος μπήκε μέσα, τοῦ ἔδειξε τὸ δαχτυλίδι καὶ τὸν ρώτησε νὰ τοῦ πῇ ποιὰ ἦταν ἡ ἀξία του.

— Ἐγὼ δὲν δίνω πάρα πάνω ἀπὸ δυὸ τάλληρα, εἶπε ὁ ἔμπορος, ρίχνοντας ἓνα περιφρονητικὸ βλέμμα στὸ κόσμημα.

Ὁ χωρικός γέλασε, καὶ ὅπως ἦταν ἀφελὴς τοῦ διηγῆθηκε ὅλη τὴν ἱστορία.

— Κι' ὅλα τὰ διαμαντικά σου νὰ μοῦ δίνεις δὲν στὸ πουλοῦσα, πρόσθεσε γελῶντας. Τί ἀξίζουν μπροστὰ σ' ἓνα μαγικὸ δαχτυλίδι;

Ὁ χρυσοχόος ὁμως, ἦταν ἓνας παμπόνηρος κατεργάρης. Μόλις ἔμαθε τὴν ἱστορία κάλεσε ἀμέσως τὸ χωρικὸ νὰ περάσῃ τὴ νύχτα στὸ σπίτι του.

— Κάνε μοῦ τὴ χάρη νὰ μείνῃς ἀπόψε μαζί μου, τοῦ εἶπε. Μοῦ φαίνεται πὼς θὰ μοῦ φέρῃ κι' ἔμένα γοῦρι ἂν φιλοξενήσω κάποιον τυχερὸ ὅπως εἶσαι σύ!

Ἐκεῖνος δέχτηκε πρόθυμα, κι' ὁ πονηρὸς χρυσοχόος τοῦ ἔκαμε χίλιες δυὸ περιποιήσεις καὶ κολακείες. Τὸν κερνοῦσε διαρκῶς ἀπ' τὸ καλλίτερο κρασί του ὥσπου ζαλίστηκε ὁ χωρικός κι' ἔπεσε σὲ βαθὺ ὕπνο. Αὐτὸ περίμενε κι' ὁ ἄλλος. Τοῦ τράβηξε ἀμέσως τὸ δαχτυλίδι ἀπ' τὸ δάχτυλο καὶ

Τὸν κερνοῦσε διαρκῶς ἀπ' τὸ καλλίτερο κρασί.

στὴ θέση του τοῦ πέρασε ἓνα ἄλλο ποῦ ἦταν σχεδὸν ὅμοιο. Δὲν ἠσύχαζε ὁμως. Ὅλο φοβόταν πὼς ἂν ξημέρωνε καλὰ θὰ μπορούσε ὁ χωρικός νὰ καταλάβῃ τὴν ἀπάτη. Γι' αὐτὸ τὸν ξύπνησε προτοῦ καλοφῆξῃ.

— Ἐχεις νὰ κάνῃς μακρινὸ δρόμο τοῦ εἶπε, καλλίτερα νὰ ξεκινήσῃς ἀπὸ τώρα.

Δὲν εἶχε καλὰ καλὰ προφθάσει νὰ φύγῃ ὁ χωρικός, κι' ὁ χρυσοχόος ἔτρεξε γρήγορα στὸ μαγαζί του, διπλοκλείδωσε τὴν πόρτα, ἔκλεισε προσεχτικά ὅλα τὰ παράθυρα, στάθηκε καταμεσῇ στὸ δωμάτιο καὶ φώναξε δίνοντας μιὰ στροφὴ στὸ δαχτυλίδι

— Θέλω νάχω ἀμέσως ἑκατὸ χιλιάδες χρυσὰ τάλληρα.

Μόλις πρόφερε αὐτὰ τὰ λόγια ἄρχισε νὰ πέφτῃ ἀπὸ παντοῦ μιὰ βροχὴ ἀπὸ χρυσάφι. Ἦταν μεγάλα καὶ σκληρὰ ὀλόχρυσά τάλληρα ποὺ καθὼς ἔπεφταν τὸν χτυποῦσαν μὲ δύναμη στὸ κεφάλι, στὸ πρόσωπο, στοὺς ὤμους. Ἀρχισε νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ κλαίῃ ἀπ' τὸν πόνο παλεύοντας νὰ περάσῃ μὲς ἀπὸ τὴ σκληρὰ χρυσὴ σὺννεφο γιὰ νὰ φθάσῃ στὴν πόρτα. Κατῶρθωσε νὰ συρθῇ ὡς ἔκεῖ ἀλλὰ σωριάστηκε χάμω ἐλείνως, πληγωμένος, γεμάτος αἷματα. Ἡ χρυσὴ βροχὴ ἐξακολουθοῦσε νὰ πέφτῃ, νὰ πέφτῃ καὶ σὲ λίγο ἀκούστηκε ἓνας τρομαχτικὸς κρότος. Τὸ πάτωμα ὑποχώρησε ὁλόκληρο κάτω ἀπ' τὸ βάρος κι' ὁ χρυσικός, μαζί μὲ τὰ τάλληρα γκρεμίστηκε κάτω στὸ βαθὺ ὑπόγειο. Ἡ βροχὴ ὁμως δὲν ἔπαυε τέλος. Τὰ τάλληρα ἔπεφταν ἀδιάκοπα ὥσπου ἔφτασαν πιά νὰ γίνουν ἑκατὸ χιλιάδες. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ξεγέλασε τὸν ἀθῶο χωρικὸ βρισκόταν τώρα νεκρός, θαμμένος κάτω ἀπὸ ἓνα χρυσὸ στρώμα.

Στὸ μεταξύ ἔφτασε ὁ χωρικός χαρούμενος στὸ σπίτι του κι' ἔδειξε τὸ δαχτυλίδι στὴ γυναίκα του.

— Κάναμε τὴν τύχη μας καλὴ μου γυναικούλα, εἶπε. Ἀπὸ δῶ κι' ἔμπρος δὲν μπορεῖ τίποτα νὰ μὰς λείψῃ. Μόνο πρέπει νὰ σκεφτοῦμε καλὰ τί θέλουμε νὰ ζητήσουμε, κι' ὕστερα νὰ κάνουμε τὴν εὐχή.

— Ἄν λέγαμε γιὰ κάμποσα στρέμματα χωράφι; πρότεινε ἐκείνη. Θὰ τὸ ὀργώναμε μαζί καὶ θάχαμε καλὴ σοδειά.

— Δὲν ἔχω τὴν ἴδια γνώμη, ἐναντιώθηκε ὁ ἄντρας της. Ἄν δουλεύουμε μ' ὅλη μας τὴ δύναμη κι' ἔχουμε καὶ λίγη τύχη τότε ἀγοράζουμε μὲ τὰ λεφτὰ μας ἓνα χωράφι, καὶ μὲν τὸ δαχτυλίδι γιὰ κάτι καλλίτερο.

Ἔτσι κι' ἔγινε. Ἄντρας καὶ γυναίκα ἐργάστηκαν ἀκούραστα ἓναν ὁλόκληρο χρόνο, ἀγόρασαν τὸ χωράφι κι' ἔβαλαν μάλιστα καὶ λίγα λεφτὰ στὴ μπάντα.

Τότε σκέφτηκε ἐκείνη πὼς θὰ εἶξε τὸν κόπο νὰ ζητήσουν μιὰ ἀγελάδα κι' ἓνα ἄλογο.

Ἀλλὰ πάλι εἶχε ἀλλοιώτικη γνώμη ὁ χωρικός.

— Γιὰ τέτοια τιποτένια πράματα γυναίκα, θάταν κρίμα νὰ χροσμίσουμε ἓνα μαγικὸ δαχτυλίδι. Ἔτσι κι' ἄλλοιῶς, πρόσθεσε κουδουνίζοντας τὰ χρήματα στὴν τσέπη τοῦ παντελονιοῦ του, μποροῦμε νὰ ἀγοράσουμε ἓνα ἄλογο καὶ μιὰ γελάδα ἀπ' τὰ λεφτὰ ποὺ μὰς ἀπομένει, κι' ἀπὸ κείνα ποὺ θὰ κερδίσουμε.

Καὶ πραγματικά, ὕστερα ἀπὸ μερικὸς μῆνες ἀποκτήσανε μὲ τὸ παραπάνω αὐτὰ ποῦ ἐπιθυμοῦσαν. Ὅχι μόνον ἄλογο καὶ γελάδα ἀλλὰ κι' ἓνα παχὺ γουρουνάκι καὶ μιὰ μικρὴ κατσίκια.

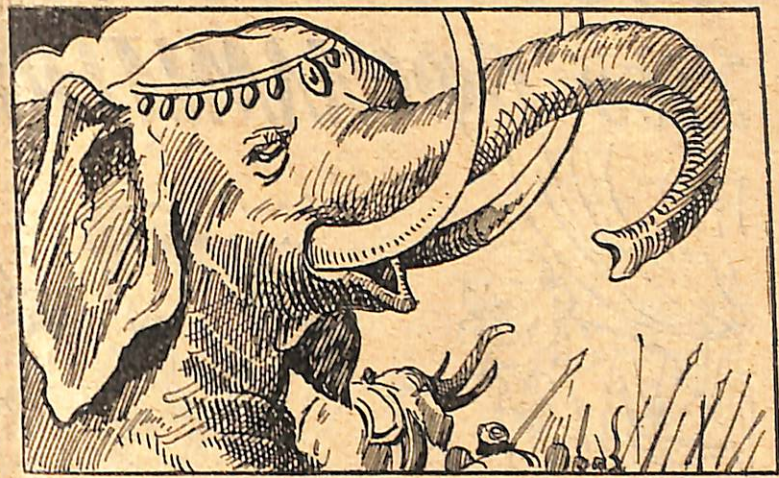
— Εἶδες, εἶδες; ἔλεγε ὁ χωρικός τρίβοντας τὰ χέρια ἀπ' τὴν χαρὰ του, τύχη ποὺ τὴν ἔχουμε. Καὶ τὴν εὐχὴ φυλάξαμε καὶ ὅτι θέλαμε τὸ πῆραμε μὲ τὸν παρὰ μας.

— Δὲ σὲ καταλαβαίνω πιά, ἔκανε ἐκείνη δυσανεστημένη. Πρὶν παραπονήσουναι καὶ γκρίνιαξῃς διαρκῶς πὼς πότε σοῦ λείπει τόνα, πότε σοῦ λείπει τῆλο. Καὶ τώρα ποὺ μπορεῖς νάχῃς ὅ,τιδήποτε θελήσῃς, τυραννίσσαι καὶ δουλεύεις σκυλίσια. Κι' ἀπὸ πάνω, εἶσαι κι' εὐχαριστῆμένος. Ἀκούς ἐκεῖ! φώναξε χτυπώντας τὸ πόδι της μὲ θυμὸ, ν' ἀφήνῃς τὰ καλλίτερα χρόνια νὰ πάνε χαμένα, ἐνῶ θὰ μπορούσαμε νάμαστε μεγαλοκτηματίες!... Βασιλιάδες!... Αὐτοκράτορες! Νάχουμε τίς κασέλες μας ὅλες γεμάτες χρυσάφι καὶ διαμαντικά. Νὰ ντυνόμαστε στὸ μετὰξὶ νὰ...

— Σταμάτα πιά τίς αἰώνιες γκρίνιες

(Συνέχεια στὴ σελ. 464)

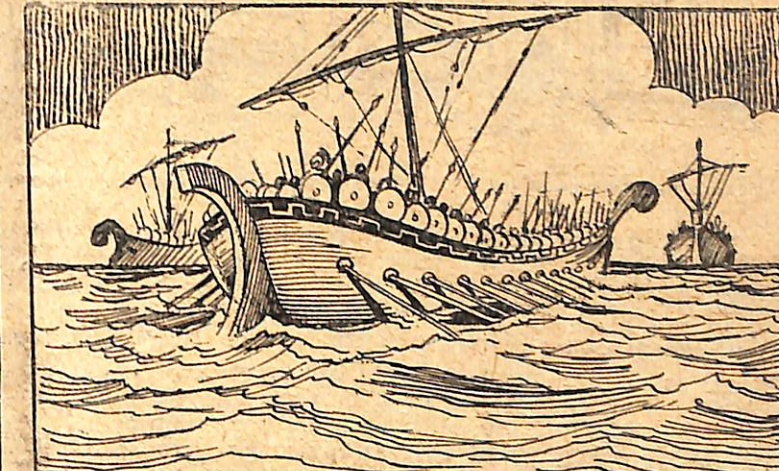

97 Τέλος τὸ φρούριο ἔπεσε.

Ὅλοι οἱ Ἰνδοὶ ἡγεμόνες, πού ὡς τότε εἶχαν συναντήσει τὸν Ἀλέξανδρο, τοῦ εἶχαν προσφέρει τὸ φόρο τῆς ὑποταγῆς τους. Ὁ μόνος περήφανος κι' ἀνυπότακτος, ἦταν ὁ Πῶρος. Ὁ νικητὴς τὸν εἶνε καλεῖ, μ' αὐτὸς ἀποκρίθηκε:

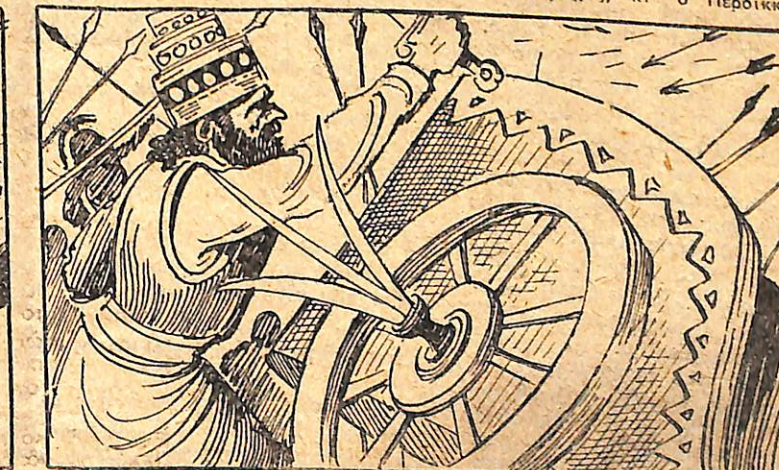
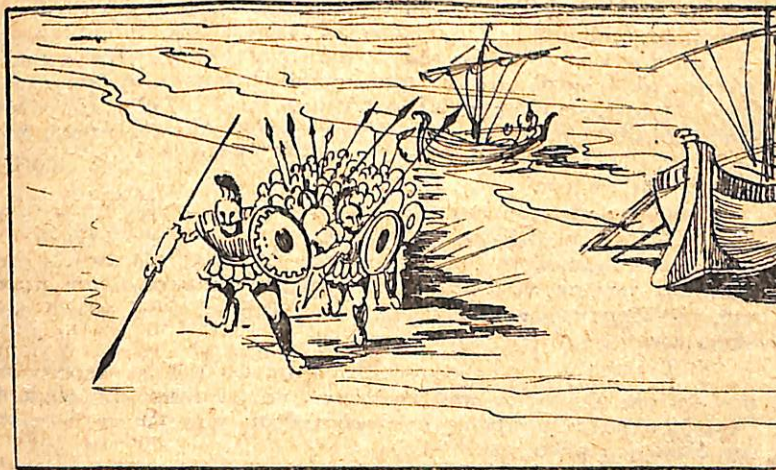
— Πολὺ εὐχαρίστως θὰ προὐπαντήσω τὸν Ἀλέξανδρον στὰ σύνορά μου, μὰ... μὲ τὰ ὅπλα!

Πρόσταξε λοιπὸν τὸ στρατὸ τοῦ νὰ δώσῃ τῇ μάχῃ, στὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Ὑδάσπη, πού τοὺς χωρίζε ἀπὸ τὸ κράτος τοῦ Πῶρου... Οἱ τροπικὲς βροχὲς εἶχαν ἀρχίσει. Οἱ ποταμοὶ εἶχαν γίνεῖ δύσβατοι.

99 Τὴν πρώτη νύχτα, ὁ γιὸς τοῦ Φιλίππου πρόσταξε ἄσφωνα νὰ ἡχῇ-σουν οἱ σάλπιγγες καὶ νὰ προελάσῃ τὸ ἱππικόν, σὲ διάφορα μέρη τῆς ὄχθης. Τὴν ἴδια στιγμή, νὰ ριχθοῦν τὰ ἄκρια τὸ ποτάμι, κι' οἱ φά-λαγγες νὰ κινήσουν, γιὰ ἐπιβίβαση, κάτω ἀπ' τοὺς πυρσούς τῶν νυ-χτοφυλάκων.

Μὰ ἡ αὐγὴ ἦρθε, χωρὶς νὰ ξεσπάσῃ ἡ ἐπίθεση, πού περίμεναν ὅλοι. Καὶ τότε κατάλαβαν πῶς, ἐκείνη ἡ κίνηση, ἦταν στρατήγημα. Ὁ Ἀλέ-ξανδρος ἤθελε νὰ κουράσῃ τοὺς ἀντιπάλους, κρατώντας τοὺς ἄγρυπνους ὅλη τὴ νύχτα. Τὸ ἴδιο γίνηκε καὶ τίς ἄλλες νυχτιές κι' ὅλο καὶ μεγα-λώνε ἡ κούραση. Γιατί ποῖος τολμοῦσε νὰ κοιμηθῇ;

101 Κι' ὡς τόσο τὸ κύριο σῶμα τῶν Μακεδόνων καὶ τῶν Περσῶν, πού ἀκολουθοῦσαν τὸν Ἀλέξανδρον, ἔμεινε στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ, ξεγελών-τας τὸν Πῶρον.

Ἄσφωνα, οἱ Ἰνδοὶ εἶδαν τὸν Ἀλέξανδρον, μὲ τοὺς τολμηροὺς του προσκόπους, νὰ βγαίνει στὴν ὄχθη καὶ νὰ ξεχύνεται σ' ἀνοικτὸ πεδίο. Τοὺς πῆραν ξωπίσω κι' ἡ σύγκρουση ἀρχισε. Ἡ ὄχθη ἀπόμεινε, ἐστὶ ἐλεύθερη κι' οἱ ὑπόλοιπες φάλαγγες πέρασαν ἀνενόχλητες τὸ ποτάμι.

Τὸ στρατήγημα πέτυχε. Ὁ Ὑδάσπη δὲ χωρίζε πιά τοὺς ἀντίπα-λους. Κατὰπληκτος ἔμεινε ὁ Πῶρος. Θέλοντας καὶ μὴ, θὰ δεχόταν τὴ μάχη στὴν πεδιάδα. Στήθος μὲ στήθος, μὲ τὸ μεγάλο ὄριαμβευτή.

98 Ὁ ποταμὸς εἶχε πλάτος περὶ τὰ διακόσια βήματα. Καὶ στὴν ἀν-τίπερα ὄχθῃ τοῦ ὁ μεγάλος στρατὸς τοῦ Ἰνδοῦ ἡγεμόνα ἦταν παρα-ταγμένος σὲ μάχη: Τροκόσιοι ἐλέφαντες, μάχιμοι, ἦταν ἀραδιασμένοι στὴν πρώτη γραμμὴ καὶ χρησίμευαν γιὰ φρούριο.

— Ἀς στρατοπεδεύσωμε κι' ἐμεῖς, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Τὸ ποτάμι θὰ μᾶς χωρίσῃ γιὰ λίγο, μὰ μὲ τὴν πρώτη κατάλληλη εὐκαιρία, θὰ τὸ περάσουμε.

Εἶτοι, γέμισε ἀπὸ ὅπλα καὶ καβαλάρηδες κι' ἡ δεξιὰ ὄχθῃ τοῦ Ὑ-δάσπη... Μπροστὰ ἀπὸ μᾶτια τοῦ Πῶρου, ἦταν ἀδύνατο νὰ γίνῃ ἡ διά-βαση. Τ' ἄλογα θὰ τρώμαζαν τοὺς ἐλέφαντες καὶ θὰ σκόρπιζαν.

100 Μὰ τὸν ἴδιο καιρό, ὁ Ἀλέξανδρος προετοίμαζε χαμηλότερα τῇ διάβαση. Οἱ κατὰσκοποι ποῦχε στείλει τριγύρω, βρῆκαν ἕνα νησάκι πῶ κατὰ, στὴ μέση τοῦ ποταμοῦ. Πίσω ἀπ' τὸ πυκνὸ δάσος πού τὸ σκέπαζε, κρύφθηκαν τὰ πλοίαρια κι' οἱ σχεδίες, πού ἔγιναν, πρόχειρα, ἐπὶ τό-που... Εὐτυχῶς, οἱ βροντὲς κι' ἡ βοή τῆς βροχῆς, ἐπνίγαν τοὺς κρό-τους τῶν ξυλοκόπων.

Τὸ πρῶν, ἡ θύελλα εἶχε κοπάσει. Μὰ τὸ ποτάμι, πλημμυρισμένο, βρυχιόταν ὀλόγυρα ἀπ' τὸ νησάκι.

Πρῶτος μπῆκε σὲ μιὰ τριαντάκουπη λέμβο ὁ βασιλιάς. Μαζί του κι' ὁ Πτολεμαῖος, κι' ὁ Σέλευκος, κι' ὁ Λυσίμαχος, κι' ὁ Περδίκκας.

102 Πέρασε γρήγορα τὰ γεμάτα ἑλμειάδια πού ἦταν κοντὰ στὸ ποτάμι καὶ στρατοπεδεύσε στὴν ἀμμόλουστῃ πεδιάδα. Ὁ Ἀλέξανδρος εἶδε τὴν παράταξη. Μπροστὰ πάντα τὸ κινητὸ φρούριο οἱ ἐλέφαντες, ἡ τρομάρα τοῦ ἱππικοῦ.

— Θὰ κτυπήσωμε ἀπὸ τὸ πλάι, εἶπε σταύς στρατηγοὺς του. Τὰ δεξιὰ κέρα θ' ἀρχίσῃ τὴν ἐπίθεση.

Οἱ σάλπιγγες ἔδωκαν τὸ σύνθημα κι' οἱ Ἰνδοὶ εἶδαν, κατὰπληκτοι, πῶς οἱ Μακεδόνες ὑποχωροῦσαν. Μὰ ἦταν νέο στρατήγημα! Ἀπὸ μᾶ-κρυνον λίγο, γύρισαν καὶ χτύπησαν ἀπὸ τὰ πλευρά τους Ἰνδοὺς.

(Συνεχίζεται)

Στου Οφθαλμιατρού

«Εβλεπε την Εφημερίδα του ο κ. Έπαρχος, ενώ η κομψή κυρία με το κοριτσάκι σιγοκουβέντιαζαν.

Είχε σχεδόν κενωθή η τραπεζαρία του γιατρού, όπου οι πελάτες περίμεναν τη σειρά τους. Ήταν έντεκα πριν το μεσημέρι, ο γιατρός δεχόταν κάθε μέρα από τις 9 'ίσαμε τις 11 και μισή. Το πρωί εργαζόταν στο νοσοκομείο, μετά το μεσημέρι έκανε βίζιτες στα σπίτια των αρρώστων του.

Είχε μεγάλη πελατεία. Και δεν πήγαιναν για να γιατρευτούν στο ιατρείο του μόνο οι κάτοικοι της πρωτεύουσας. Γιατί η φήμη του, πως ήταν ένας σπουδαίος οφθαλμιατρός, είχε φτάσει και στις επαρχίες και στο εξωτερικό. Οι αρρώστοι, έτρεχαν σ' αυτόν από παντού και όσοι πήγαιναν στο σπίτι του, φρόντιζαν να φτάνουν εκεί από πολύ

νωρίς για να παίρνουν όσο μπορούσε καλλίτερη σειρά!

Σπάνια έρχόταν κανείς ύστερα από τις έντεκα. Έτσι η μαγείρισσα, που από την κουζίνα της που ήταν στην αυλή τραβούσε κι' άνοιγε με σχοινί την εξώπορτα και έδειχνε σ' αυτούς που δεν ήξεραν την είσοδο του σπιτιού — απέναντι στο μαγειρείο — και την τραπεζαρία — δεξιά καθώς έμπαιναν στην είσοδο, στο ισόγειο — έπαινε ποιά από εκείνη την ώρα να απασχολήτα με την υποδοχή των πελατών, και άφρασιωνόταν αποκλειστικά με την προετοιμασία του φαγητού.

Εμεναν ακόμα, περιμένοντας να δουν το γιατρό, τρεις πελάτες η καλλίτερα τέσσαρες. Μια κυρία κομψή με τη μικρή κορούλα της, που είχε τα μάτια της δεμένα με άσπρο επίδεσμο, ένας κύριος μεσόκοπος που φορούσε ματογιάλια αλλά που, όπως φαινόταν δεν έπασχε από καμμία άρρώστεια των ματιών, κι' ένας νέος.

Ο νέος ήταν φοιτητής της φιλολογίας, που διάβαζε τώρα για τις εξετάσεις του. Πονούσε ο δυστυχος και είχε διαρκώς το χέρι του πάνω στο αριστερό μάτι. Ήταν η σειρά του και περίμενε με προφανή ανυπομονησία, όρθιος, καρφώνοντας το δεξιό του μάτι στην πόρτα του δωματίου του γιατρού.

Ο μεσόκοπος ήταν Έπαρχος Θήρας. Με την ευκαιρία που βρισκόταν στην Αθήνα ήλθε να συμβουλευθή το γιατρό, δωρεάν, γιατί τον είχε συμβουλευτή εδώ κι' ένα χρόνο επί πληρωμή εάν θα ήταν ανάγκη να προμηθευτή δυνατότερα ματογιάλια!

Ο άνθρωπος είχε διάθεση να πιάσει κουβέντα μ' όλους όσους βρίσκονταν στην τραπεζαρία, για να περάσει έτσι η ώρα εύκολωτερα, αλλά οι σχετικές του απόπειρες ναυάγησαν ή μία ύστερα από την άλλη. Ο φοιτητής του απάντησε μονολεκτικά, ίσως μάλιστα και λίγο απότομα, στην ερώτησή του αν πονάει εξ αιτίας της πολλής του μελέτης. Η κυρία, καμώθηκε πως δεν άκουσε κάποια φράση του έγκωμιαστική για την υπομονή του παιδιού, και εξακολούθησε να

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΚΕΛΑΣ

Ο Δημήτριος Βικέλας, που το διήγημα του «Στου οφθαλμιατρού» δημοσιεύουμε σήμερα σε διασκευή, γεννήθηκε στην Ερμούπολη στα 1835. Εκεί άκουσε, για να μεταχειριστούμε και τη γνωστή παλιά έκφραση, και τα ἐγκύκλια μαθήματα.

Σε ηλικία μόλις δεκάξη χρόνων ο Βικέλας δημοσίευσε την πρώτη έμμετρη μετάφραση της «Εσθήρ» του Ρακίνα. Την ίδια εποχή δημοσίευσε και τους πρώτους του στίχους.

Στα 1852 πήγε κοντά στους θείους του αδελφούς Μελά, σιτεμπόρους στο Λονδίνο και εργάστηκε κοντά τους σαν υπάλληλος τους. Ταυτόχρονα παρακολουθούσε και μαθήματα στο «Ούνιβέρσιτυ Κόλλετζ».

Στο Λονδίνο ο Δημήτριος Βικέλας έμεινε είκοσι ολόκληρα χρόνια. Στην αρχή υπάλληλος αργότερα συνεταίρος των θείων του «έθεράπευε» ταυτόχρονα και τον «Κερδών» και τον «Λόγιον» Έρμην.

Στα 1872 ο Βικέλας εγκαταστάθηκε στο Παρίσι όπου ανέπτυξε πλούσια έθνική δράση.

Είς το διεθνές αθλητικό συνέδριο του Παρισιού αντιπροσώπευε τον Πανελλήνιο Γυμναστικό Σύλλογο και εκλέχθηκε πρόεδρος του τμήματος για την ανασύσταση των Ολυμπιακών αγώνων.

Μία από τις εθνικές του προσφορές είναι ότι σαν πρόεδρος του τμήματος αυτού του συνεδρίου κατάφερε να ληφθή η απόφαση να τελεσθούν οι πρώτοι Ολυμπιακοί αγώνες, στα 1896, στην Αθήνα.

Στα 1900 ο Δημήτριος Βικέλας εγκαταστάθηκε οριστικά στην Αθήνα και ίδρυσε το σύλλογο «πρός διάδοσιν ωφελίμων

βιβλίων». Έχρημάτισε πρόεδρος του συλλόγου αυτού μέχρι της ημέρας του θανάτου του.

Ο Βικέλας ίδρυσε ακόμα σχολικό μουσείο, σχολική βιβλιοθήκη, έσχημάτισε συλλογή οργάνων έσπεπτικής διδασκαλίας, ίδρυσε τον οίκον των τυφλών, πρότυπον σκοπευτικήν σχολήν κοντά στον Ίλισσόν και με δαπάνες του Π. Μπελλήνη όμογενοῦς στην Αίγυπτο, και με το κληροδότημα του Κ. Σεβαστοπούλου από 328.000 χρυσά φράγκα ίδρυσε στους Αμπελοκήπους των Αθηνών την Σεβαστοπούλειον εργατική Σχολή, που λειτουργεί ακόμα και σήμερα.

Χωρίς να ανακοινώση στο διοικητικό Συμβούλιο «του συλλόγου ωφελίμων βιβλίων» το όνομα του δωρητού διέθεσε το ποσόν που εχρειάζετο δια την αγοράν 20.000 βιβλίων και την διανομήν των σε 600 δημοτικά σχολεία. Έτσι έγινε η αρχή για την ίδρυση των πρώτων σχολικών βιβλιοθηκών, χάρις στή γενναιοδωρία του Βικέλα.

Στα 1904 ο καλός αυτός Έλληνας ώργάνωσε το Α' εκπαιδευτικόν Συνέδριον που κράτησε από 31 Μαρτίου μέχρι 4 Απριλίου και την πρώτη σχολική έκθεση που έμεινε ανοιχτή ένα ολόκληρο μήνα.

Στο μεταξύ προσβλήθηκε από καρκίνο και αποσύρθηκε από κάθε κοινωνική δράση. Και το βράδυ στις 7 Ιουλίου 1908 πέθανε σε ηλικία 73 χρόνων.

Αυτή είναι η βιογραφία ενός πραγματικά μεγάλου Έλληνα. Μα εξέτασαμε μόνο τον άνθρωπο. Στο άλλο τεύχος με τη συνέχεια του διηγήματος του θα μιλήσουμε και για το λογοτέχνη.

κουβεντιάξη με την κορούλα της, αλλά τόσο σιγά, που μόλις ακουγόταν ο ψιθυρισμός τους.

Απελπίστηκε ο έπαρχος, βύθισε το χέρι του στον κόλπο του, και έβγαλε την εφημερίδα της Θήρας που την είχε πάρει εδώ και μέρες, κι' άρχισε να διαβάξη το κύριο άρθρο, αν και το ήξερε ολόκληρο απ' έξω και αίσθανόταν λύπη και στενοχώρια γιατί δεν μπορούσε να το διαβάση δυνατά για να το άκουαν ο φοιτητής και η κυρία.

Και να τι έγραφε το άρθρο:

«Ο έπαρχος ανέχωρησε προχθές δι' Αθήνας. Εύχόμεθα να ιδώμεν αυτόν προσεχώς επανακάμπτοντα επ' αγαθό της νήσου. Και όμως μετά λύπης, υπαγορευομένης (το όμολογούμεν) έξ αισθήματος εγωϊστικού, αναγράφομεν, κατά δημοσιογραφικόν καθήκον, την επ' έσχάτοις διαδοθείσαν εν τή πρωτεύουση φήμην, ότι προσεκήλητο υπό της Κυβερνήσεως όπως διορισθῇ εἰς θέσιν ὑψηλὴν ἀνταξίαν τῶν μεγάλων αὐτοῦ προσόντων».

Πρέπει να πούμε πως όλα αυτά ήταν ανακριβή. Πρώτα - πρώτα καμμιὰ φήμη δεν κυκλοφόρησε στην πρωτεύουσα για τον έπαρχο Θήρας. Δεύτερο ο κος έπαρχος δεν προσκλήθηκε από την Κυβέρνηση, αλλά έφυγε από τη θέση του με άδεια που κατάφερε να την πάρη έπειτα από πολλές ενέργειες, κόπους και μόχθους, και με την πρόφαση πως υπάρχουν δήθεν λόγοι υγείας.

Τρίτο δεν ὑπῆρχε θέμα προβιδα-σμού. Αντίθετα ὑπῆρχε φόβος να τὸν πᾶνουν καὶ τοῦτο γιατί ὁ βουλευτῆς πού προστάτεψε τὸν ἑπαρχο, δυσαρεστήθηκε με τὴν Κυβέρνηση γιατί τοῦ ἀρνήθηκε τὴν ἰκανοποίηση κάποιων αἰτημάτων του, πού ἡ ὑπηρεσία τοῦ ὑπουργείου τὰ ἐχαρκτήρισε ὡς ὑπερβολικά, καὶ τώρα παζάρει τοὺς ὄρους τῆς μεταστάσεως του στὶς τάξεις τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Μόλις τὸ ἔμαθε ὁ ἑπαρχος τσακίστηκε νὰ ἔλθῃ στὴν Ἀθήνα καὶ νὰ βρῇ ἄλλα στηρίγματα καὶ ἄλλους προστάτες.

Εὐτυχῶς, πού στὸ μεταξύ ἡ ὑπόθεση συμβιβάστηκε με ἀμοιβαίης παραχωρήσεις καὶ ὑποχωρήσεις κι' ἔτσι ὁ βουλευτῆς ἐξακολούθησε νὰ δίνῃ τὴν ψήφο του στὴν Κυβέρνηση, παραμένοντας ἔτσι πιστὸς στὴ πολιτικὴ του πεποίθηση καὶ τὰ πατριωτικὰ του αἰσθήματα.

Καὶ ἔτσι ὁ ἑπαρχος τώρα πού ἡσύχασε ὀριστικὰ γιὰ τὴ θέση του φρόντιζε γιὰ τὸν ἀριθμὸ τῶν γιλιῶν του, καὶ δικαιολογοῦσε ἔτσι, πηγαίνοντας στοὺς γιατροὺς καὶ τὴν ἄδεια πού τοῦ δόθηκε γιὰ λόγους υγείας.

Καὶ ἡ εφημερίδα τῆς Θήρας ἐξακολουθοῦσε:

«Χωρὶς νὰ ὀδικήσωμεν τὸν ἄγνωστον διάδοχον του, δυνάμεθα νὰ ἐκφράσωμεν τὴν βαθεῖαν καὶ εἰλικρινὴ λύπην ἡμῶν ἐπὶ τῇ ἐπαπειλουμένῃ ἀπωλείᾳ τοιοῦτου ἐπαρχοῦ. Ἡ ἐλπὶς ἡμῶν εἶναι ὅτι ἐν τῇ ἀγάπῃ του πρὸς τὴν ἡμετέραν νήσον, ἀγάπη τοσάκις ἐκδηλωθεῖσα, θ' ἀποποιηθῇ πάντα προβιδασμόν, ὅπως ἐξακολουθήσῃ περέχων διὰ τῆς πεφωτισμένης αὐτοῦ διοικήσεως εὐεργεσίας τῇ ἡμετέρᾳ νήσῳ».

Καὶ ἐξακολουθοῦσε τὸ ἄρθρο νὰ ἀνεβάξη με πολλὰς δοτικὰς τὸν ἑπαρχο ἴσαμε τὸν ἑβδομο οὐρανόν. Γνώριζε ὁ κος ἑπαρχος πολὺ καλὰ τὸν ἀρθρογράφον. Ἦταν ξάδελφος τῆς γυναίκας του καὶ διωρίστηκε δάσκαλος στὸ σχολεῖο τῆς Θήρας, χάρις στὶς ἐνέργειες τοῦ βουλευτοῦ πού ξαναμλήσαμε. Γνώριζε πῶς αὐτὰ πού ἔγραφε οὔτε τὰ αἰσθήματα τῶν κατοίκων τῆς Θήρας ἀντιπροσώπευαν οὔτε ἔλεγαν τὴν ἀλήθειαν καὶ μόνον τὴν ἀλήθειαν. Ὡστόσο αἰσθανόταν ἰδιαιτέρη ἰκανοποίηση καὶ χαρὰ πού ἔβλεπε νὰ τὸν ἐξυμνοῦν διὰ τοῦ τύπου, κι' ἐνὺ τὸ διάβαζε σκεπτόταν, πῶς θὰ κατὰφερνε τὴν ἀναδημοσίευση τοῦ ἄρθρου, ἔστω καὶ περιλὴψη

του, σὲ καμμιὰ ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες τῶν Ἀθηνῶν, καὶ λογά-ριαζε ποῖα ἐντύπωση θὰ προξενοῦσε τὸ φύλλο αὐτὸ στὴ Θήρα, ἰδίως εἰς τὸν δεῖνα καὶ εἰς τὸν τάδε, πού ἦταν στὸ νησί οἱ κομματάρχες τῆς ἀντιπολιτεύσεως.

***

Διάβαζε λοιπόν, ἡ γιὰ νὰ εἴμαστε ἀκριβέστεροι, ἔβλεπε τὴν εφημερίδα τοῦ ὁ κ. ἑπαρχος, ἐνὺ ἡ κομψὴ κυρία μετὸ κοριτσάκι τῆς, σιγοκουβέντιαζαν, ὁ δὲ φοιτητῆς ὀρθίος περίμενε νὰ ἀνοιχτῇ ἡ πόρτα τοῦ γιατροῦ.

Στὸ μεταξύ στὴν τραπεζαρία βασιλευε ἀπόλυτη ἡσυχία. Ξαφνικὰ ἀκούστηκε ἀπ' ἔξω διάλογος ἀρκετὰ ζωηρός. Στὴν ἀρχὴ ἡ συζήτηση γινόταν στὴν αὐλὴ, κοντὰ στὸ μαγειρεῖο καὶ δὲν μπορούσε κανεὶς νὰ ξεχωρίσῃ τὰ λόγια καὶ νὰ καταλάβῃ τί γινόταν. Σιγὰ - σιγὰ ὅμως τὰ πρόσωπα τοῦ διαλόγου πλησίασαν στὴν εἴσοδο τοῦ σπιτιοῦ. Δυὸ φωνὲς ξεχώριζαν τώρα. Τῆς μαγείρισσας καὶ μιὰ ἄλλῃ ἐπίσης γυναικεία. Ἡ δεύτερη ἦταν ἡ πιὸ ἀπαλὴ ἀπὸ τὶς δύο καὶ ὁ ἦχος τῆς εἶχε κάποια γλυκύτητα. Ἐπρεπε νὰ προσέξῃ κανεὶς καλὰ γιὰ νὰ καταλάβῃ πῶς ἡ φωνὴ ἦταν κάποιας γριάς.

— Σοῦ λέω πῶς δὲν δέχεται σήμερὰ ἔλεγε φουρκισμένη ἡ μαγείρισσα.

— Ἐμένα μοῦ εἶπαν πῶς δέχεται ἔλεγε ἡ γλυκεῖα φωνή.

— Δέχεται τὸ πρῶτὸ στὸ νοσοκομεῖο. Πήγαινε ἐκεῖ αὐριο νὰ τὸν δῆς.

— Μοῦ εἶπαν νὰ τὸν δῶ ἐδῶ.

— Τί σοῦ εἶπαν καὶ σοῦ ξεεῖ-παν! Ἀκουε τί σοῦ λέω ἐγώ.

— Δὲν μοῦ εἶπες τοῦ λόγου σου τώρα ὅτι εἶναι ἐπάνω;

— Μάλιστα, ἐπάνω εἶναι.

— Τότε λοιπὸν θὰ μὰς δεχτῇ. Εἶναι καλὸς ἄνθρωπος ὁ γιατρός. Μοῦ τὸ εἶπαν ἐμένα.

— Πάλι σοῦ εἶπαν. Κι' ἐγὼ σοῦ λέω νὰ πᾶς στὸ νοσοκομεῖο.

— Δὲν ξέρω πού εἶναι τὸ νοσοκομεῖο. Ἐγὼ θέλω νὰ τὸν δῶ ἐδῶ.

— Πῶς νὰ σοῦ τὸ πῶ νὰ καταλάβῃς, χριστιανὴ μου; Ἐδῶ βλέπει ὅσους πληρώνουν.

— Καὶ ποῖος σοῦ εἶπε πῶς ἐγὼ δὲν πληρώνω;

Ἡ ἀπόκριση τῆς γριάς ἔβαλε τέρμα στὰ ἐπιχειρήματα καὶ τὴν ἀντίστασιν τῆς μαγείρισσας. Ἀλλὰ ἡ ὑποχώρησις τῆς δὲν ἔγινε χωρὶς νὰ διαμαρτυρηθῇ.

— Ἀφοῦ δὲν θέλεις ν' ἀκούσης κάμε καλὰ μαζί του. Νά, ἐκεῖ εἶναι.

Ὁ διάλογος σταμάτησε καὶ ἀκούστηκαν στὴν εἴσοδο καὶ στὰ λίγα μαρμάρινα σκαλοπάτια πού ὀδηγοῦσαν στὸ ἰσόγειο τοῦ σπιτιοῦ, βαρεῖα βήματα πού μαρτυροῦσαν τὴν παρουσίαν καὶ ἄλλου προσώπου, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ γυναῖκα μετὸ γλυκεῖα φωνή.

Ὡστόσο ὁ ἑπαρχος εἶχε πᾶσει νὰ διαβάξῃ καὶ μετὸν εφημερίδα τοῦ ἀνοιχτῇ καὶ γόνατα τοῦ ἀκουε

τὴ συζήτηση, ὅσο κρατοῦσε, καὶ τώρα τὸν κρότο πού ἔκαναν τὰ βήματα πού πλησίαζαν. Ἡ μικρούλα ἀνασκήκωσε μετὰ χέρια τῆς τὸν ἐπίδεσμο τῶν ματιῶν τῆς καὶ ρωτοῦσε ἀνή- ὀρθιος πάντα, γύρισε τὸ γερὸ του μάτι πρὸς τὴν εἴσοδον τῆς τραπεζαρίας. Ὅλοι μετὸ περιέργειαν περίμεναν τὴν ἐμφάνισιν τῶν νέων πελατῶν.

***

Ἐπὶ τέλους ἡ πόρτα ἀνοίξε. Ἀνοίξε καὶ μπῆκε στὴν τραπεζαρία μιὰ γριά χωρική, ἐξηντάρη, πού ὀδηγοῦσε ἕνα νησιώτη γεροντότερο τῆς.

Ἡ γριά ἦταν μικροκαμωμένη, φαινόταν δὲ περισσό-τερο κοντὴ κοντὰ στὸν ψηλὸ γέροντ πού τοῦ κρατοῦσε μετὸ δεξιὸ τῆς χέρι τὸ ἀριστερό του. Μετὸ δεξί του χέρι ὁ γέροντας κρατοῦσε ραβδί χοντρὸ καὶ δυνατό. Ὁ τρόπος μετὸ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 465)

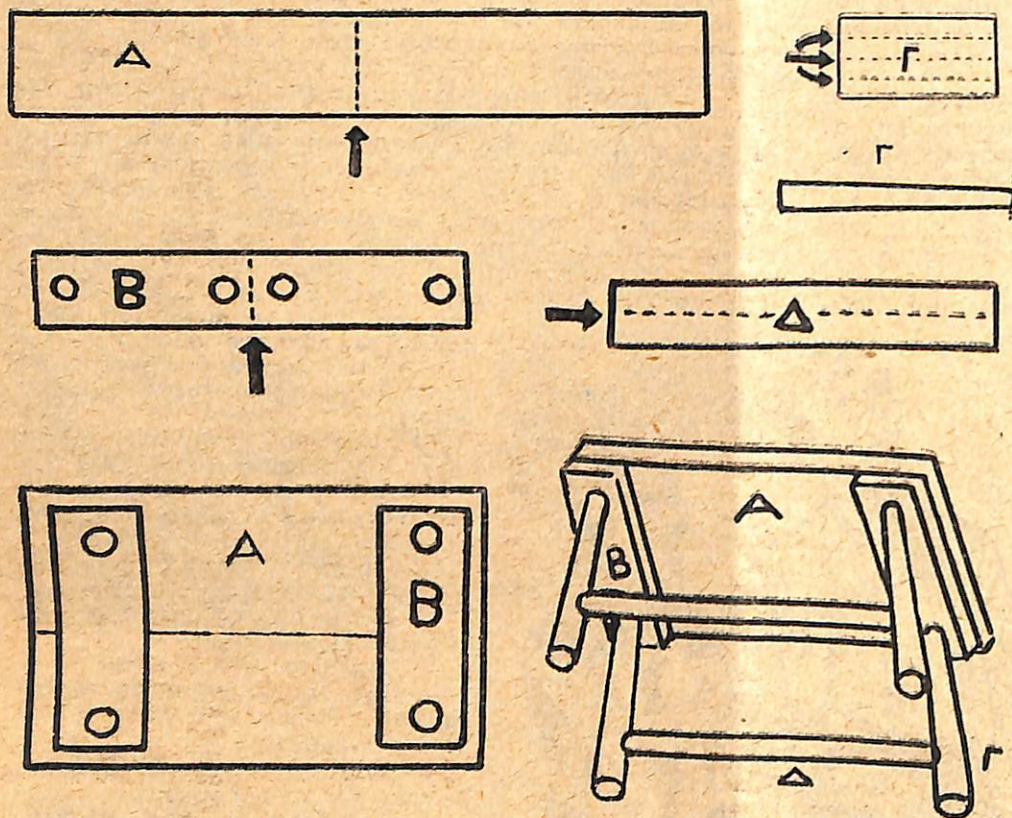
Μιὰ γρηὰ χωρική ἐξηντάρη πού βοηθοῦσε ἕνα νησιώτη γεροντότερό τῆς.

Πώς να φτιάσετε ένα τραπεζάκι

Κόβετε τα ξύλο όπως σας δείχνουν τα σχήματα. Το Α. σε διαστάσεις 0.90 X 0.14. Το Β. σε διαστάσεις 0.09 X 0.50. Το Γ. (μεγάλο) σε 0.30 X 0.16, και το Δ. σε 0.45 X 0.08. Πάχος σανίδας το συ-

και τα διαμορφώνετε στο σχήμα που δείχνει το Γ. Συνδέετε τα τεμάχια Α. και Β. όπως σας δείχνει το σχήμα Α. — Β. Περνάτε τα τέσσερα κομμάτια του Γ. στις τρύπες του Β. και περνάτε τα δύο κομμάτια

νειρισμένο που είναι η σουηδική ξυλεία.

Κόβετε το Α. στο σημείο που δείχνει το τόξο. Το Β. επίσης στο σημείο που δείχνει το τόξο και του κάνετε σε κάθε κομμάτι από δυο τρύπες. Το Γ. το κόβετε σε τέσσερα τεμάχια όπως δείχνουν τα τόξα

του Δ. στις τρύπες που θα ανοίξετε στα τέσσερα τεμάχια του Γ.

Και το τραπεζάκι σας είναι έτοιμο. Το Α. Β. μπορείτε να το κολλήσετε με ψαρόκολλα ή και με βίδες. Όλα τα άλλα κολλήματα προτιμότερο με ψαρόκολλα.

Το μαγεμένο δαχτυλίδι

(Συνέχεια από τη σελ. 460)

σου, απάντησε άτάραχα ο άντρας της. Είμαστε κι' οι δυο πολύ νέοι ακόμα κι' έχουμε μια ολόκληρη ζωή μπροστά μας. Μην ξεχνάς πως μέσα στο δαχτυλίδι υπάρχει μαγική δύναμη για μια μονάχα φορά κι' ύστερα τίποτα. Ποιος ξέρει τι μπορεί να μάς συμβεί στο μακρινό αυτό ταξίδι της ζωής μας. "Αν δεν χρειαστούμε το δαχτυλίδι για κάτι πιο σπουδαίο; Κι' έπειτα τί μάς λείπει; Μήπως δεν μάς έφερε γούρι; Στο κάτω κάτω έχουμε καιρό μπροστά μας να σκεφτούμε τι θα μάς άρεσε περισσότερο.

Πέρασαν από τότε πολλά χρόνια. Σ' αυτό το μεταξύ αποκτήσανε πολλά παιδιά. Καμμιά φορά όταν το ανδρόγυνο έμενε μόνο κι' η γυναίκα ήταν σίγουρη πως κανείς δεν μπορούσε να τους άκουση, θυμίζε στον άντρα της το μαγικό δαχτυλίδι και τούκανε ένα σωρό προτάσεις. "Αλλά έπειδή αυτός απαντούσε πάντα, πως είχαν ακόμα καιρό να σκεφτούν, και πως ή κολλίτερη απόφαση είναι αυτή που παίρνουμε στο τέλος, μετά από βαθύτερη σκέψη, απόφευγε κι' εκείνη να μιλάει πάνω σ' αυτό το θέμα, ώσπου σιγά - σιγά το πράγμα ξεχάστηκε σχεδόν ολότελα. "Η αλήθεια είναι ότι ο χωρικός στριφογύριζε πολλές φορές το δαχτυλίδι στο δαχτυλό του και το κύτταζε με αγάπη, αλλά πρόσεχε πάντα μην

τύχει κι' εκφράσει την ώρα εκείνη κομμιά επιθυμία.

Και ο καιρός περνούσε, κι' ο χωρικός κι' η γυναίκα του γέρασαν κι' άσπρισαν, αλλά η εύη δεν έγινε ποτέ. Κι' έπειδή σ' όλη τους τη ζωή ήταν τίμιοι και καλοί άνθρωποι ο Θεός τους αντάμειψε ως το τέλος. Πέθαναν κι' οι δυο την ίδια μέρα. Ποτέ δεν έμαθαν πως το δαχτυλίδι δεν είχε καμμιά μαγική δύναμη.

Παιδιά, εγγόνια και δισέγγονα τους συνώδεψαν στην τελευταία τους κατοικία. Την ώρα που τους έθαζαν στο μνήμα, ένας από τους γιους έσκυψε και θέλησε να τραβήξει το δαχτυλίδι απ' το δάχτυλο του πατέρα. "Αλλά ο μεγαλύτερος τον έμπόδισε.

— "Αφες να το πάρη ο πατέρας μαζί του, είπε. Σ' όλη του τη ζωή το παρατηρούσε και το πρόσεχε. Κι' όταν βρισκότανε μόνος με τη μητέρα κάτι σιγοψιθύριζαν γι' αυτό. "Ίσως να ήταν ένα αγαπημένο ένθυμιο. Ποιος ξέρει; "Ίσως να του το είχε εκείνη χαρίσει όταν ήταν ακόμη κι' οι δυο τους πολύ νέοι.

"Έτσι βάρθηκε ο χωρικός μαζί με το δαχτυλίδι που αν και δεν ήταν μαγεμένο, του έφερε ωστόσο τόσο μεγάλη ευτυχία. Γιατί έτσι είναι. Κι' ένα ψεύτικο ακόμα πράμα, όταν πέσει σε καλά χέρια έχει πολύ μεγαλύτερη αξία απ' ότι έχει ένα καλό κι' αληθινό όταν τύχη σε κάποιον που είναι ανάξιος να το μεταχειριστή.

(Διασκευή απ' το γερμανικό)
Φ. Μ.

Τί πρέπει να κάνουμε

ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΩΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

ΓΙΑ ΤΑ ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ

Σε κάθε σπίτι, πρέπει να έχουν έτοιμο το εξής φάρμακο.

Παίρνουμε είκοσιπέντε δράμια ασβέστη ασβύστο. Τον σβύνουμε με καθαρό νερό, και πετάμε το νερό που τον σβύσαμε. "Υστερα προσθέτουμε άλλο νερό, ως να γίνη ένα γαλάκτωμα που το φυλάμε σε καθαρό μπουκάλι. "Όταν και κάποιος, βάζουμε σ' ένα πιτάκι λίγη απ' αυτό το γαλάκτωμα, ίδια ποσότητα κοινού λαδιού, το ανακατεύουμε και το βάζουμε στο κάψιμο. Είναι το μοναδικό φάρμακο για τις μικρές κάψες, πολύ πιο αποτελεσματικό από το μελάνι και τα λοιπά που χρησιμοποιούν συνήθως.

Κάταγμα του κρανίου και έγκεφαλκή διάσειση.

"Αν κανείς χτυπήση δυνατό το κεφάλι του ή δέχτηκε χτύπημα ή έπεσε στο κεφάλι μπορεί να πάθη:

α) Κάταγμα του κρανίου. Το κόκκαλο του κρανίου μπορεί να ραγίση και να παρουσιάση πολλές σχισμάδες ευθείες ή όχι, χωρίς κανένα σπασμένο κόκκαλο να κατευθύνεται στον έγκεφαλο.

β) Κάταγμα που στην ιατρική λέγεται «πιέζον», όπότεν κομμάτια του σπασμένου κόκκαλου πιέζουν τον έγκεφαλο.

γ) Μωλωπισμό του έγκεφάλου με πιθανό αποτέλεσμα σπάσιμο των αίμαφόρων αγγείων. Αυτή η κατάσταση λέγεται διάσειση του έγκεφάλου και είναι σοβαρή.

Ευτυχώς αυτά τα «πιέζοντα» κατάγματα είναι πολύ σπάνια, γιατί το κεφάλι είναι πολύ δυνατό και υποφέρει χωρίς βλάβη ισχυρά χτυπήματα.

"Αν ύστερα από ένα άτύχημα ο άρρωστος χάση τις αισθήσεις του, αυτό συνήθως οφείλεται σε τραυματισμό του κεφαλιού.

Μην προσπαθήτε να κάνετε την διάγνωση ανάμεσα σε κάταγμα και διάσειση. Αυτό δύσκολα γίνεται, και δεν έχει καμμιά σημασία για την θεραπεία.

Κάθε χτύπημα του κεφαλιού, πρέπει να το παίρνουμε στα σοβαρά. "Όποιος χτυπήσει στο κεφάλι κι' έχασε έσω και για λίγο τις αισθήσεις του, πρέπει να μένη ήσυχος, ξαπλωμένος για πολλές ώρες, ως να τον δη ο γιατρός.

Τα συμπτώματα δεν έχουν καμμιά σημασία. Πολλές φορές άρχίζουν ελαφρά και τελειώνουν βαρεία. "Η το αν-

τιθετο. Μόνον ο γιατρός μπορεί να βγάλη σωστά συμπεράσματα.

Τί πρέπει να κάνω με. Ν' αφήσωμε τον άρρωστο ξαπλωμένο, ακίνητο και ήσυχο.

"Αν έχει το φυσικό του χρώμα ή εις-υς κόκκινος, του βάζουμε μαξιλάρι στο κεφάλι.

(Συνέχεια στη σελίδα 467)

Στου ὀφθαλμιάτρου

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 463)

τὸν ὁποῖον ἔψαχνε μὲ τὸ ραβδί του τὸ πᾶνωμα καὶ τραβούσε τὸ κεφάλι του καὶ τὸ στήθος του πρὸς τὰ ὀπίσω, σὰν νὰ φοβόταν μὴ κτυπήσῃ σὲ κάποιον ἄορατο ἐμπόδιο, μαρτυροῦσαν πῶς ἦτο ὁλωσδιόλου στραβός. Τὸ φέσι τοῦ στραβοῦ καὶ οἱ βράκες του εἶχαν χάσει τὸ πρῶτο τους χρῶμα ἀπὸ τὸ κατὰφόρι καὶ τὴν πολυκαιρία, τὰ μάγουλα του ἦταν ἀπὸ μέρες ἀξύριστα, ὅλο του δὲ τὸ παρουσιαστικὸ μαρτυροῦσε φτώχεια πού δικαιολογοῦσε τὴν ἐπιμονὴ τῆς μαγειρίσσας, πού ἤθελε νὰ τὸν στείλῃ στὸ νοσοκομεῖο. Ἀντίθετα ἡ ὀλὴ ἐμφάνισις τῆς γριάς χωρικής ἐδειχνε πῶς δὲν ἦταν χωρὶς λόγο ἡ διαβεβαίωσις τῆς πῶς θὰ πληρώσῃ τὸ γιατρό. Τὰ μαῦρα τῆς φορέματα ἦταν πολὺ ἀπλά, καινούργια ὅμως καὶ καλῆς ποιότητος. Τὸ φόρεμά της ἦταν ἀνοιχτὸ στὸ στήθος, μέσα δὲ στὸ ἀνοιγμα αὐτὸ ἔλαμπε τὸ ἄσπρο μεταξωτὸ τῆς πουκάμισο, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ξεπρόβαλλε ὁ ρυτιδιασμένος λαιμός της. Φοροῦσε μικρὸ φέσι μαῦρο, μαντήλι δὲ τοῦ ἴδιου χρώματος τὸ ἐσφιγγε στὸ κεφάλι της, καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ μεριεὶς ἐχύνοντο ἐπὶ τῶν κροτάφων της δυὸ ὁμορφες κτσίδες. Στὸν ὦμο της φοροῦσε μαῦρο σάλι, καὶ ἔδειχνε πῶς ἡ γριά χωρική δὲν ἔμενε ξένη ἀπὸ τὴ μόδα πού μᾶς ἐρχόταν ἀπὸ τὴν Εὐρώπη.

Ὅλο της τὸ παρουσιαστικὸ μαρτυροῦσε ὅτι ἡ γριά εἶχε βάλει τὰ καλά της γιὰ νὰ παρουσιαστῇ ὅσο μπορούσε πιὸ ἐμφανίσιμη στὸ γιατρό.

Μόλις μπήκε στὴν τραπεζαρία, χειραγωγούσα τὸν στραβὸ γέροντα, κοίταξε πρὸς ὅλες τὶς μεριεὶς καὶ σταῖθηκε μὲ κάποιον δισταγμό. Στὸ χωριὸ της ὁ γιατρός δὲν εἶχε αὐτὸ πού λέμε στὴν Ἀθήνα «αἰθουσα ἀναμονῆς», καὶ οἱ ἄρρωστοι δὲν περίμεναν γιὰ νὰ δοῦν τὸ γιατρό τῇ σειρά τους. Μιὰ μικρὴ ταρᾶχὴ τῆς προκάλεσε ἡ σιωπὴ ὅλων ἐκείνων πού περίμεναν, καὶ πού τὴν παρατηροῦσαν μὲ τόση περιέργεια, καὶ καθὼς ἐφαίνοντο δὲν εἶχε καμμιὰ σχέση ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλο. Στὴν ἀρχὴ νόμισε, πῶς ὁ ὀρθὸς φοιτητὴς ἦταν ὁ γιατρός καὶ ἐτοιμαζόταν νὰ τὸν σιμώσῃ. Μὰ σκέφτηκα πῶς αὐτὸς ἦταν πολὺ νέος γιὰ γιατρός, καὶ γιὰ τοῦτο γύρισε τὴν πλάτη τῆς κατὰ τὸν ἑπαρχο. Μὰ αὐτὸς μὲ τὴν ἐφημερίδα στὰ γόνατά του καὶ μὲ τὰ γαλιὰ στὰ... ρουθούνια του τὴν κοίταξε μὲ γυμνὰ μάτια. Δὲν εἶχε κι' αὐτὸς ὕψος γιατροῦ, ἀλλὰ ἔπρεπε ὅπως - ὅπως νὰ ρωτήσῃ καὶ νὰ μάθῃ.

— Τοῦ λόγου σου εἶσαι ὁ γιατρός ρώτησε μὲ τὴ γλυκερὰ φωνὴ της.

— Ὅχι, κυρά μου. Ὁ γιατρός εἶναι στὸ δωμάτιο του ἐκεῖ μέσα. Θὰ μᾶς δεχτῇ μὲ τὴ σειρά μας. Πρῶτα τὸν κύριο ἐδῶ, ἔπειτα τὴν κυρία μὲ τὸ κορίτσι κι' ἔπειτα τὴν ἀφεντιά σου.

Καὶ ὁ ἑπαρχος μὲ πολλὴ προθυμία ζήτησε νὰ ἐπωφεληθῇ τὶς περιστάσεις γιὰ κουβέντα.

— Δὲν κάθεσαι, εἶπε καὶ ἔδειξε δυὸ καρέκλες πού ἦταν κοντά του. Κάθησε καὶ σὺ καὶ τοῦ λόγου σου ὥσπου νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά σας. Θὰ περιμένετε πολὺ ὥρα.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

οἱ μῦθοι τοῦ Αἰσώπου

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΚΙ' Ο ΠΟΝΤΙΚΟΣ

Μιὰ φορὰ τὴν ὥρα πού κοιμόταν ἓνα λιοντάρι, ἓνα ποντίκι περπάτησε πάνω στὸ κορμί του. Ἀγριεύτηκε τὸ λιοντάρι στὸν ὕπνο του, ξύπνησε, κι' ὅταν εἶδε ποῖα ἦταν ἡ αἰτία τῆς τρομάρας του, ἄφρισε ἀπὸ θυμὸ, τσάκωσε τὸ ποντίκι κι' ἐτοιμάστηκε νὰ τὸ χάψῃ.

Ὁ δύστυχος ὁ ποντικός ἄρχισε νὰ τρέμῃ, καὶ μὲ λιανοτρέμουλη φωνὴ ἄρχισε νὰ τὸν παρακαλῇ νὰ τοῦ χάριση τὴ ζωὴ. Τοῦ ἔταξε πῶς ἂν τὸν ἄφηνε νὰ ζήσῃ, θὰ τοῦ τὸ χρῶστούς του χάρις σ' ὅλη του τὴ ζωὴ καὶ κάποτε θὰ τοῦ τὸ ξεπληρών.

Γέλασε τὸ λιοντάρι μ' αὐτὴν τὴν ἀποκοτιά τοῦ ποντικοῦ.

— Τί νὰ μοῦ ξεπληρώσῃς βρὲ ζούδιο; τοῦ εἶπε. Τί δύναμη ἔχεις ἐσύ, γιὰ νὰ κάνῃς καλὸ στὸ βασιλεῖα τῶν ζώων; Ὅσοτόσο σὲ λυπάμαι φουκαρτζίκι. Αἰντε! Ζήσε καὶ σὺ, κι' ἄλλῃ φορὰ πρόσεχε πού περπατᾷς!

Ὁ ποντικός δὲν περίμενε νὰ τοῦ τὸ ξαναποῦν. Ἐκοψε ἓνα σάλτο καὶ κρύφτηκε στὴν τρύπα τοῦ κι' οὔτε εὐχαριστῶ δὲν συλλογίστηκε νὰ πῇ.

Πέρασε καιρὸς. Ὅπου τὸ λιοντάρι μιὰ φορὰ πιάστηκε σὲ μιὰ παγίδα. Κι' οἱ κυνηγοὶ τοῦ πέταξαν θηλιά, καὶ τόδεσαν σφιχτά, καὶ τὸ ἀνέβασαν καὶ τάφησαν σφιχτοδεμένο κάτω ἀπὸ ἓνα δέντρο, ὥς νὰ γυρίσουν νὰ τὸ σκοτώσουν.

Ἀρχισε τὸ λιοντάρι νὰ βρουχιέται καὶ μὲ τὸ βρουχητό του ἔκανε ὅλο τὸ δάσος νὰ τρέμῃ. Τὸ ἄκουσε ὁ ποντικός στὴν τρύπα του, καὶ κατάλαβε πῶς κάτι θὰ συμβαίνει.

— Ἐφτασε ὁ καιρὸς νὰ κρατήσω τὸν λόγο μου! εἶπε. Ἐφτασε ὁ καιρὸς νὰ ξεπληρώσω στὸ λιοντάρι τὴν γενναιοφυχία του!

Ἐτρεξε στὸ δέντρο, καὶ κρίτσι-κρίτσι μὲ τὰ κοφτερά δοντάκια του, ἔκοψε μιὰ χαρὰ τὰ σκοινιά. Κι' ὅταν κοπήκαν τὰ σκοινιά, ἔκοψε ἓνα σάλτο τὸ λιοντάρι καὶ βρέθηκε καὶ γὰρ δὲν ξέρω πόσα μέτρα πέρα!

— Βλέπεις ἀφέντη Λιόντα, εἶπε τὸ ποντίκι πῶς δὲν εἶναι σωστὸ νὰ περιφρονῇς τὸν μικρότερο; Νὰ πού παρουσιάστηκε περίστασις νὰ σοῦ ξεπληρώσω τὴν καλωσύνη σου!

Ὁ καιρὸς ἔχει γυρίσματα, κατὰ πῶς λέει ἡ παροιμία. Κι' ὁ μικρὸς ἐκείνος πού περιφρονῆσαμε, μπορεῖ κάποτε νὰ μᾶς βοηθήσῃ ὅπως δὲν τὸ περιμέναμε...

Ο ΧΟΡΤΑΤΟΣ ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΒΑΤΟ

Μιὰ φορὰ ἓνας λύκος πού εἶχε σκάσει ἀπὸ τὸ πολὺ φαί, βρῆκε ἓνα πρόβατο πεσμένο κατὰ γῆς.

Ὁ λύκος κατάλαβε πῶς ἀπὸ τὸ φόβο του εἶχε πέσει χάμω, γι' αὐτὸ πῆγε κοντά του καὶ τοῦ ἔκανε τὸν ἔξυπνο.

Τοῦ ἔλεγε πῶς ἂν τοῦ πῇ τρεῖς κουβέντες ἀληθινές θὰ τὸ ἄφηνε ἐλεύθερο.

Ἀρχισε λοιπὸν τὸ πρόβατο τρέμοντας νὰ τοῦ μιλά.

— Πρῶτα λύκο, δὲν θάθελα διόλου νὰ σ' ἀνταμώσω, ἄρχισε.

Αὐτὸ δὰ τὸ πιστεύω. Ἀληθινὴ κουβέντα εἶπες.

— Ὑστερα λύκο, μιὰ καὶ σ' ἀντάμωσα θάκανα χαρὲς μεγάλες νὰ ἦσουν στραβὸς καὶ νὰ μὴ μ' ἐβλεπες!

— Κι' αὐτὸ τὸ πιστεύω πρόβατο, ἀληθινὴ κουβέντα. Πές τώρα καὶ τὸ τρίτο.

— Μετὰ χαρὰς. Κακὸ τέλος νάχετε ὅλοι ἐσεῖς οἱ παληόλυκοι πού ἐνῶ δὲν σὰς ἔχομε ποτὲ πειράξει μᾶς ἔχετε στῆσαι τέτοιο ἄγριο πόλεμο.

— Κι' αὐτὸ ἀληθινὸ εἶναι! ἔκανε ὁ λύκος. Πρόβατο, δὲν θὰ σὲ φάω, γιὰτί κι' οἱ τρεῖς κουβέντες σου ἦταν ἀληθινές!

Πολλὲς φορές ἡ ἀλήθεια κάνει καὶ στοὺς ἐχθρούς ἐντύπωση.

Ἄλλος λόγος τί θὰ γίνονταν ἂν ἦταν ὁ λύκος νηστικός.

Η ΚΟΙΛΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΔΙΑ

Μιὰ φορὰ τὰ πόδια μάλωσαν μὲ τὴν κοιλιά γιὰ τὸ ποιὸς εἶναι πιὸ δυνατὸς καὶ πιὸ χρήσιμος.

Ἐλεγαν λοιπὸν τὰ πόδια πῶς εἶναι πολὺ ἀνώτερα στῇ δύναμει ἀπὸ τὴν κοιλιά, γιὰτί αὐτὰ σηκώνουν καὶ κείνη.

Καὶ ἡ κοιλιά ἀποκρίθηκε.

— Μὰ ἀγαπητά μου πόδια, ἂν δὲν σὰς θρέψω ἐγώ, πού θὰ βρῆτε τὴν δύναμη νὰ μὲ σηκώνετε;

Πράγματα καὶ πλάσματα πού ἔχουν τὴν ἀνάγκη τὸ ἓνα τοῦ ἄλλου δὲν μποροῦν νὰ λένε πῶς εἶναι τὰ μὲν πιὸ χρήσιμα ἀπὸ τὰ ἄλλα!

Ο ΜΑΝΤΗΣ

Ἐνας μάντης κομπογιαννίτης εἶχε καθῆσαι στὸ παζάρι καὶ διαλαλοῦσε τὴν μαντική του δύναμη. Φώναζε πῶς φανερώνῃ τοὺς ἀνθρώπους μὲ λίγα χρήματα τὰ τωρινὰ καὶ τὰ μελλούμενα.

Βρέθηκαν λοιπὸν μερικοὶ χαζοὶ καὶ τὸν πληρώσαν γιὰ νὰ τοὺς πῇ τοῦτο κι' ἐκεῖνο.

Κι' ἐκεῖ πού ὁ μάντης ἔλεγε καὶ οἱ χαζοὶ ἄκουγαν, φτάνει τρέχοντας ἓνας γείτονας του νὰ τοῦ πῇ πῶς οἱ πόρτες τοῦ σπιτιοῦ του ἦταν ἀνοιχτές, καὶ πῶς δὲν εἶχε.

Ταράχτηκε ὁ μάντης. Παράτησε τοὺς πελάτες του σύβουλους κι' ἔφυγε τρέχοντας γιὰ τὸ σπίτι του. Καὶ καθὼς ἔτρεχε, κάποιος τοῦ φώναξε:

— Αἱ μάντη! Ἐσὺ παينهούσουν πῶς προφητεύεις τὸ μέλλον τοὺς ἀνθρώπους. Κι' αὐτὸ πού συνέβαινε στὸ σπίτι σου δὲν ἤξερες νὰ τὸ δῇς;

Μόνον οἱ χαζοὶ καὶ οἱ ἀνόητοι πιστεύουν τοὺς μάντεις κι' αὐτοὺς πού λένε τάχα τὴν τύχη.

Τὸ μέλλον τοῦ ἀνθρώπου εἶναι κρυφόν, καὶ μόνο ὁ Θεὸς τὸ ξέρει.

Τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνεχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

—Ὦ! Τὸ πῶς μικρὸ γεγονός!... ἔκανε κοροϊδευτικὰ ὁ Μὰκ Νάμπ; ἔκανε πειραγμένους ὁ Παγανέλι.

—Λέω ὅτι μπορεῖ νὰ ξέρης πολλὰ ὀνόματα, ἀλλὰ ἀγνοεῖς πολλὰ σπουδαῖα γεγονότα σχετικὰ μὲ τὴν ἐξερεύνηση τῆς Αὐστραλίας...

—Ὁχι δά!

—Τί ὄχι δά! Ἄν σου πῶ ἐγὼ ἓνα ἀρκετὰ σημαντικό καὶ πού δὲν τὸ ξέρεις, θὰ μοῦ δώσης πίσω τὴν καραμπίνα μου;

—Τὴν ἴδια στιγμή ταγματάρχη μου!

—Σύμφωνοι;

—Σύμφωνοι!

—Πολὺ καλὰ. Ξέρεις Παγανέλι μου γιὰ ποῖό λόγο ἡ Αὐστραλία δὲν ἀνήκει στὴν Γαλλία;

—Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται...

—Ἔστω. Ξέρεις ποῖα ἐξήγηση δίνουν γι' αὐτὸ οἱ Ἀγγλοι;

—Ὁχι ταγματάρχη μου.

—Βλέπεις; Τί σούλεγα; Ἡ Αὐστραλία λοιπὸν δὲν εἶναι γαλλικὴ ἀποικία γιατί ὁ πλοίαρχος Μπωντὲν πού ὠστόσο δὲν ἦταν λιπόψυχος, φοβήθηκε τόσο πολὺ ἀπὸ τὶς ἰδιαιτέρες φωνές τῶν γιγαντιαίων αὐστραλιανῶν βατράχων, πού τὸ 1802 σήκωσε ἄγκυρα διὰ νυχτὸς κι' ἔφυγε γιὰ νὰ μὴν ξαναγυρίσῃ!

—Τί; Λένε τέτοιες ψευτιές στὴν Ἀγγλία; Ἀ! Μὰ διαμαρτύρομαι! Εἶναι ἓνα πολὺ κακόγουστο ἀστεῖο!

—Κακόγουστο, μπορεῖ. Ὅμως ὅλος ὁ κόσμος τὸ ξερεῖ στὴν Ἀγγλία.

—Μὰ εἶναι ντροπὴ. Καὶ λένε στὰ σοβαρὰ τέτοιες ἀνοησίες γιὰ τὸν γενναῖο συμπατριώτη μου;

—Σοβαρὰ ἢ ἀστεῖα, ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι τὸ ἄκουσα κι' ἐγὼ πολλές φορές! εἶπε ὁ λόρδος Γκλένερβαν ἐνῶ ὅλοι γελοῦσαν.

—Πῶς εἶναι δυνατόν Παγανέλι νὰ μὴν τὸ ἔχης ἀκούσει; εἶπε ἡ λαίδη Γκλένερβαν.

—Μὰ μυλαῖδη, ὅλοι μᾶς λένε «βατραχοφάγους». Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ φοβᾶται κανεὶς κάτι πού τὸ τρώει;

—Ὡστόσο Παγανέλι αὐτὴν τὴν ἐξήγηση δίνουν οἱ Ἀγγλοι στὴν βιαστικὴ ἀναχώρησιν τοῦ Μπωντὲν.

Καὶ νὰ μὲ τί τρόπο ἡ περιφημὴ καραμπίνα τοῦ ταγματάρχη ξαναγύρισε στὸν νόμιμο κύριό της χωρὶς ν' ἀλλάξῃ χέρια!

ΟΙ ΘΥΜΟΙ ΤΟΥ ΙΝΔΙΚΟΥ ΩΚΕΑΝΟΥ

Ἡ θαλαμηγὸς ἔπλεε σὲ μιὰ θάλασσα λάδι. Ὁ ἥλιος ἔκαιγε εὐχάριστα, ὁ οὐρανὸς ἦταν καταγάλανος, μὴτε ἓνα σύννεφο δὲν ἔκοβε τὴν διαφάνειά του. Κι' ὅσο γιὰ ἀέρα, δὲν φυσούσε διόλου.

Αὐτὸς ὁ καιρὸς μπορεῖ νὰ μὴν ἦταν δυσάρεστος γιὰ τοὺς ταξιδιώτες, στὸν πλοίαρχο Μάγκλς ὅμως δὲν ἄρεσε διόλου, γιατί δὲν μπορούσε ν' ἀνοίξῃ τὰ παλινὰ του, κι' ἔκαιγε συνεχῶς πολὺτιμο κάρβουνο γιὰ νὰ προχωρή.

—Μὴν παραπονιέσαι Τζῶν! ἔλεγε ὁ λόρδος Γκλένερβαν. Καλύτερα νὰ μὴν ἔχω-

μὲ ἄνεμο διόλου, παρὰ νὰ ἔχωμε παραπάνω ἀπ' ὅτι πρέπει!

—ἔχετε δίκην ἔντιμώτατε, ἀπαντοῦσε ὁ Τζῶν ἀλλὰ αὐτὸ ἀκριβῶς φοβᾶμαι. Αὐτὴ ἡ «κάλμα» δὲν προμηνύει τίποτε καλὸ. Μὴν ξεχνᾶτε πῶς τώρα εἶναι ἡ ἐποχὴ τῶν Μουσσῶνων...

Ὁ λόρδος Γκλένερβαν, ἄθελά του ἀνατρίχιασε. Εἶναι γνωστοὶ σὲ ὅλους τοὺς θαλασσινοὺς αὐτοὶ οἱ φοβεροὶ ἄνεμοι τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, πού τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ παραβληθῇ μὲ τὴν ὀρμητικότητά καὶ τὴν μαγία τους. Ὅταν φυσᾶνε οἱ τρελλοὶ αὐτοὶ ἄνεμοι, τὸ πέλαγος γίνεται μιὰ μαγισμένη σβούρα κι' ἀλλοίμονο στὸ πλεούμενο πού θ' ἀρμένιζε στ' ἀνοιχτά.

—Ποῦ ὀφείλονται οἱ μουσσῶνες, Τζῶν;

—Στὶς ἀπέραντες παγωνιῆς τοῦ νότιου Πόλου μυλόρδε, καθὼς περνᾶει ὁ ἀέρας

Ὁ Τζῶν ἔμεινε στὴ γέφυρα ὅλη τὴ νύχτα.

παγώνει καὶ μαζεύεται. Αὐτὸ δημιουργεῖ κενὰ, πού τραβοῦν τὸν ἀέρα, νὰ γεμίσουν, ὅπως τραβᾶν τὸν ἀέρα μιὰ ἄδεια φούσκα. Καθὼς λοιπὸν ἔρχεται ὀρμητικὰ ὁ ἀέρας, θερμός, ἀπὸ τὸν Ἰσημερινό, συναντιεῖται

μὲ τοὺς ἄνεμους τοῦ Πόλου πού εἶναι παγωμένοι. Ἀρχίζει μιὰ μάχη φοβερὴ πού δημιουργεῖ τοὺς κυκλῶνες, τοὺς τυφῶνες τὶς φοβερὲς καταιγίδες καὶ τὶς θύελλες...

—Τζῶν, τὸ «Ντάνγκαν» εἶναι ἓνα γερὸ πλοῖο πού βρίσκεται σὲ καλὰ χέρια. Κάτι ξέρω κι' ἐγὼ παιδί μου!

—Εὐχαριστῶ μυλόρδε. Ἀλλὰ δὲν μπορῶ νὰ σὰς κρύψω ὅτι ἀνησυχῶ!...

Νεαρὸς θαλασσοδύκος ὁ πλοίαρχος Τζῶν, μυριζόταν τὴν τρικυμία μέρες πρὶν. Καὶ ἤξερε πῶς μιὰ τρικυμία στὸν Ἰνδικὸ ὠκεανὸ δὲν εἶναι διόλου ἀστεῖα ὑπόθεση...

Μιὰ μέρα ἡ ζέστη μεγάλωσε... Στὸν οὐρανὸ ἀρχισαν νὰ περνᾶνε χαμηλὰ μαύρα σύννεφα...

Τὰ καταραμένα πουλιὰ τῆς τρικυμίας, οἱ πέτρελοι, οἱ θαλασσοδρόμοι, πετοῦσαν χαμηλὰ, κοπάδια κοπάδια...

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὁ πλοίαρχος Τζῶν πῆρε τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴν πλαγιάσῃ...

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἀρχισε νὰ φυσᾶ, κι' ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα ὁ ἄνεμος δυναμώσε τόσο, πού τὸ πλοῖο ἀρχισε νὰ κουνιέται ἀρκετὰ δυσάρεστα.

Ὅλοι οἱ ναῦτες εἶχαν φορέσει τ' ἀδιάβροχα καὶ τὶς μπότες τους, κι' ἦταν ἐτοιμοὶ γιὰ τὸν ἀγῶνα.

—Θυελλὰ; ρώτησε ἀπλὰ ὁ Γκλένερβαν τὸν πλοίαρχο του καθὼς εἶχε ἀνεβεί σ' ἡν γέφυρα νὰ δῇ τί γίνεται...

Τὸ νεανικὸ μέτωπο τοῦ Τζῶν ἦταν αὐλακωμένο ἀπὸ γραμμὲς ἀνησυχίας...

—Θὰ ἔχωμε μεγάλη θαλασσοταραχὴ μυλόρδε! εἶπε.

—Οἱ κυρίες θὰ ὑποφέρουν...

—Καὶ τὸ πλοῖο! ἔκανε σιγὰ ὁ Τζῶν.

—Εἶναι γερὸ πλοῖο...

—Δὲν ξέρετε τί εἶναι οἱ μουσσῶνες, μυλόρδε.

—Ξέρω ἑσένα Τζῶν... Αὐτὸ μοῦ φτάνει!...

Δυναμῶνε ὁ ἀέρας καὶ τὸ πέλαγος εἶχε ἀρχίσει νὰ μαρινάζῃ γιὰ καλὰ.

Ὁ καπετάνιος πρόσταξε νὰ μαζέψουν κάπως τὰ πανιά... Τὸ πλοῖο κρατιόταν πλῆρ' ἐν τῷ καιρῷ... Ἀνεβκατέβαινε τὰ τεράστια κύματα, τρίζοντας ὁλόκληρο ἀπὸ τὴν προσπάθειά του, λὲς κι' ἦταν πλάσμα ζωντανό.

Ἡ λαίδη Ἐλενα κι' ἡ Μαίρη Γκράντ, δὲν μπόρεσαν ν' ἀντισταθοῦν στὸν πειρασμὸ νὰ βγοῦν κι' αὐτὲς στὸ κατάστρωμα...

Γιατὶ τὸ πλοῖο κουνιόταν τόσο, πού τίποτε δὲν μπορούσε νὰ σταθῇ στὴν θέση του.

Μόλις ὁ πλοίαρχος Τζῶν εἶδε τὶς δυὸ γυναῖκες ἔξω, τὶς πλησίασε βιαστικὰ καὶ τὶς παρακάλεσε νὰ πάνε νὰ πλαγιάσουν στὴν καμπίνα τους.

—Καθὼς βλέπετε τὰ κύματα σαρώνουν τὸ κατάστρωμα, καὶ εἶναι κίνδυνος νὰ βρῖσκεται κανεὶς ἔξω, γιατί ὅταν δὲν εἶναι μαθημένος εὐκόλως μπορεῖ νὰ τὸν ἀρπάξῃ κανένα κύμα. Σὰς παρακαλῶ μυλαῖδη, καὶ σὰς μίς Γκράντ τὸ ἴδιο θερμῶς νὰ μὴ μοῦ δίνετε ἀφορμὴ γιὰ πρόσθετες ἀνησυχίες!

—ἔχεις δίκην καλὲ μου Τζῶν, εἶπε χαμογελῶντας ἡ λαίδη. Ἀλλὰ πῶς μὰς τὴν ἀλήθεια. Ἀνησυχεῖς πολὺ Τζῶν; Εἶναι κίνδυνος γιὰ τὸ πλοῖο;

(Συνεχίζεται)

ΖΥΜΩΣΗ ΤΟΥ ΓΛΕΥΚΟΥΣ (μούστου) ΖΥΜΟΜΥΚΗΤΕΣ

Σήμερα - αύριο θ' αρχίσει ο τρυγητός. Εύλογημένη ώρα! Το τραγούδι της χαράς θ' ακουσθῇ και πάλι στο φορτωμένο με σταφύλια, ἀμπέλι. Τρυγητός κι' από εκεί κατ' εὐθείαν στο πατητήρι κι' ο μούστος στα καλοκαθαρισμένα βαρέλια.

Αλλά, ἀλήθεια, ο μούστος μετά από λίγο ἀρχίζει ν' ἀναταράσσεται, νὰ φουσκώνει ἀφρίζοντας, νὰ βράζει, ὅπως λένε, οἱ ἀμπελουργοὶ μας.

Μὰ τί τάχα συμβαίνει; Γιατί και τὸ νερό δὲν βράζει; Πόσοι και πόσοι δὲν ἀναρρωτιούνται μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ περίεργο, ἀλήθεια, φαινόμενο! "Ἄς πούμε λοιπὸν μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία, λίγα, πάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, πού εἶναι ἄλλωστε και τόσο ἐπικείμε.

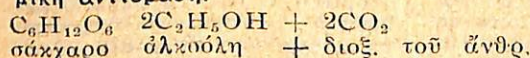
ΖΥΜΩΣΗ ΤΟΥ ΓΛΕΥΚΟΥΣ

Ἀπὸ πολλὰ - πολλὰ χρόνια, ὁ ἄνθρωπος εἶχε προσέξει τὸ φαινόμενο τῆς ζυμώσεως χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ τὸ ἐξηγήσῃ. Ἔτσι, στὴν ἀμνηχανία του, ἀπέδωσε τὸ φαινόμενο σὲ ὑπερκόσμιες δυνάμεις, ὥσπου κατὰ τὸ 1860 ὁ Παστέρ μελέτησε ἀπὸ κοντὰ τὸ ζήτημα. Ἔτσι, διαπίστωσε, πὼς αὐτὸ τὸ φαινόμενο τῆς ἀλκυολικῆς ζυμώσεως ὀφείλετο στὴν παρουσίαν μερικῶν μικρῶν, μὰ πολὺ μικρῶν σωμάτων (μυκήτες) πού δὲν ἦσαν παρὰ κατώτερα φυτὰ, σχήματος διαφόρου, ὅπως δείχνει ἡ εἰκ. 1 και πού λέγονται Σακχαρομύκητες. Αὐτοὶ λοιπὸν οἱ Σακχαρομύκητες προκαλοῦν τὴν ζύμωση.

Αλλά πὼς;

Ὁ μούστος περιέχει σάκχαρο (ζάχαρη) γι' αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι και γλυκός. Αὐτὸ λοιπὸν τὸ σάκχαρο, μαζὶ με μερικές ἄλλες οὐσίες πού βρίσκονται στὸ μούστο, εἶναι ἡ καλύτερη τροφή γιὰ τοὺς σακχαρομύκητες ἢ ζυμομύκητες, ὅπως ἐπίσης τοὺς λέμε. Τὸ νερό πού δὲν περιέχει αὐτὲς τίς χρήσιμες γιὰ τὴ ζωὴ και τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν ζυμομυκήτων, οὐσίες, δὲν ζυμοῦται, φυσικά. Αὐτοὶ λοιπὸν οἱ ζυμομύκητες μποροῦν νὰ ζήσουν στὸν μούστο χωρὶς ἀέρα (ἀναερόβιοι) ἢ παρουσίαν ἀέρος (ἀερόβιοι). Οἱ ἀναερόβιοι, εἶναι ἐκείνοι πού κυρίως μάς ἐνδιαφέρουν ἐδῶ, γιὰτὶ αὐτοί, χρησιμοποιώντας τὸ σάκχαρο γιὰ τροφή πολ- νται παράγοντες οἰνόπνευμα κι' ἓνα ἀέριο (Διοξείδιο τοῦ ἀνθρακός CO₂) πού στὴν ἀρχὴ τῆς ζυμώσεως βγαίνει τόσο ὀρμητικὰ ἀπὸ τὸ μούστο πού φαίνεται σὰ νὰ βράζει πραγματικά. Γιὰ τὴν ἀκρίβεια ὅμως πρέπει νὰ σημειώσουμε, πὼς «ἡ ζύμη δὲν εἶναι οὔτε ἀερόβιο οὔτε ἀναερόβιο φυτὸ. Ἐχει χαρακτηρισμὸ ἐνδιάμεσο. Χρειάζεται πολὺ λίγο ἀέρα, ἀλλ' ὅπωςδήποτε χρειάζεται» (Duchaux).

Φαντασθεῖτε αὐτὰ τὰ δισεκατομμύρια ζυμομυκήτων, σὰν μικροὺς - μικροὺς ἐργάτες πού ἀγωνίζονται ὑπομονετικά νὰ διαλύσουν χτυπώντας τον, ἓνα μεγάλο βράχο δηλ. τὴ ζάχαρη τοῦ μούστου. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς δουλειᾶς, εἶναι ἡ παραγωγή ἀλκοόλης (οἰνόπνευματος) και Διοξ. τοῦ ἀνθρακός, σύμφωνα με τὴν χημικὴ ἀντίδραση.

ΕΙΔΗ ΣΑΚΧΑΡΟΜΥΚΗΤΩΝ

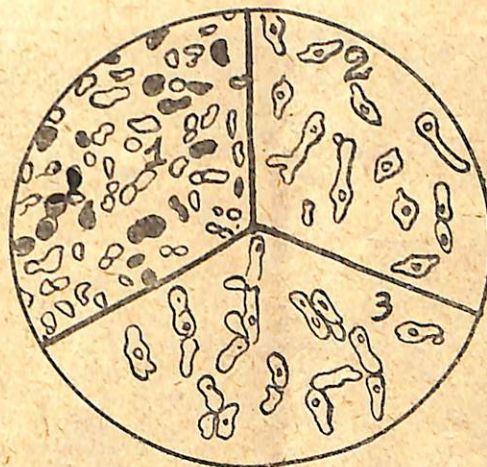
Στὸ μούστο βρίσκονται 6 - 7 ἢ και περισσότερα εἶδη σακχαρομυκήτων. Ὅμως, οἱ πιὸ σπουδαῖοι εἶναι τρεῖς.

1) Σ α κ κ α ρ ο μύ κ η ς ὁ ἔ λ λ ε ἰ ψ ο ε ἰ δ ῆ ς (Saccharomyces ellipsoidens).

Εἶναι ὁ πιὸ ὠφέλιμος γιὰ τὴν περίπτωση μας και βρίσκεται σὲ μεγαλύτερο ἀριθμὸ στὸ μούστο ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους. Αὐτὸς συνεχίζει ὡς τὸ τέλος τὴν ζύμωση. Γιὰ νὰ παραγάγῃ ἓνα βαθμὸ οἰνόπνευματος (1°) στὸ λίτρο, πρέπει νὰ καταναλώσῃ 17 - 18 γραμμάρια σακχάρου. Ἐκτός ἀπὸ τὸ σάκχαρο τοῦ μούστου ἔχει ἱκανότητα νὰ χρησιμοποιήσῃ γιὰ τροφή του και τὴν συνηθισμένη ζάχαρη τοῦ ἐμπορίου, πράγμα πού δὲν συμβαίνει με τοὺς ἄλλους ζυμομύκητες (ἐνζυμον ἱμπερτάση). Τὸ πολὺ οἰνόπνευμα σκοτώνει τοὺς σακχαρομύκητες (φαινόμενον αὐτολύσεως) ἀλλ' ὁ ἐλλειψοειδὴς μπορεῖ νὰ ζήσει σὲ περιβάλλον με 15 - 16° οἰνόπνευματος ἢ και 17 - 18°. Ἄν σὲ μούστο, πού δὲν ἀρχίσει ἀκόμη νὰ ζυμοῦται, προσθέσουμε 15 - 16° οἰνόπνευμα, ἡ ζύμωση δὲν ἀρχίζει κι' ἔτσι, ἔχομε ἓνα εἶδος γλυκοῦ κρασιοῦ πού βρίσκουμε πολὺ συχνὰ νὰ πουλιέται στὸ ἐμπόριο (Μιστέλλι). Μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία, ἄς πούμε, πὼς ἓνα καλὸ κρασί πρέπει νὰ ἔχῃ γύρω στοὺς 13° οἰνόπνευμα.

2) Σ α κ κ α ρ . π α σ τ ε ρ ε ἰ α ν ὁ ς (S. Pastorianus).

Στὸ μικροσκόπιο φαίνεται σὲ σχῆμα μακροῦλό, ἀκανόνιστο (εἰκ. 1, 3). Εἶναι πιὸ σπάταλος, ἄς πούμε, ἀπὸ τὸν προηγούμενο, ἀφοῦ χρειάζεται 20 γραμμάρια σακχάρου κατὰ λίτρον γιὰ νὰ παραγάγῃ 1° ἀλκοόλης (οἰνόπνευμα). Καὶ αὐτὸ, ἔχει μεγάλη σημασία ἂν σκεφθοῦμε πὼς

1. Σακχαρομύκης ἐλλειψοειδής, Σακχαρ. βρα-
χύαιχμος, 3. Σακχαρ. παστερειανός, ὅπως
φαίνονται στὸ Μικροσκόπιο.

με τὴν ἴδια ποσότητα σακχάρου θὰ ἔχομε τελικὰ λιγώτερο οἰνόπνευμα παρ' ὅσο θὰ μάς ἔδινε ὁ προηγούμενος.

3) Σ α κ κ α ρ . β ρ α χύ α ι χ μ ο ς (S. apiculatus, εἰκ. 1, 2).

Μικρότερης σημασίας. Χρειάζεται κά-
που 21 - 23 γραμμάρια σακχάρου γιὰ νὰ
δώσῃ τὰ ἴδια με τοὺς ἄλλους δυὸ πού ἀ-
ναφέραμε. Σὲ περιβάλλον με οἰνόπνευμα
πάνω ἀπὸ 4 - 5° δὲν ἀντέχει. Γι' αὐτὸ,
μόλις προχωρήσῃ ἡ ζύμωση και τὸ οἰνό-
πνευμα φτάσῃ στὰ παραπάνω ὅρια, κα-
τακάθεται στὴν οἰνολάσπη ἀνίκανος πλέον
νὰ βράσῃ.

ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΖΥΜΟΜΥΚΗΤΩΝ

Ἄλλὰ ἀπὸ πού κατάγονται, πὼς δημι-
ουργοῦνται αὐτοὶ οἱ πραγματικὰ θαυμα-
τουργοί, ζυμομύκητες; Ἀρχικά μίλησαν
γιὰ αὐτόματη γένεσή τους. Ὁ Pasteur
ὅμως, με τίς ἐρευνές του ἀπέδειξε πὼς
αὐτὴ ἡ ἀποψη δὲν ἦταν ὀρθή. Ἀντίθετα,
παρετήρησε πὼς σπόρια τῶν ζυμομυκήτων,
παρουσιάζονται κατὰ τὴν ὥριμανση στίς
ράγες και μάλιστα στοὺς βοστρύχους (κο-
τσάνια) τῶν σταφυλίων. Ὁ Δανὸς Hansen

βρῆκε ἓνα σακχαρομύκητα (S. apiculatus) νὰ παρυσιάζεται μετὴν ὥριμανση
πάνω σὲ κεράσια, φραγκοστάφυλα, δαμά-
σκηνα, φράουλα, σταφύλια. Τὸν ἴδιο σακ-
χαρομύκητα βρῆκε νὰ διαχειμάζῃ ὑπὸ μορ-
φήν σπορίου στὸ ἔδαφος ὅπου μποροῦσε
νὰ ζήσει γιὰ 3 χρόνια. Τὰ σπόρια τῶν
σακχαρομυκήτων βρίσκονται στὸν ἀέρα,
πρὸ παντός τὸ καλοκαίρι και τὸ φθινόπω-
ρο κι' ἔτσι σκορπίζονται παντοῦ. Ἡ με-
ταφορὰ τῶν σπορίων γίνεται μετὰ ἐν-
τομα (Boutoux, Beilese) ἀλλὰ τοῦτο δὲν
ἔχει ὁριστικὰ ἐπιβεβαιωθῇ.

Σὲ θερμοκρασία —100° μέχρι —130°
C ἀντέχει ἡ ζύμη ἐπὶ 24 ὥρες και σὲ
—170° C γιὰ μερικά λεπτά τῆς ὥρας ἐνῶ
σὲ θερμοκρασία 40° καταστρέφεται. Μία
θερμοκρασία ἀπὸ 25 - 30° C εἶναι ὅ,τι
χρειάζεται γιὰ μιὰ καλὴ ζύμωση (Roos).

Σὲ κρασί 30 ἐτῶν βρήκαν ζωντανὴ ἀ-
κόμη ζύμη (Wortman). Ἄς πούμε ἀκόμη
πὼς ζυμομύκητες βρίσκονται και στὰ σι-
ρόπια τῶν γλυκῶν πού φτείαχνουν οἱ νοι-
κοκυρές. Ἄμα ἡ πυκνότητα τοῦ σιροπιοῦ
δὲν εἶναι μεγάλη (πάνω ἀπὸ 45 - 50%)
μπορεῖ νὰ ζυμωθῇ (ζαχαρώσῃ) κι' ἔτσι τὸ
γλυκὸ μετὰ ἀπὸ λίγο νὰ ἀλλοιωθῇ τόσο
ὥστε νὰ καταντήσῃ ἀχρηστὰ.

Αὐτὰ, σχετικὰ μ' αὐτὸ τὸ πραγματικὰ
παράδοξο φαινόμενο τῆς ζυμώσεως και
τοὺς ζυμομύκητες πού τὴν προκαλοῦν.

ΔΗΜ. Γ. ΚΟΝΤΑΞΗΣ

Γεωπόνος - Οἰνολόγος

ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 464)

"Ἄν εἶναι ὠχρός, τὸν ἀφήνομε χωρὶς
μαξιλάρη.

Βάλετε ἀμέσως πάγο στὸ κεφάλι ἢ
κρύες κομπρέσες, χωρὶς νὰ πιέζετε.
Μὴν τοῦ μιλάτε.

Μὴν τοῦ δώσετε κανέ-
να διεγερτικὸ (καφέ ἢ τσάι).
Διατηρήστε τον ζεστό.

"Ἄν ἔχει τραῦμα στὸ κεφάλι και βά-
λετε ἐπίδεσμο, φροντίστε νὰ μὴ δεθῇ
ὁ κόμπος πάνω στὴν πληγὴ.

Και προσέξτε νὰ μὴ τὸν πιέσετε
διόλου, γιὰτὶ μπορεῖ ἄθελα νὰ σπρώ-
ξετε κομμάτια σπασμένου κοκκάλου
στὸν ἐγκέφαλο.

Ὁ ἐμετός μὴν σὰς τρομάζει. Δὲν ση-
μαίνει τίποτε. Καλέστε τὸν γιατρὸ.

ΓΙΑΤΡΟΣ Κ.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΤΙ ΘΟΕΛΕ!

Ἡ μικροῦλα Νίτσα κλαίει γιὰτὶ τῆς πο-
νοῦν τὰ δόντια της. Καὶ ὁ πατέρας της πού
θέλει νὰ τὴν παρηγορήσῃ τῆς λέει:

— Τί θέλεις Νίτσα νὰ σοῦ φέρω στὴ γιορ-
τή σου;

ΝΙΤΣΑ (κλαίγοντας): Θέλω νὰ μοῦ πάρης
σὰν τὰ δόντια τῆς γιαιγιάς πού ὅταν τὴν πο-
νοῦν τὰ βγάξει και τὰ βάζει στὸ ποτήρι.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ... ΔΥΣΕΥΡΕΤΟ!

Τ ἄ κ η ς : Ἐχῶ ἓνα γραμματόσημο πού
εἶναι δυσεῦρετο.

Λ ἄ κ η ς : Τίνος Κράτους εἶναι;

Τ ἄ κ η ς : Ἑλληνικὸ τῶν 500 δραχμῶν.

Λ ἄ κ η ς : Καὶ εἶναι δυσεῦρετο;

Τ ἄ κ η ς : Τὸ ἔχασα και ψάχνω νὰ τὸ
βρῶ ἐδῶ και δυὸ ἡμέρες καὶ δὲν τὸ βρίσκω.

Ἀντώνιος Πατέλης
(Σουφλί)

ΕΦΤΑΙΓΕ Ο ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ!

Ὁ δ ἄ σ κ α λ ο ς : Ἐγὼ σοῦ εἶχα
βάλει γιὰ τιμωρία νὰ γράφης δέκα φορές τὸ
μᾶθημα. Ἐδῶ βλέπω μόνο πέντε.

Ὁ τ ο τ ὁ ς : Εἶχατε πῇ κύριε ἐὰ! ὥ-
στε πάλι δὲν ξέρουμε τὸ μᾶθημα θὰ τὸ γρά-
ψουμε λοιπὸν δέκα φορές. Γι' αὐτὸ νόμιζα
ὅτι θὰ τὸ γράφατε πέντε ἑστίς και πέντε ἐγώ.

Ἰωάννης Ν. Τοπούζος
Γρεβενά

Γύρω 'απ' τόν 'Αθλητισμό

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΑΙ ΠΟΥ ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

Κάθε χρόνο, τούς μήνες 'Ι-ούνιο και 'Ιούλιο, σε όλο τόν κόσμο παρουσιάζεται ζωηροτάτη κίνηση γύρω από τὸ ποδόσφαιρο. Στὴν περίοδο αὐτὴ τῶν δύο μηνῶν, ἐπιτρέπεται ἀπὸ τούς διεθνεῖς κανονισμούς νὰ γίνονται «μεταγραφές» ποδοσφαιριστῶν ἀπὸ τὴ μιὰ ομάδα στὴν ἄλλη. Τὰ «λαγωνικά» λοιπόν, προσπαθοῦν νὰ ἐξασφαλίσουν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερους καλοὺς παίκτες.

Στὰ κράτη πού τὸ ποδόσφαιρο εἶναι ἐπαγγελματικὸ, ἢ... ἀγοραπωλησία παικτῶν εἶναι ἀναγκαῖα. Μὲ τὴ διαφορά, ὅμως, ὅτι γίνεται ἐπίσημως.

Ὁ ποδοσφαιριστὴς πού πρόκειται νὰ ἀλλάξῃ σύλλογο, ἐκτίθεται σὲ... «πλειστηριασμό» καὶ μετακινεῖται ἀνάλογα μὲ τὶς προσφορές.

Ὁλόκληρο τὸ ποσὸν τῆς ἀγορᾶς τοῦ ὅμως πᾶει στὸ ταμεῖο τοῦ σωματείου πού ἀνήκει.

Ὅπως σὲ κάθε ζήτημα πού ἀφορᾷ τὸ ποδόσφαιρο, ἔτσι καὶ στίς... «ἀγοραπωλησίες» πρωτοπόρος ὑπῆρξε ἡ Ἀγγλία τὴν ἐποχὴ πού τὰ περισσότερα κράτη τῆς ἡπειρωτικῆς Εὐρώπης δὲν ἐγνώριζαν ἀκόμη οὔτε τούς κανονισμούς τοῦ ἀγωνίσματος.

Ἡ πρώτη μεγάλη ἀγοραπωλησία πραγματοποιήθηκε τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1905. Τότε ὁ μέσα δεξιὰ τῆς ομάδος «Μιντελσμπρόου» παραχωρήθηκε στὴν «Σάντερλαντ» ἀντὶ 1000 λιρῶν!

Γιὰ πολλὰ χρόνια κανένας σύλλογος δὲν μπορούσε νὰ διαθέσῃ τὸ μυθώδες αὐτὸ ποσὸν γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνην. Μόνον ἡ σκωτσέζικη ομάδα «Φάλκirk» ἀγόρασε ἀπὸ τὴ «Γουέστ Χάμ Γιουνάιτεντ» τὸν μέσα δεξιὰ Σ. Πάντεροντ ἀντὶ 5.000 λιρῶν.

Αὐτὸ τότε τὰ σωματεῖα ἀποφάσισαν νὰ δίνουν προθύμως μεγάλα ποσὰ προκειμένου νὰ ἀγοράσουν παίκτες δεδομένου ὅτι τὰ ἔξοδα ἐκαλύπτονταν ἀπὸ τὴν πώληση τῶν παλαιῶν δικῶν τούς ποδοσφαιριστῶν.

Οἱ παίκτες πού διετέλεσαν «πρωταθληταὶ» στὴν ἱστορία τῶν ἀγοραπωλησιῶν ἦσαν κατὰ σειράν οἱ ἑξῆς:

1925	Χιού Γκάλλαχερ (σέντερ φὸρ) ἀπὸ 'Αϊντρι εἰς Νιουκάστέλ	6.500
1925	Ρ. Κέλλυ (μ. δ.) ἀπὸ Μπάρνλεϋ εἰς Σάντερλαντ	6.550
1927	Τ. Γκίμπσον (δ. χ.) ἀπὸ Πάτρικ εἰς 'Αστον Βίλλα	7.500
1928	Ν. Τζάκ (μέσα δεξιὰ) ἀπὸ Μπόλτον εἰς 'Αρσεναλ	10.890
1934	Τ. 'Αλλεν (σ. χ.) ἀπὸ Πόρτσμουθ εἰς 'Αστον Βίλλα	11.000

1938	Μπράυν Τζῶνς (μ. α.) ἀπὸ Γούλδς εἰς 'Αρσεναλ	14.000
1947	Β. Στήλ (μ. α.) ἀπὸ Μόρτον εἰς Ντέρμπυ Κάουντι	15.500
1947	Τ. Λάουτον (σ. φ.) ἀπὸ Τσέλζη εἰς Νόστ Κάουντι	20.000
1948	Λ. Σάκλετον (μ. α.) ἀπὸ Νιουκάστλ εἰς Σάντερλαντ	20.050
1949	Τ. Μόρρις (μ. δ.) ἀπὸ Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ εἰς Ντέρμπυ Κ.	25.000
1949	Ε. Κουίγκλεϋ (μ. α.) ἀπὸ Σέφιλντ Γουέιντ εἰς Πρέστον	26.500
1950	Τ. Φόρντ (σ. φ.) ἀπὸ 'Αστον Βίλλα εἰς Σάντερλαντ	29.500
1951	Τζίμμι Σίγουντ (μ. δ.) ἀπὸ Νόττς Κάουντι εἰς Σέφιλντ Γουέιντ	34.000
(δηλαδή 2.788.000.000 δραχμαί!).		

Αὐτὸ τὸν ἀνωτέρω πίνακα ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ πιὸ «ἐμ-

«Σάντερλαντ» θὰ ἔπαιρνε ἀπὸ τὴν «'Αρσεναλ» 100 λίρες.Κι' ἐπειδὴ δὲ ὁ Μπούκαν ἐσημείωσε 41 τέρματα ἢ «Σάντερλαντ» εἰσέπραξε 4.100 λίρες!

Ὁ παίκτης ὅμως γιὰ τὸν ὁποῖο ἐδόθη τὸ μεγαλύτερο ποσὸν εἶναι ὁ Ε. Κουίγκλεϋ. Κατ' ἀρχὰς ἢ «Μπάρν» τὸν πούλησε ἀντὶ 12.000 λιρῶν στὴν «Σέφιλντ» ἀκολουθῶς τὸν ἀγόρασε ἢ «Πρέστον» ἀντὶ 26.500, καὶ τέλος ἢ «Μπλάκ Ρόβερς» ἀντὶ 15.000. Συνολικὰ δηλαδή διὰ τὸν παίκτη αὐτὸν ἐδόθησαν 53.500 λίρες!

Ἀκολουθεῖ ὁ διάσημος Τόμμου Λάουτον μὲ 53.000 λίρες.

Αὐτὴ εἶναι ἐν συντομίᾳ ἡ ἱστορία τοῦ ἐμπορίου τῶν ποδοσφαιριστῶν στὴν Ἀγγλία, τὴν πατρίδα τοῦ φούτ - μπάλ.

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΠΟΝΗΣΘΕ...

Τὸ σημερινὸ μας σημεῖωμα τὸ ἀφιερῶσμε στὰ ἀγωνίσματα δρόμων ἡμιαντοχῆς, δη-

σουν τὴν ταχύτητά τους, πού ἀποτελεῖ ἀπαραίτητο στοιχείο γιὰ τὴν ἐξέλιξή τους.

Στοὺς δρόμους ἡμιαντοχῆς καὶ ἀντοχῆς οἱ «διάδρομοι» καταργούνται ἐντελῶς πράγμα πού δημιουργεῖ πολλὰ προβλήματα τακτικῆς ἐφ' ὅσον ὅλοι οἱ δρομεῖς ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τρέχουν στὴν ἐσωτερικὴ γραμμὴ πού εἶναι καὶ ἡ πιὸ μικρὴ. Γι' αὐτὸ ἀρκετοὶ δρομεῖς πού δὲν μποροῦν νὰ «ἀνοίξουν» παρὰ μόνον στὸ τέλος φροντίζουν νὰ τρέχουν σὲ κάποια ἀπόσταση ἀπὸ τὴν «ἐσωτερικὴ γραμμὴ», ὥστε νὰ μὴ τοὺς στριμώξουν οἱ ἄλλοι ὁπότε θὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ κινηθοῦν ἐλεύθερα.

Ἐνικὰ, ὅμως, ὁ δρομεὺς ἡμιαντοχῆς ὀφείλει νὰ ἔχῃ πάντοτε ὑπ' ὄψιν τοὺς ἑξῆς κανόνες:

1) Πρέπει νὰ γνωρίζῃ καλὰ τὶς δυνατότητές του καὶ τὴν ταχύτητα πού μπορεῖ νὰ ἀναπτύξῃ. Αὐτὸ θὰ τὸ ἐπιτύχῃ μόνον ὅταν προπονεῖται ἀκατάπαυστα καὶ χρονομετρεῖ τὶς ἐπιδόσεις του τόσο κατὰ τὶς προπονήσεις ὅσο καὶ στοὺς ἀγῶνες πού παίρνει μέρος.

2) Νὰ προσπαθῇ νὰ ἐπιτύχῃ ἕνα διασκελισμὸ πού νὰ εἶναι εὐκόλος καὶ νὰ μὴ τὸν κουράξῃ προσέχοντας, ὅμως, ὁ διασκελισμὸς αὐτὸς νὰ μὴ εἶναι μεγαλύτερος ἀλλὰ οὔτε καὶ μικρότερος ἀπὸ ὅ,τι τοῦ ἐπιτρέπουν οἱ δυνάμεις του.

Ο ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ἡ γραμμὴ τοῦ τέρματος εἶναι μιὰ γραμμὴ πού χαράσσεται στὸν στίβο μεταξύ τῶν δύο στηλῶν τοῦ τέρματος, οἱ δὲ δρομεῖς κρίνονται ἀπὸ τὴν σειρὰ μὲ τὴν ὁποῖαν ἕνα οἰονδήποτε μέρος τοῦ κορμιοῦ τους θὰ φθάσῃ τὴ γραμμὴ αὐτὴ ἢ τὴν κατακόρυφον προέκτασή της. Πρὸς διευκόλυνση τῶν ἀφettῶν στὴ κατάταξη τῶν δρομέων, ἔχει ἐπικρατήσει ἡ συνήθεια νὰ τεντώνεται μετὰ τῶν στηλῶν τοῦ τέρματος μιὰ κορδέλλα παράλληλη πρὸς τὸ ἔδαφος καὶ σὲ ὕψος 1 μ. 20. Ἡ κορδέλλα αὐτὴ διευκολύνει ἀπλῶς τοὺς ἀφettes στὴ κρίση τους χωρὶς ὅμως νὰ θεωρεῖται καὶ ὡς γραμμὴ τέρματος.

Γιὰ νὰ διασχίσῃ, λοιπόν, τὴ γραμμὴ τοῦ τέρματος πιὸ γρήγορα ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους του, ὁ δρομεὺς πρέπει νὰ καταβάλλῃ μιὰ τελευταία προσπάθεια νὰ φθάσῃ μερικὰ μέτρα μετὰ τὴ γραμμὴ τοῦ τέρματος. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν ὅχι μόνον τερματίζει μὲ τὴ μεγαλύτερη δυνατὴ ταχύτητα, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ σταματήσῃ βαθμιαία, ἐλαττώνοντας τὴν ταχύτητά του σιγὰ σιγὰ πράγμα πού εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ νὰ μὴ κορυφώσῃ ἢ καρδιά του.

Ὁ δρομεὺς ὅμως μπορεῖ νὰ κερδίσῃ μερικὰ ἑκατοστόμ-

Μιὰ φάση ἀπὸ ἀγῶνα τοῦ ἀγγλικοῦ πρωταθλήματος. Διακρίνεται πρῶτος ἐπάνω ἀπὸ τὸν γκολκῆπερ ὁ περίφημος Τόμμου Λάουτον, πού γιὰ τὶς μεταγραφές του ἔχουν πληρωθῇ 53.000 λίρες.

πορικοὶ» παίκτες εἶναι οἱ ἐνδιάμεσοι κυνηγοὶ ἐνῶ ἀπὸ τούς συλλόγους τὰ μεγαλύτερα ποσὰ ἔχει δώσει κατὰ καιροὺς ἢ «Σάντερλαντ».

Ἰδιαιτέρων ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ἡ ἐντελὴς πρωτότυπη καὶ μοναδικὴ στὸ εἶδος τῆς μετακίνηση τοῦ διασημοῦ κυνηγοῦ Τσάρλι Μπούκαν. Τὸν παίκτην αὐτὸν ἢ «'Αρσεναλ» τὸν ἀγόρασε τὸ 1925 ἀπὸ τὴν «Σάντερλαντ» ἀντὶ 1.000 λιρῶν προκαταβολικὰ καὶ μὲ τὴν συμφωνία ὅτι γιὰ κάθε γκολ πού θὰ ἐπετύγχανε ὁ Μπούκαν στὰ μάτς τῆς περιόδου, ἢ

λάδη 800 μ., 1000 μ. καὶ 1.500 μ. Στὰ ἀγωνίσματα αὐτὰ ἀπαιτεῖται ὄχι μόνον ἀντοχὴ ἀλλὰ καὶ ταχύτης. Ὅσοι νομίζουν ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὸν δρομέα ὅση ταχύτης καὶ στοὺς δρόμους ταχύτητας, κάνουν μεγάλο λάθος.

Ὅλοι, σχεδόν, οἱ καλοὶ δρομεῖς ἡμιαντοχῆς καὶ ἀντοχῆς (δηλαδή ἀπὸ 800 μ. ἕως 10.000 μ.) τρέχουν σὲ λιγώτερο ἀπὸ 12 δευτερόλεπτα τὰ 100μ.

Αὐτὸ, βέβαια, δὲν πρέπει νὰ ἀποθαρρύνῃ τοὺς ἀρχαρίους δρομεῖς, ἀλλὰ ἀντίθετα νὰ τοὺς παρακινήσῃ νὰ βελτιώ-

Ανακοινούμε στους συνεργάτες και αναγνώστες του περιοδικού ότι εν Κεφαλληνία ιδρύθη σύλλογος που φέρει τον τίτλο «Ο ΑΙΝΟΣ». Παρακαλούμε λοιπόν όλους και κυρίως του Έπτανησίους και Έπτανησιώτισες όπως προσχωρήσουν εις τον νεοιδρυθέντα σύλλογον.

Τα μέλη του συλλόγου είναι τα εξής:
Πρόεδρος: Θεμιστοκλής Λαζαράς (ταμίας Δημ. σχολείου Τζαννάτων). Αντιπρόεδρος: Γεράσιμος Κωνσταντάτος. Ταμίας: Φώτης Ε. Γουλιμής. Γενικός Γραμματέας: Παναγής Παραμερίτης και Σύμβουλοι: Γεώργιος Η. Γουλιμής, Γεώργιος Δ. Γουλιμής.

Ο Σύλλογος δια να εγκαταστήσει την ίδρυση του προκηρύσσει διαγωνισμόν βάζοντας θέμα σύνθεσιν φιλικής επιστολής, η οποία είναι δυνατόν ν' απευθύνεται ή προς θεόν (οικείον) ή προς φίλον, τόν όποιον γνωρίσατε εις εξοχήν ή άλλαχού εις άλλην περίστασιν.

Θ' απονεμηθούν τρία βραβεία εις τας καλλιτέρας. Όλοι αποστέλλετε συνεργασίας στέλνοντας εσωκλεισώς 1.500 δραχ. εις την διεύθυνσιν: Κύριον Φώτη Ε. Γουλιμή, Τζαννάτα Κεφαλληνίας.

Μην ξεχνάτε να βάξετε καθαρογραμμένη την διεύθυνσιν σας. Συμμετοχές γίνονται δεκτές μέχρι τις 10 Οκτωβρίου.

Ο ΑΙΝΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΓΛΑΡΟΣ»

Ο νεοιδρυθής σύλλογος «Γλάρος» προκηρύσσει διαγωνισμόν με θέμα «Τί θ' απαντούσατε αν κάποιος σας ρωτούσε ποιά είναι τα τρία πράγματα που επιθυμείτε περισσότερο». Περιμένουμε υποστήριξη στην πρώτη μας προσπάθεια ιδίως από τους Θεσσαλούς. Προθεσμία συμμετοχής μέχρι 30 Οκτωβρίου 1953. Θα βραβευθούν τρεις και θα επαίνων τρεις. Κάθε επιστολή πρέπει να συνοδεύεται με 1.000 δραχ. Αι επιστολαί θα αποστέλλωνται στην εξής διεύθυνσιν: Νικόλαον Πασματσάκη Άλμυρος Θεσσαλίας.

ΑΝΑΒΟΛΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ο διαγωνισμός με θέμα «ΟΙ ΚΑΛΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΚΕΣ ΣΥΝΑΝΑΣΤΡΟΦΕΣ» του Συλλόγου «Ελικών» Σερρών αναβάλλεται έως την 30 Σεπτεμβρίου δια να μπορέσουν να λάβουν μέρος και όσοι δεν έπρόφθασαν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμώς τόν Πεννομάχον ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΝ και όσους άλλους μας ευχθήκαν για την ίδρυση του Συλλόγου μας.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΜΕΛΙΣΣΑ» ΚΑΡΔΙΤΗΣΗΣ

Καρδισιώτες και Καρδιτσιώτισες! Έλάτε όλοι στον τοπικό σας Σύλλογο με τα πολλά Ιδανικά! Σας περιμένουμε!

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΜΕΛΙΣΣΑ» ΚΑΡΔΙΤΗΣΗΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Το παράρτημά μας συνεχίζοντας την δράσιν του προκηρύσσει μαθηματικόν διαγωνισμόν προς λύσιν του εξής συστήματος.

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{\psi} = 2$$

$$x + \psi = 2$$

Παρακαλούμε τους αναγνώστες του Σ.Τ.Π. να λάβουν μέρος στον διαγωνισμό μας. Βραβεία έκλεκτά, προθεσμία μέχρι 31 Οκτωβρίου. Αι απαντήσεις εις την διεύθυνσιν: Γεώργιον Μπαρμερόπουλον, Κυπαρισσία.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Στο ΑΓΡΙΝΙΟ: Για το πρωτάθλημα Παιδοπόλεως, ο Ήρακλής νίκησε τόν Ατρόμητο με 2—1 και τόν

Κεραινό με 3—1, και αναδείχθηκε πρωταθλητής.

Στη ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ: Η Α.Ε.Κ. νίκησε την ομάδα της τοπικής Παιδοπόλεως με 4—1.

Στη ΚΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ: Τα «Συνεργεία» ηθαν ισόπαλα με τους Σχολικούς με 2—2. Στο βόλλευ ή Δ' Ενωμένη Φλωρίνης νίκησε το προσωπικό με 15—11, 15—9. Η Βαθμολογία: Ο Φλωρίνης 6, Β Φλωρίνης 5, Γ Φλωρίνης 4, Προσπαικ 3. Έξ άλλου η όμας της Κονίτης κατέβαλε την ομάδα Βεροίας με 8—15, 15—3, 17—14. Ποδόσφαιρον: Π.Α.Ο.Κ.—Άρης 1—0, Μικτή—Κιλκίς 3—2.

Στη ΛΕΡΟ: Σε ποδοσφαιρικό αγώνα η ομάδα του Α Διαμερίσματος νίκησε τόν Ισιδίωρο με 4—1.

Φονιάδες ξεχυθήκανε και το χωριό μας καίνε
Αίμα και στάχτη—τί κακό—τα μέρη έχει σκε-
(τάσει!)
Θρηνοί μονάχα ακούγονται μες στο χωριό την
(πλάση)
Πάμε να φύγουμε από δω οι χωριανοί μας λένε,
Και λέει ο γέρος ο Μαθιός που πās κόσμε καύ-
(μένε!)
Ποιό δείπνο τάχα ο χωρισμός να σούχη ετοιμάση!
Μα γω δέν φεύγω μόνο ή γή αυτή θα μ' άγκα-
(λιάση)
Μόνον του λόγου τα παυλιά θέλω για να με
(κλαίνε).

Φεύγουν, αφήνουν το χωριό οι δόλιοι οι χωριανοί
Πάνε ήσυχοι να βρουν φωλιά μακριά από το χω-
(ριό τους)
Ρίχνοντας μόνο πίσω τους μια ματιά στερνή.
Αφήνουν τα σπίτια τους, αφήνουν το β.ό τους
Στ' αυτή τους πιά δέν άντηχεί χαρούμενη φωνή
Παρά μονάχα ακούγουνε τών ντουφεκιών τους κρό-
(τους).

II

Νά το χωριό έρήμωσε, δέν φαίνεται ψυχή
Μά μόνο κάποιοι έρρημο μες στο χωριό απομένει
Είναι ο γέρος ο Μαθιός που στέλνει την ευχή
Στους χωριανούς που έφυγαν άγριοκυνηγήμενοι.

Μόνον το κλάμα του Μαθιού μες στο χωριό άν-
(τηχε)
"Όμως κι' αυτός... αλίμονο πιά μοιρα πικρά-
(μένη)
Στη γή όπου ποτίστηκε μ' αιμάτινη βροχή
Τόν καταδίκασε κι αυτόν εκεί να περιμένει.

"Όσπου οι φονιάδες φτάσανε μες στο χωριό μια
(μέρα).
—Να φύγης γερο τούπανε—δέν φεύγω άπαντά
Μά ένα ντουφεκι άγρια άστράφτει και βροντά,
Και κάποια σφαίρα πυρίνη σφυρίζει στον άέρα.
Έπεσε ο γέρος ο Μαθιός στα στήθη χτυπημένος
—Χαίρε χωριό μου όμορφο, φώναξε δακρυμένος...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΛΟΥΝΤΟΣ

(Μαθ. Α' Γυμν. Καρδίτσας Τάξ Β')

«ΧΩΡΙΣΜΟΣ»

Στέναξε, βόγγηξε βαρεία, το πλοίο μες στο λι-
(μάνι)
κλάψαν τ' αδελφία μου πικρά, στην σκοτεινή την
(ώρα),
κι' έτσι, ως βοριάς στ' αλαργινά, π' αγάλια-
(αγάλια, φθάνει,
ξεσπά τριγύρω μου φρικτή, τών λογισμών ή μόρα.

Πυρό στα χείλη ένα φίλι, κι' ή βάρκα ξεμακραί-
(νει)
λινκίζω μες στα στήθεια μου, τόν πόνο τόν με-
(γάλο)
κάποιοι λυγμοί στ' απόβαθα, με την καρδιά δε-
(μένει),
του «μανηλιού» κουνήματα, δαρμοί, και τίποτ'
(άλλο!...

ΙΑΚΩΒΟΣ ΨΑΡΑΣ (Νάξος)

Νέα ψευδώνυμα

Άγρυπνος Φρουρός της Θράκης, Άλκης Θέρος,
Θαλασσοπόρος, Ίππότης της Ζούγκλας, Πυρσός,
Σαρδελουρά, Μάγια ή Μέλισσα, Όλυμπιτάκι,
Φώτης Στυλιανόπουλος και Μααρούφ.

ΛΕΥΚΙΜΗ (ΕΒΡΟΥ)

Έξαιρετική έπιτυχία σημείωσε ή έκθεση που
ώργανώσαν τα παιδιά του «Σπιτιού» υπό την έπο-
πτεία της Άρχηγού Δος Έλλης Ζαχαριάδου.

Τα ίδια παιδιά προσέφεραν πρό ήμερών δώρα
στους στρατιώτες τών άκρτικών μας φυλακιών.

Π. ΚΟΥΤΑΣ

ΕΙΣ ΠΟΥΡΝΙΑΝ

ΠΟΥΡΝΙΑ: Στις 28 Ιουλίου την ήμερα της
Άγίας Παρασκευής το χωριό Κεράσοβο της Κόνι-
τσας πανηγυρίζει.

Το «Σπίτι του Παιδιού» Πουρνιάς συνεννοήθηκε
με το «Σπίτι παιδιού» Στρατάση για να κάνουν
μια έκδρομή στο Κεράσοβο. Ο Κος Διοικητής
έστειλε αυτοκίνητο να πάρη τα παιδιά τών δυο
Σπιτιών και τους Άρχηγους. Με σύνθημα την ενό-
τητα και αμοιβαία καλή συμπεριφορά, ετοιμάστηκε
ένα πρόγραμμα που συνέδεσε τα παιδιά τών 3
Σπιτιών μεταξύ τους. Δόθηκε ή ευκαιρία στα παι-
διά να γνωριστούν από κοντά να παίξουν να
τραγουδήσουν να χορέψουν και να συζητήσουν.

Μέσα σε μια όμορφη και χαρούμενη αήθουσα,
στο Σπίτι του Παιδιού Κερασόβου στρώθηκε το
κοινό τραπέζι που δέν θα το ξεχάση κανείς. Στο
τραπέζι ήσαν ο Κος Διοικητής τα παιδιά και οι
Άρχηγοί τών Σπιτιών. Το άπογευμα έγινε χορός
στην πλατεία του χωριού και έκθεση χειροτεχνημά-
των του «Σπιτιού Παιδιού» Πουρνιάς. Τα χειροτε-
χνήματα ενθουσίασαν ντόπιους και ξένους. Κι' οι κο-
πέλλες, χρυσόχερές κοπέλλες της Πουρνιάς με σε-
μνό καμάρι άκούγαν τα λόγια τα καλά και με φρό-
νιμη περηφάνεια. Έτσι δόθηκε ευκαιρία σε όλους
να πουν και να πιστέψουν πως και ένα μικρό χω-
ριό μπορεί να κάνει μεγάλα έργα. Από την έκθεσι
εισπράχθηκαν 580.000 δραχ. οι όποιες διετεθήσαν
ήδη για καινούργια υλικά χειροτεχνίας—κοπτικής—
υφαντικής.

Με ξεχωρη τρανή χαρά παρακολούθησαμε το βρά-
δυ τη θεατρική παράσταση που έδωσε το Σπίτι
Παιδιού Κερασόβου. Μια παράσταση που συνεκί-
νησε, ενθουσίασε και ήγειρε τις ψυχές όλων με
χρυσές έλπίδες κι' όνειρα. Με τέτοια νεάτια δέν
μπορεί να μην προκόψη ή πατρίδα μας. Δέν μπο-
ρεί παρά να τραδηξώμε μπροστά και ψηλά. Γιατί
εμείς είμαστε άπόγονοι μαρτύρων και μέσα μας
τρέχει Ήρώων αίμα, το αίμα τών Μεγάλων μας
προγόνων... Γιαυτό και μέσα στην ψυχή μας είναι
βαθεία χαραγμένο το σύνθημά μας. Έμπρός για
μια καινούργια Έλλάδα Χριστιανική και μεγά-
λη!!...

Η Άρχηγός
του Σπιτιού του Παιδιού Πουρνιάς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΑΝΟΒΟΥ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Στο Σανόβο, το όμορφο και γραφικό χωριό της
Κονίτσας, έχει ιδρυθή από καιρό το Παράρτημα.
Το Σπίτι του παιδιού είναι κτισμένο ανάμεσα στα
άλλα σπίτια του χωριού, και καταστρο όπως εί-
ρει. Έκει κάθε μέρα άκούς τραγούδια και φωνές
χαρούμενες, εκεί εργασία και γέλια. Μια αξιόλογη
δράση σημειώνεται εκεί. Τα κορίτσια, άλλα ύφαι-
νουν στον άργαλειό διάφορες τσάντες, άλλα κλινο-
σκεπάσματα, και άλλα ράβουν στη μηχανή ρούχα
των χωρικών. Τα αγόρια όλην την Άνοιξη μπο-
και Τετάρτη έρχεται ή άρχηγός μας και ο γεωρ-
λόκληρο το Σανόβον στέλνει ένα μεγάλο «ευχαρι-
στώ» στη λαοφιλή βασιλίσσά μας, για το Παράρ-
τημα που ίδρυσε.

ΙΩΣΗΦ. ΚΟΣΜΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ

ρης έφερε ισόπαλία 2—2 με τόν Α-
τρόμητο.

Στα ΓΡΕΒΕΝΑ: Πυρσός Γρεβενών
—Μ. Άλέξανδρος Σιασιτίης 3—1.

Στην ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ: Ορέστης —
Π.Ο. Κλεισούς 4—2. Ορέστης —
Α. Ένωσις 2—2. Έξ άλλου ή Α.
Ε. Ορεστιάδης ηλθε ισόπαλη της Α.
Ε. Διδυμοτείχου με 0—0.

Στο ΒΑΡΒΑΚΕΙΟ: Η όμας της
Ε.Ι νίκησε την Δ.Ι με 4—2 και την
ΣΤ' με 1—0.

Στη ΔΙΚΕΙΜΑΡΡΑ: Ο Άτρόμη-
τος κατέβαλε το Ζενιθ με 2—1.

Στην ΑΛΕΞΠΟΛΗ: Η όμας της
Μακεδονίας νίκησε την ομάδα της
Θράκης με 3—1.

Στη ΖΑΧΑΡΩ: Όμάδα Α.Ε.Σ.—
Όμάδα Λαπίνα 4—1.

Στη ΛΑΜΙΑ: Σε αγώνα μπάσκετ-
μπολ: Β' Γυμνάσιο—Α' Γυμνάσιο
70—58.

Στους ΡΙΓΓΛΑΔΕΣ: Η ένδεκάτη
του Α.Π.Ο.Α. επεβλήθη του Άχιλ-
λέως Κερκύρας με 3—1 (2—0).

Στο ΜΟΛΟ: Δάφνη, Παμωλιακός
—Μικτή Ρεγγινίου 5—4. Αγώνες
στίβου: Η Δάφνη κέρδισε τόν τίτλο
του πολυνίκη. Οι νικηταί της: 100
μ. Κουρνόγαλος, 400 μ. Μπάκας,
800 μ. Φαρόπουλος, 1.500 μ. Άλε-
ξάνδρου. Νικηταί Παμωλιακού: Α-
πλούν: Παπακώστας, 3.000 μ. Κα-
γκάνης.

Στην ΜΑΥΡΟΘΑΛΑΣΣΑ: Ο Α-

ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΡΥΦΕΣ ΤΟΥ "ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ,"

«ΜΕΤΑΝΟΙΑ»

Του μίσους οι κρουνοί άνοιξαν σήμερα
στα άφρισμένα της ψυχής παλάτια,
με μαύρες πινελιές εθαμποθήκανε
των μυρωμένων μου όνειρων μάτια!

Σά βδέλλα τη μανία πίνω λαίμαργα,
ρουφώ, όλο ρουφώ μά δεν χορταίνω
μέσα μου χειμαρρος ξεσπά, κι αλίμονο!
το ρεύμα του με παίρνει ναρκωμένο.

Γλυκού φωτός χρυσίζουσες άχτιδες
φωτίζουν τον άναστατ' έαυτό μου,
το μίσος μου κοπάζει πληγωμένο.
Σάν άσματος, γυρνά στον κύριο μου!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΖΑΝΝΗΣ
Κακάρρευμα, Μεσσηνίας

«ΒΑΣΤΑ ΟΝΕΙΡΟ ΑΚΟΜΑ»

Στά φτερά σου άρπαξέ με
κύλισε με μέσ' τα νεφθ
στα ούρανια ανέβασέ με,
κι' άφησε τη γή να γνέφθ
Πάρ' το φώς από τον Φοίβο
και σκοτεινιάσε τον όλο
μόνο εγώ θελω να λάμπω
στο γαλαξίο ούρανιο δόλο.

Βάστα όνειρο άκομα!
Θέλω σύννεφο να γίνω
ήλιο άν θες να μη με κάνης
μά τον Φοίβο θε να σβύνω!
Μη μου φεύγεις όνειρό μου
πάρε με μαζί για πάντα
μά... μη φεύγεις! μη μ' άφήνεις
μένε πάντα στο πλευρό μου.

Χάθηκε πιά και σπαράξω
μ' άφησε στη μοναξιά μου
έρημος τη γή κοιτάζω
τώρα πούφυγε ή χαρά μου!!

ΚΩΣΤΑΣ ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΗΝ ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ

Ύπεραγία Θεοτόκε τέτοια μέρα
πού σέ δοξάζουν και σέ ύμνούν οι πιστοί,
κάμε να λαμπρ' άχτίδ' Άγαπης πέρα ως πέρα
κι' από τον κόσμο ή θέλησή σου άς άκούσθ.

Ύπεραγία Θεοτόκε ή Κοίμησή σου
είναι για μάς γιορτή μεγάλη και τρανή,
κάμε να λειψή από τον κόσμο ή άδικία,
να δώμ' εірηνή άληθινή, παντοτεινή.

Ύπεραγία Θεοτόκε ή Κοίμησή Σου,
εύλογημένη κοσμοδοκούσα γιορτή,
ας μάς χάριση την πανώρνη την εύχή Σου,
ότι στο κόσμο το καλό θα θρονιασθ!

Λάκης Γκονόπουλος

Νέος Σκοπός, Σερρών

«ΜΥΣΤΡΑ!»

Μύρια προβαίνουν φτερωτά πνεύματα άπ' τις
(πλαγιές
κρατώντας στ' άλλα χέρια τους της φήμης σου
(στεφάνι
και μέσ άπ' τα χαλάσματα θλιμμένες Παναγιές
ξυπνούν, μοσχομυρίζοντας πανάκριβο λιθάνι

Του Ταυγέτου οι σκιερές και όλάνθιστες κορ-
(φές
μ' ένα γλυκό φιθύρισμα τη δόξα σ' άννυμάνε
και κάτω άπ' τις πλατύφυλλες, δροσάτες πλα-
(τανιές
φαντάσματα των μοναχών σιγά φιδουλοστράνε

Του Εύρώτα οι κρυστάλλινες, φειδίσιες ρεμα-
(τιές
τά σωριασμένα έρείπια με λύπη περιζώνουν,
κατρακυλούν αθόρυβα με άυλες ματιές
και φρούρια, τιτανικά όλόγυρα στηλώνουν!...

ΝΙΚΟΣ ΕΥΘ. ΤΑΜΠΟΥΡΗΣ
(Μηλιά - Γρεβενών)

ΤΟ ΧΑΛΑΣΜΕΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Ή γκρεμισμένη στέγη σου και το κυρτό μπαλ-
(κόνι,
Τά τόσα έρειπωμένα σου κομματιαστά θρανία
Είναι μια θεϊκή άρετή π' άνάερη σηκώνει
Τό έρείπιό σου χτίριο ψηλά στην κοινωνία.

Μές στη χορταριασμένη σου αύλ'ή πού 'ναι γε-
(μάτη
Με πέτρες και παλιόξυλα, φαντάσματα πλα-
(νιώνται

Πολλές σκιές μικρών παιδιών με φοβισμένο
(ματι
και οι μικρές φωνούλες τους με φόβο αγρι-
(κιώνται.

Κι' ό γεροπλάτανος ψηλός — ό φίλος ό καλός
(τους
Στέκει κι αυτός παράμερα, σε μια γωνία,
(κυτώντας
Την τάξη άπ' τα φαντάσματα σά ναναι δα-
(σκαλός τους
και στα ψηλά κλωνάρια του τις βέργες του
(κρατώντας.

Άν θα περάσης τη νυχτιά στο έρειπωμένο
(χτίριο
Μές στα χαλάσματα θα δής το φώς άπ' το
(φεγγάρι
Έκεί να ψάχνη μόνο του—τί θλιβερό μυστη-
(ριο!
Λές και διαβάζει σιωπηλά, δειλά τ' Άλφα-
(βηταρι.
Έρμη ή δρύσουλα στην αύλ'ή στέρεψε τώρα πιά
Τοσες φωνούλες των παιδιών χαθήκανε και
(πανε
Τά χαρώπά τραγούδια τους, και μέσ στη σκυ-
(θρωπιά,
Οι κουκουβάγιες έμειναν για να μοιρολογανε...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΛΛΟΥΝΤΟΣ
(Μαστρογιάννι Καρδίτσας)

ΝΙΑΤΑ

Όνειρα πλάνα μέσ τα χαρέμια σας πετώ με
(τα φτερά μου
και τραγουδώ
καντάδες μαγικές να πλέξω τη χαρά μου
στον αργαλειό
Πετώ σαν χελισσόνι μέσ τα πλατεία σου κάλλη
πενταμορφη νυχτιά
και όλο μεθώ, μέσ το δικό σου άκρογιάλι
έκεί π' άνθίζει ή χαρά

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ

«ΜΕΤΑΝΟΗΣΗ»

Φωταδερή δημέρωσε ή μέρα
της άγονης ζωής μου ή ζωή —
ανάλαφρα έσκισα τον αίθερα
και άστραψε ή έρμη μου ψυχή.

Θείο το όραμα — παλιά ζωή μου —
π' έδιάλυσε τα σκότη τα πυκνά
ξεγύμνωσε την άσκοπη ύπαρξή μου
μ' έσκέπασε το πρόσωπο χαρά.

ΕΚΕΙΝΟΝ είδα να χαμογελάη
να με τραβάη για την άρετή
και μέσ' άπ' τα άγιολούλουδα του Μάη
ξεκίνησα για χώρα μακρινή.

Ταξίδεψα στη χώρα της άγάπης
και με λαχταρα σκίρτησ' ή καρδιά
τά δίχτυα πετάσα παλιάς άπάτης
και έγινα ψαράς μ' άρματασιά.

Ω! Θεία σημερινή νέα ήμέρα
δέντρο ξερό έπότησιες ξανά
και οι άχτιδες γύρισαν κεί πέρα
με μια τρανή άνεπιωτή χαρά.

ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝ. ΙΩΑΝΝΗΣ
Μαθητής Γυμνασίου Μεσσήνης (Τάξη Η')

ΣΤΟΥΣ ΝΕΚΡΟΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΣ

Κι' αν φύγατε δέν έπαψε
να λάμπη ή μορφή Σας
κι' αν το κορμί σου θάφτηκε
μένει ή δύναμή σας.

Μένει ό πυρσός π' άνάψατε
άπ' τους παλιούς αιώνες
μένουν το Σούλι, ή Γραβιά
Γράμμοι και Μαραθώνες.

Κι' αν φύγατε μένει ή Έλλάς
ή χιλιοδοξασμένη
όπου ποτέ δέν θα χαθή
γιατί είναι εύλογημένη.

Όλοι γι' αυτήν θα πέσωμε
για νάναι τιμημένη
κι' όποιος γι' αυτήν σκοτώνεται
ποτέ του δέν πεθαίνει.

ΝΑΠ. ΣΑ.Ι.ΝΗΣ

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΠΟ ΟΣΑ ΔΕΝ ΠΗΡΕ... Ο ΑΝΕΜΟΣ

ΤΟ ΣΠΙΤΑΚΙ ΜΟΥ

Και τον μεγαλύτερο ουρανοξύστη της Άμε-
ρικής να μου ώσωσιν δέν το αλλαζω το σπι-
τακι μου. Κι' εγώ ό ίδιος δέν μπορώ να το
καταλαβω πως το αγαπώ τόσο πολύ. Ίώρα
που βρίσκομαι εδώ στην Καροίτσα, ό νους
μου φτερουγίζει στο αγαπημένο μου χωριό με
το ώραίο σπιτάκι. Καθε καλοκαίρι, αν και
μού προτείνουν να πάω σε άλλο χωριό, ώστόσο
εγώ επιμένω να παω στο χωριό μου. Καθε
φορά που πηγαίνω, όλο και νέες αναμνήσεις
συχνούν. Το εκτίμω το σπίτι μου όσο κανε-
νας άλλος. Μέσα σ' αυτό άνοιξα τα μάτια
μου και είδα το φώς της ήμερας, έκανα τα
πρώτα βήματα και γνώρισα τ' αοέλφια μου.
Αυτό πραγματικά είναι ή γενέτειρά μου.

Άλλα και κατι άλλο με κάνει τόσο χαρού-
μενο, όταν βρίσκομαι κοντά του. Η ωραία
του τοποθεσία, που είναι χτισμένο. Δέν είναι
υψηλό, δέν έχει πολυτελείς πορτες και παρά-
θυρα μέσα του όμως κρυβει τοσες και τοσες
αναμνήσεις.

Ένας διάδρομος οδηγεί από την αυλόπορτα
στην πορτα του σπιτιού. Δεξιά κι' άριστερά
είναι λουλούδια άναρχηχτικά, σχηματίζοντας
έτσι μια στόα. Οι τριανταφυλλίες, το στόλι-
σμα του σπιτιού, στεκονται σαν νυφούλες και
από τα δύο μέρη. Είναι περιτριγυρισμένο από
τον κήπο, πνιγμένο σε δροσερα λουλούδια. Τα
παράθυρα και οι πόρτες δέν φαίνονται σχεδόν
καθόλου, από το άγιοκλημα. Πιο πέρα είναι ή
καστανία που έφτιαχνα την κούνια. Συνέχεια
είναι οι κερασίδες, οι κυδωνιές οι κληματαριές
με τα ώραια σταφύλια. Μια συνεχής βοή έρ-
χεται και φθάνει μέχρι το σπίτι μου. Είναι ή
βρυσούλα με το γάργαρό της νερό.

Άχ! πόσο το αγαπώ το σπιτάκι μου! Θέλω
να βρίσκομαι πάντα εκεί, γιατί συχνά θυμού-
μαι την παροίμια:

«σπίτι μου σπιτάκι μου
και χρυσοκαλυδάκι μου».

ΛΟΥΚΑΣ Δ. ΝΤΕΡΕΚΑΣ
(ΚΑΡΔΙΤΣΑ)

«ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ»

Σαν πρόβλημα πολύ στριφνό
ταράζει την ψυχή μου,
ή σκεψη του «τί θα γινώ;»
στη μελλουσα ζωή μου.
Χιλιάδες επαγγέλματα
προβάλλουν στο μυαλό μου
και δίνουν παραγγέλματα
στο δόλιο έαυτό μου.
Τό ένα λέει: «δάσκαλος»,
το άλλο «δικηγόρος»,
κι' έν' άλλο άκομη πλοίαρχος,
κι' άλλο άεροπόρος.
Πελάγωσα ό δυστυχής!
τί να πρωτοδιαλέξω;
Για πέστε μου λοιπόν και σεις
οι φίλοι μου οι απέξω.
Μά όχι! τώρα σκέφθηκα
ποιός θα με συμβουλευή;
ναί, ό μεγάλος μου Θεός
που ξέρει κάθε σκέψη.

ΠΑΝΟΣ Α. ΜΠΑΣΚΟΥΤΑΣ

Ε' τάξη Έκκλησιαστικής Σχολής Κορίνθου)

ΑΠΟ ΚΑΤΑΙΓΙΔΑ ΑΙΘΡΙΑ

Με το κεφάλι στα χέρια γερμένο
και την ψυχή βαριά σά βουνό
τά κακά που στον κόσμο 'χω κάμει
μία στιγμή προσπαθώ να σκεφθώ.
Τό πύρ, δρόμο εμπρός μου άνοίγει
και ό παράδεισος έν' μακριά,
ναί! άμαρτωλός είμαι το νιώθω
γιατί είναι ή ψυχή μου βαρεία.
Στόν άνθρωπο του θεού τρέχω
και με κρύσταλλη φωνή του λαλώ
τις πολλές άμαρτίες που έχω
και την ψυχή μου άλαφρή την θωρώ.

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
Γυμνάσιο Κορώνης

«ΕΥΧΕΣ ΚΙ' ΕΛΠΙΔΕΣ»

Καράβι γοργοτάξιδο, στα ξένα σά θα φτάσης,
λίγη χαρά μην το ξεχνάς για μένα ν' αγοράσης.
Στο μακρινό ταξίδι σου, αν δής τα χελιδόνια
πέστα να 'ρθούνε λυώσανε στίς στέγες πιά
(τά χιόνια.

Κι' αν κάποια όχθη μακρινή καράβι σε πλα-
(νέψη
του λογισμού μου το πουλί και κεί θα σε γυ-
(ρέψη,
και στα πανιά σου θα λαλή του γυρισμού τη
(νότα:
«Γύρνα καράβι με πουλιά, με λούλουδα, με
(χόρτα».

Θ. ΣΩΝΙΤΗΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'ΑΠΑΝΤΑ':

• **ΝΙΚΟ ΒΕΡΙΤΗ:** Δεν μπορώ να θυμώμαι αν πήρα ή όχι τα γράμματα που μου στέλνετε. Άνοιγα τριάντα φακέλους την ημέρα. Μαύ είναι άδυνατο να θυμάμαι. Πάντως, αν δεν σου άπάντησα θα πή πώς δεν την έλαβα. Για τα καλά σου λόγια σ' ευχαριστώ.

• **Εχάρκα πολύ, ΓΕΩΡΓΙΕ ΚΟΥΒΕΛΑ** που πήρα το γράμμα σου. Σε βεβαιώ πως είχα λυπηθεί που είχα χάσει την επαφή σου!

• **Ήθελε εγκαίρως η άπάντησή σου ΚΩΝ. ΜΠΑΡΜΠΗ.**

• Σ' ευχαριστώ για το τόσο ωραίο γράμμα σου **ΙΩΑΝΝΗ ΒΛΑΧΟ**. Είναι τόσο καλογραμμένο που σε συχαίρω γι' αυτό. Όσο για την καταγγελία σε πληροφορώ: Δεν υπάρχει πλέον θέμα για το Νίκο Γερολιάνο.

• **Εφθασε εγκαίρως η άπάντησή σου ΧΡΙΣΤΟ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΚΟΤΡΩΝΗ** και σε συχαίρω δια της συμμετοχής σου στην άνοιξη δόμηση του χωριού σου. Μπαράβο!

• Θα άσχοληθώ με το ζήτημα που μου γράφεις **ΧΡ. ΜΠΑΛΤΑ**. Πάντως μην άνησυχής. Ή γή δεν διατρέχει τους κινδύνους αυτούς που οι ζήμεριδες δια λόγους έντυπωσιακού γράφουν. Οι «Άθλοι» έχουν τόσες πολλές φορές δημοσιευθεί ώστε δεν νομίζω ότι θα πρέπει να είναι το νέο μυθιστόρημα του περιοδικού μας.

• **Ε. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΕ**, μου γράφεις: «Μία και γίνεται τόσος θόρυβος για το έπιμαχο ζήτημα του εξωφύλλου, νομίζω ότι είναι μία ευκαιρία να εκθέσω και εγώ την γνώμη μου: Θα προτιμούσα λοιπόν αντί ζωγραφικής να έμπαιναν φωτογραφίες. Έχω την γνώμη πως αυτό θα ήταν μία όριστική λύση. Τοποθεσίες της πατρίδας μας, σκηνές από διάφορες Παιδοπόλεις, είναι θέματα που συγκινούν τον καθένα. Έγχαρμες άκοσμητικές φωτογραφίες είναι ό,τι πρέπει. Έσεις τί λές;» Κατ' άρχην συμφωνώ μαζί σου. Θα προτιμούσα ωραίες φωτογραφίες παρά τη ζωγραφική. Προς το παρόν όμως έπινοαστεί η γνώμη ότι πρέπει να μπαίνουν εικόνες. Και συμμορφούμαι προς τις άποψεις της πλειοψηφίας. Όφείλουμε όμως να όμολογήσουμε — κι' εσύ κι' εγώ — πως οι τελευταίες εικόνες που δημοσιεύονται εδώ και μερικούς μήνες είναι πραγματικά περιήφρες.

• **Μου γράφεις ΜΙΝΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ** από το Διδυμότειχο: «Σου γράφω για να σε συχαρώ και να εκφράσω τον ένθουσιασμό μου για το έκλεκτο περιεχόμενό σου. Είμαι ένθουσιασμένη γιατί βρήκα το περιοδικό, που από καιρό ζητούσα. Γιατί στις ελεύθερες ώρες μου πάντα ήθελα να διαβάω κάτι, που να συνδυάζει «το τερπνόν μετά το όφελίμου» κι' αυτό το βρήκα σε σένα. Είπαι το περιοδικό που ώνευσεύτηκα. Ή πραγματοποίηση των άνείρων μου. Στίς σελίδες σου βρίσκω ό,τι καλόν και όφελίμου. Όσο περαιόωτε σε διαβάω τόσο περισσότερο με τραβάς κοντά σου. Τί άλλο λοιπόν θα μπορούσα να σου γράψω από το να σου εκφράσω το εύχαριστώ για όσα προσφέρεις και από το να σου ύποσχεθώ πως αν νομίσω ότι θα σου φανεί κι' εγώ χρήσιμη εις ένδειξιν εύγνωμοσύνης;» Σ' εύχαριστώ, άγαπητή φίλη. Και όπως λές και το ψωμί σου φά' το. Ό λόγος σου με γότασε και το ψωμί σου φά' το.

• **ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΘΕΟΔΩΡΟΥ:** Πολύ με συγκίνησε το γράμμα σου και σ' εύχαριστώ θερμά για τα τόσο καλά σου λόγια. Μπαράβο. Τα λές και όμορφα και σωστά.

• **ΚΩΝ. ΤΣΟΥΚΝΙΔΑΝ:** Κάθε άναγνώστης αλλά και κάθε φίλος του περιοδικού έχει το δικαίωμα να στέλνει και διηγήματα και μυθιστορήματα. Και αν μπορέ ής τα «έχνογραφά». Προτιμώ σινική μελάνη.

• Δεν μπορώ να θυμηθώ **ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΕ**, ποιά γράμματα δικά σου πήρα. Πάντως εκείνα με τα λεφτά δεν τα πήρα. Έκείνο που είναι βέβαιο είναι ότι τα γράμματα δεν χάνονται στα γραφεία μας. Αν χάνονται, χάνονται στα ταχυδρομεία. Γι' αυτό να είσαι βέβαιος. Φροντίσε σε πασακαλώ, άλλη φορά όταν στέλνεις λεπτά να τα στέλνεις τουλάχιστο ή με έπιταγή, που τότε θα τα πάρω σίγουρα ή σε συστημένο γράμμα με τα γραμματόσημα από πίσω.

• **Πραγματικά έννοιας ένα εύχαριστο ξάφνιασμα που πήρα γράμμα σου άγαπητέ μου φίλε ΑΓΓΕΛΕ ΦΩΤΟΣ.** Πρέπει να είσαι βέβαιος πως πάντα με συγκίνηση διαβάω έστω και τα όλιγόλογα γράμματα των φίλων μου.

• Σε γράφω **ΖΟΡΟ** με 1300 δρχ. Έλπίζω πως στην κατασκίνηση θα περάσης πολύ καλά.

• **ΑΔΕΛΦΑΚΙΑ:** Θα καταβάλλω κάθε προσπάθεια για το περιοδικό. Έλπίζω πως από τώρα και στο έξής θα το παίρνετε εύχαρίστως. Για τα τόσο καλά σου λόγια θερμά εύχαριστώ.

• **Πρώτα-πρώτα ΙΩΣΗΦ ΣΤΕΡΓΙΟΥ** σ' εύχα-

ριστώ θερμά για τα τόσο καλά σου λόγια και πολύ περισσότερο για την προαιρετική σου είσοδο των 500 δραχμών (66—69). Χαίρω πολύ που πέτυχες στας είσιτηριους έξετασεις της Κονίτης. Όσο για τον Καμπάλερο σε πληροφορώ ότι από ό,τι διαπίστωσα προσωπικά ξαίρει να ζωγραφίζει. Κάποτε μία καλλιτεχνική άντιγραφή δεν είναι έλάττωμα. Ότόσο δημοσιεύω εδώ την καταγγελία σου ότι η Φιλήρημος της Ρόδου που του δημοσιεύσα ήταν άντιγραφή, όπως λές, απ' το περιοδικό «Χαρούμενο στίτι». Άλλά ποίου 'Ιουνίου; 1953; Τότε, σε πληροφορώ ότι δεν είναι άντιγραφή γιατί εγώ αυτό το σκίτσο το είχα από του 'Ιουνίου.

• Ένας νέος μου γράφει από το Ζηρό και μου ζητεί το 25 και 30 τεύχος. Είναι αυτός που που έπαναλαμάνει πολλές φορές τη φράση «Κυρ. Άσος». Τον πορακαλώ να μου έναγραφή και να βάλει το όνομά του και το έπωνυμό του.

• **Πρώτα-πρώτα, φίλε ΠΑΝΘΗΡ,** καλή η φωτογραφία σου των Μετεώρων αλλά δεν με έξυπνρεται. Δεν θα βγί καλό κλισέ. Όσο για το λάθος του σκίτσου, τί να γίνει; Καμιά φορά κάτι τέτοια λάθη είναι μοιραία και άναπόφευκτα. Σημειώνω ότι το σκίτσο με την λέξάντα «Έλατος» έπρεπε να έχη τη λέξάντα «Άλφαβηταγμαδελτα». Μπορείς να μου έναστέλεις τα «όσα πήρε ό... άνεμος»; Και βέβαια μπορείς να την δώσεις όπου θέλεις την συνδούλη σου που πήρες ως βοάειό για τον Τρωικό Πόλεμο. Χαίρω πολύ για την φιλία σου με τον Τσοβαδούρο. Έπίσης σε παρακαλώ πολύ να γράφεις ξεχωριστά έπιστολή για τον «ΝΤΙΜΙ» και εγώ θα του την δώσω.

• Δεν παίρνωμε **ΝΙΚΟΛΑΕ ΛΑΣΗΘΙΩΤΑΚΗ**, χρήματα για τη δημοσίευση ποιημάτων. Συνεπώς τις 2000 τις κοστά στη διάθεσή σου και γράφω μου τί θέλεις να νίνου. Σε παρακαλώ άλλη φορά μην μου γράφεις όλα μαζί, ποίημα, έρώτηση κλπ. Το σκίτσο δεν λεί τίποτε. Έπί πλέον με μολυδί.

• Δεν είμαι ούτε σωστό ούτε καλό αυτό που κάνεις **ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΖΩΗ**. Μου γράφεις τόσα πράγματα με αυτά τα μολύδια της χημικής μελάνης που βνάλαν και τα γράμματα από το πίσω μέρος του χαρτίου. Και γράφεις και στις δύο όψεις. Έτσι κυριολεκτικά στρωδώνθηκα να τα διαβάσω. Έπειτα σε κάθε ένα από αυτά τα κυριολεκτικά άδιδάσασα χαρτιά βάνεις από μία τέλφρα και ενώ ποεί να άναστέλεις στο φάκελό και να έναγράφω πέντε φορές το όνομά σου. Και σε ρωτά: Το βρίσκεις σωστό αυτό; Με εύχαρίστηση ίδιαίτερη έμαθα ότι πās στο χωριό σου με άδεια.

• Έν τάξει **ΝΙΚΟ ΠΑΣΒΑΝΤΗ**. Μπαίνουμε πια σε μία τόξη από της άπάφειας των συνεοργισών. Την άπάντησή για την συνεργασία σου θα την πάρης από την Κριτική.

• **Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΡΕΝΟΥΑΡ** μου γράφει: «Είς την στήλην «Με έρωτων και άπάντws» του τεύχους 87 του περιοδικού, εις έρώτησιν του Νικ. Βανδώρα «τί είναι το τρεμοδύσμα των άστρων και γιατί το φαίνόμενό αυτό δεν παρατηρείται σε όλα τα άστέρες», δώσατε μία άπάντησιν ή όποια δεν συμφωνεί καθόλου με το ένγεγριδίον του Γυμνασίου της Κοσμογοφίας. Λέγατε ότι έπειδή τα άστέρες είναι μεγάλoi όγκoi οι όποιοι καίνονται και φλέγονται, δίδουν φώς το όποίον τρεμοδύνει. Άληδοθ ό,τι οι φλόγες είναι εκείνες που προκαλούν το τρεμοδύσμα. Τώρα σας μεταφέρω πιστώς τα όσα λές η Κοσμογραφία του Γυμνασίου του κ. Ν. Νικολάου. «Το φώς των άπλανών δεν είναι ήρεμον, άλλα φαίνεται ότι έχει μία τρωμάδη κίνηση. Η κίνηση αυτή λέγεται στίλβη. Ή στίλβη είναι φαινομενική και συνεχής παραλλαγή της λαμπρότητας, ένιστε δέ και του γώμαστος των άστέρων. Προκαλείται δέ ή παραλλαγή ύπo της γήνης άτμοσφαιρας κατά την δ' ούτης δίδον των φωτεινών άκτίων των άστέρων. Είναι δέ μεγαλυτέρα, όταν ή άτμοσφαίρα είναι τεταραγμένη και μικρότερη, σχεδόν μηδαμινή όταν ή άτμοσφαίρα είναι ήρεμος». Περιμένω λοιπόν μία άπάντησιν και ένως.

Δεν διέφερε η δική μου άπάντησιν. Αν δεν ήταν η δική μας άπάντησιν όρθη, τότε γιατί οι έτερόφωτοι δεν τρεμοδύνουν; Είναι ή άκτινοβολία όλων αυτών που πορακαλώ δια μέσου της άτμοσφαιρας αυτό το τρεμοδύσμα. Αν ή άτμοσφαίρα ήτο ό μόνος παράγων του τρεμοδύσματος αυτού, τότε θα έποεπε να τρεμοδύνουν και οι άπλανεις.

• Σ' εύχαριστώ πολύ για τα καλά σου λόγια **ΝΙΚΟΛΑΕ ΚΙΓΜΑ**.

• Δεν είναι άξιόλογος ή ένίσχυση του περιοδικού από τις πεννομαχίες ώστε να είναι αυτός ό σκοπός τους **ΣΑΡΔΕΛΟΥΡΑ**. Σκοπός τους είναι ή έπικονομία των φίλων μου και το ένός των όρίων του πολιτισμού και της καλής έννοουμένης συμπεριφοράς άλληλοπειραγμά.

• **ΨΙΝ ΤΗΣ ΔΡΥΟΣ:** Δεν μου λές γιατί συγκριμένα καταγράφω τον Τζαμτζόγλου; Γράφε μου. Για την προαιρετική είσοφρά των 4000 δρχ. (66—52) θερμά εύχαριστώ.

• Όχι, **ΙΩΑΝΝΗ ΑΓΝΑΝΤΟΠΟΥΛΕ** Δεν πήρα το γράμμα σου. Δεν μου παράπεσε. Γιατί όλα τα γράμματα τα προσέχω ίδιαίτερως. Φροντίζετε αυτό το είδους τα γράμματα να τα στέλνετε συστημένα. Σε χρεώνω για το αντίτιμο των άγγε-

λίων που σου δημοσιεύω. Λογάριασε τις μόνος σου.

• **ΑΙΓΙΩΤΗ** σε χρεώνω με 1500 δραχμές για τις άγγελίες.

• Χαίρω πολύ που σε κάνω φίλο **ΜΙΧΑΛΗ ΜΗΤΡΑ**.

• Το ψευδώνυμο **ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΣ** που μου ζήτησε φίλος μου, το έχει άλλος. Του ένέκρινα το **ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΡΟΣ**. Αν δεν του άρέση άς ζητήσει την άλλαγή του.

• Πήρα τη συνεργασία των φίλων μου: Ζώη Μαρλά, Νίκου Βερίτη, Γεωργίου Κουδέλα, Χαρ. Μπάλα, Ίωάννη Άγγαντοπούλου, Χρίστου Κίτσιου, Περικλή Λεύκα, Γεωργίου Εύαγ. Άραβανή, Μίνας Βασιλείου, Ίωσήφ Στεργίου, Λάκη Κονόπουλου, Παν. Παραδίδη, Στ. Π. Τσιάνη. Όμορφες Νεραίδας, Στεφ. Δερβένεγας, Αύγερινού και Πουλός, Μάκη Κρινόπουλου, Άθ. Παπαμάου, Γεωργίου Δημ. Μπέγκα, Άπ. Κων. Παπαγιαννόπουλου, Κων. Πασδάνη, Περικλή Λεύκα, Νίκου Αύγιου, Θεοπούλας Παπαδοπούλου, Κυρ. Άντωνιάδη, Παν. Κανελλοπούλου, Άθ. Δ. Παλιούρα, Νικ. Π. Πουρσαλίδη, Συμ. Καραμανίδη, Χρ. Μεκροβίτη, Άλ. Χατζηγεωργίου, Ντ. Άνας Μεταξά (για ό,τι με ρωτάς θα πάρης άπάντησιν από την Κριτική), Ν. Σαΐνη, Δάφνη του Εύρωτα, Δ. Π. Καραθάνου Κλεάνθη Ρόζου, Ίωάννη Π. Γεωργοπούλου και Πάνου Κ. Παπασώρη.

• Πήρα και διαδίδασα στη Διεκπεραίωση τις έπιστολές των φίλων μου: Άθανασίου Γώνου, Στεργίου Βίττη (*), Καρ. Μαρίας, Άντ. Γκαγκουδάκη (*), Χ. Γ. Δημοπούλου, Άνδρέου Παπαλαζάρου (*), Γεωργίου Θεοδοσίου, Άγγυριου Καραβυντζή, Η. Καλούσιου, Σωτηρίου Στατισού, Μόσκου Μόσκου, Νικολάου Ματσάκη (σε εύχαριστώ για τα καλά σου λόγια), Δ. Καραδήμου (εύχαρηστέθηκε πολύ που πήρα γράμμα από σένα τον παλιό τρόφιμο της Παιδοπόλεως Ρόδου), Πελοπίδα Μοτσβολέα (το ποίημά σου γραμμένο στο ίδιο χαρτί με την Διεκπεραίωση, δεν έλήφθη ύπ' όψη), Άνδρέα Κοκοτσάκη, Ίωάννη Π. Φωτιάδη, Γεωργίου Γερούλη (*), Έπαμ. Γερούλη (*), Γεωργ. Γάρδου (*), Θωμά Χαλικιά, Γεωργίου Παρασκευαΐδη, Στέλλας Λιτοπούλου (εύχαριστώ), Ίωάννη Παπαδοπούλου, Θεοπούλας Παπαδοπούλου, Κων. Βασιλείου, Άθ. Έπ. Γώνου, Γ. Ζωγράφου, Στεφ. Δημ. Σταύρου, Δημ. Χολοίτη Τσιζέρου Χαλικιόκης, Άντ. Γαϊτάνη, Νικ. Πουρσαλίδη, Μ. Μ. Φουρίδη, Δ. Γιαννάκη, Βασ. Βασιλειάδη (εύχαριστώ για τα καλά σου λόγια), Παναγ. Δελιακίδα, Α. Μ. Μπουσμάλη (εύχαριστώ), Τ. Α. Τσιανταφύλλου, Άγαθαγγέλου Σταυροπούλου και Άθ. Ν. Νασούλα (*), Χρίστου Ήπειρώτη και Πέτρου Δ. Παππά.

Πήρα τα σκίτσα των φίλων μου: Ν. Βερίτη (καλά), Ζ. Ρενουάρ (καλά. Γιατί άσυνες τόσο πολύ), Μάικελ (καλά), Άγγελου Φωτός (καλά), Ντολφές (καλά. Άλλάς μελάνη), ΑΙ. (καλούτσικα), Α. Λαουτζίκου (καλούτσικα), Γ. Καραβανή (καλούτσικα), Ν. Σαΐνη (καλούτσικα), Ίωάννα Κ. Μπαζεβανή (καλά), Λ. Ντά Βίντσι (καλά).

Πήρα τις άπάντησες στο Διαιτησικό των φίλων μου: Γεωργίου Μπαχατιρόγλου (83, 84, 85), Μακοή Σάββα Πολυχρονίου (85), Χρίστου Κοτρώνη (82, 83, 84, 85), Ίωάννη Βλάχου (85), Κων. Μπαρμπή (85), Μιχ. Π. Καλλάρη (85), Κων. Βοατσάλη (84, 85), Μιλτιάδη Δισμαντοπούλου (82-85), Ήρακλή Μπερμπέρη (85), Μενέλαου Νικέλλη (84-85), Κων. Π. Κυριαζή (82-85), Εύαγγελο Ζώη (84-85), Μη ύπογράφοντος (84-85), Άπ. Κ. Παπαγιαννόπουλου (84-85), Σπύρου Τσιμή (84-85), Εύαγγελο Φωτοπούλου (85), Άθανασίου Παπαμάου (85), Ίωάννου Καραγιάννη (82-85), Γ. Χρυσικού (85).

• Πήρα τις Σπαζοκεφαλίες που μου έστειλαν οι φίλοι μου: Ίωσήφ Στεργίου, Νικ. Πουρσαλίδη, Βασ. Σ. Βενέτης, Μιχ. Τόφας, Γεωργίου Δημ. Μπέγκα, Πέτρος Κιέλης, Δ. Μεμάς και Χ. Μπάμπης, Δ. Άλεξ. Άνδρης και Χ. Κορένης Δημ. Τσιμούρας, Μάκης Κρινόπουλος, Όρέλια Πρ. Χρυσικοπούλου, Ν. Κρεμμυδά, Κορη Γεωργιοπούλου και Άνδρ. Παπαλαζάρου.

• Πήρα και διαδίδασα στο Φιλοτελιστή τις έπιστολές των φίλων μου: Νίκου Βερίτη, Κων. Καλ-

• Πήρα και διαδίδασα στον άθλητικό συντάκτη τις συνεργασίες των φίλων μου: Χαρ. Μπάλα, Άγνωστο από άγνωστο τόπο (Μακεδονία-Άρδύς, Θ. Μπομποτινή, Κ. Π. Κενταύρου Χείρωνος, Ν. ΝΤΕΣ και Άνδρέα Παπαλαζάρου).

• Πήρα τα «Για να γελάτε» των φίλων μου: Κων. Καλιώτη, Ίωσήφ Στεργίου, φίλου μου μη ύπογράφοντος (το άστέιο σου ή Στέλλα έφυγε για την κατασκίνηση), Θ. Μπομποτινή, και Κενταύρου Χ., Ν. Κρεμμυδά.

• Διαδίδασα Α. ΜΠΟΜΠΟΤΙΝΗ στον Μπαρμπα-Μήτρο το γράμμα σου.

• Σ' εύχαριστώ **ΦΩΤΗ Θ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΠΟΥΛΕ** για τα καλά σου λόγια και για την προαιρετική σου είσοφρά των 3.000 (66—80).

• Όχι, **ΓΑΛΑΖΙΑ ΤΟΥΛΙΠΑ** ό έξάφελος ή Ντολφές κι' ό Ροδόπουλος δεν έφταν από το

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχ-
μές 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιών 100
δραχμές ή λέξη).

1247. (66—56) Καθαρῶ βιαίως τὸν Ν. Σαλο-
νικίῳ. Θὰ σχηματισθῇ νέα κυβερνήσις. Κάτω ή Μα-
κεδονική δυναστεία! Νίκος Βερίτης

1248. (66—55) "Ἄς πάθουν τὰ τσακώματα —
καὶ οἱ λογομαχίες — κι' ἄς κάνετε κατὶ καλὸ —
μὲ τὸ μικρὸ σας τὸ μυαλὸ — καὶ ὅχι ἀταξίες!...
Θάταν πιὸ ὁμορφο, παιδιὰ, — νὰ δώσετε τὰ χέ-
ρια, — παρὰ μετὰ τὰ λογάκια σας — καὶ μετὰ τὰ
καυγάδια σας — νῶρθετε στὰ... μαχαίρια!!
Ἀλκης Θέρους

1249. "Ἄστε, σοβαρά, Νίκο Αὐγίνε μου, εἶσαι
ὁ παλιὸς «Ἀλκαῖος» τοῦ «Ἑλληνόπουλου» (482).
Ὁ δὲ ὅμως δὲν σὲ ξέρω, ἀφοῦ καὶ γὼ ἤμουν...
μεταξυμάχος;! Ἀλκης Θέρους

(Κεφαλλονήτικο πνεῦμα)
1250. Θάνε 'Αθάνατε — Ὅανος Πάσχος; Τί ὡ-
ραία (;) ποὺ τὰ λές, παιδί μου! (987). Στ' ἀ-
λήθεια μὲ... συναρπάξεις (;);! — Τσιγγανοπού-
λα μὴν τρέβης τὸ κεφάλι σου ἂν δὲν γεννιέται τὸ
πνεῦμα. — Ζακυνθινέ, μπερδεμένα τὰ λόγια σου
(610). — 'Υπερευαίσθητε Τροβαδούρε, σιγὰ τή...
φάρμγκα (618). — Ντολογές, τί κρίμα, ἐ; (537).
Εἰλικρινὰ σὲ λυπᾶμαι! — Μηλοδόνη, μὴν ἀντι-
γράφης (700). — Πιστεύω, πῶς θὰ τὸ ἀνακαλέ-
σης, Παιδί τοῦ 'Αμβρακικοῦ (592). (Συγχαρητή-
ρια γιὰ τὸ «Ὁ αἰώνιος μαθητής», μὰ ἔλα ποὺ
τὴν πρωτόγραψε ὁ Α. Π. 'Ἐτσι δὲν εἶναι;). —
Ζηλιάρη, μὲ πᾶνουν κρυάδες ὅταν διαβάω τίς
σαλαμάρες σου (1031) (εὐτυχῶς, ὅμως, ποῦναι
καλοκαίρι...). — Καλόδεχτος ὁ ἀντιχαιρετισμός
σου Ν. Σαλονικιέ (1004). Εὐχριστὰ καὶ γὼ
σοῦ μὲ... θυμάσαι! — Καὶ μ' ὅλο σου τὸ δίκιο,
'Ἐδessaioπούλα (1044). Νίκος Αὐγίνος

1251. Παραράματα: Στὴν (1048) ἀντὶ «Αὐγίνε»
πρέπει «Αὐγινά». Στὴν (1049) τὰ ἀποσιωπητικά
μετὰ τὸ ἐρωτηματικὸ νὰ θεωρηθοῦν ὡς μὴ ὑπάρ-
χοντα. Ὁ ἴδιος

1252. (66—54) ΠΕΝΝΟΜΑΧΙΚΟ ΚΟΥΤΣΟ-
ΜΠΟΛΙΟ (Φύλλο 20, Αὐγουστος). Λαϊκὰ παροι-
μιαί: Χρόνια πολλά τὸν Αὐγουστο, ποῦναι πα-
χειές οἱ μυῖνες. (Πρ. Τεμπέλης). — Ἀπὸ δὴ-
μαρχος, κλητῆρας. Ἀπὸ ὑπουργός, σπῆκερ (Λ.
ντὰ Βίντσι). Εἰσωτερικαὶ εἰδήσεις: Ὁ Εἰσάφαλ-
μος ἐξέδραμε εἰς Φάληρον καὶ... ἐφαλήρισε!! —
Ἡ αὐτοκρατορία τῆς Πάρλας κατήντησε ή τῆς...
βουβαμάρας. — Ζητείται ἐξυνητήρι (Ντολογές)
Βρεγμένη σανίδα (Λ. ντὰ Βίντσι). — Πωλοῦνται
πίτυρα, ἄχυρα ἐκλεκτὰ εἰς τὸν ἐγκέφαλον τοῦ Πρ.
Τεμπέλη. — Πένθη. Τὴν λατρευτὴν (!) μας Ντο-
λογές, θανούσαν μετὰ ἀποτυχίας δημοψηφίσματος,
ἐκτενέσαν. 'Εξάφαλμος — Πρ. Τεμπέλης (τέκνα),
Βλακία (ἀδελφὴ, δίδυμη στὴν μορφὴ καὶ στὴν ἐξυ-
πνάδα). — Συστάσεις: Στὸν 'Εξάφαλμο νὰ γρά-
φῃ γιὰ νὰ μᾶς δροσίξῃ. — 'Ερωτήσεις: Πρ. Τε-
μπέλη (845) τί ἐστὶ βαρύτερον, χῶρος πλήρης
φρεσκατῶτος ἀέρος ή ὁ πτωχὸς σου μυελός; —
'Αλληλογραφία. Ἀντιχαιρετῶ Τσιγγανοπούλα. Ναύ-
τη στὴν Ἑπρά, Μ. Ἀγναστη, θὰ γράφω. Τ. Ρο-
τὸ δὲν ἔλαβα. Ἐξ γνωριστοῦ μετὰ τοῦ
Κλάρκ. Λόκη Στυλιανίδη, εἶσαι Βολιώτης; Γαλ.
Τουλίπα (828) σὲ προσκαλὼ σὲ ἀγῶνα κολυμβή-
σεως, κωπηλασίας καὶ ψαρέματος. Αὐτὸ (892)
ἀποδεικνύει Σιμόν, πῶς εἶναι κοινὴ γνώμη, ὅτι
εἶσαι ξεβιδωμένος. Κι' ἐσὺ Τσιγγανοπούλα εἶσαι

κοσμητικῶν ἐπιθέτων. Νὰ ξαναγραφῇ γιὰτὶ κατὰ
τὰ ἄλλα εἶναι καλὸ).

Ἀπορρίπτονται τὰ πεζὰ: «Ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου»
(εἶναι κατὰ πῶς μόνον μικρὸ παιδί τὸ γράφει). «Τὸ
περιοδικὸ μας «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» (νὰ μὴ μετα-
χειρίζεται ὁ ρίλος μας λέξεις ποὺ δὲν ξέρει τὴν
ἀκριβὴ σημασία τους γιὰτὶ ἐστὶ σκαρώνει ἀσυναρ-
τήσιες. 'Υστερα ὁ ὑπερβολὴς δὲν εἶναι κατὰ πῶς
ὁμορφαίνει ἕνα πεζὸ τοῦ τύπου αὐτοῦ). «Τὸ πρω-
τό» (εἶναι πολὺ παιδιαστικό. Μεταχειρίζεται ὁ
φίλος ποὺ τὸ ἔγραψε λέξεις ποὺ δὲν στέκουν).
'Χαραυγῇ (ὁ ἴδιος ποὺ τόγραψε τὸ χαρίζε στὸν
ἐαυτὸν τοῦ βάζοντας ἄλλη ὑπογραφή. Ποιήματα
γράφει πολὺ καλὰ ἀλλὰ καὶ καὶ παρετήρησα μιά
ἀπόπειρα νὰ μᾶς ξεγελᾷ. Διηλοδὴ ἐκείνη ή ἱστο-
ρία μὲ τὸ σκίσιμο ὅπου καὶ πάλι βρέθηκε κά-
ρια μετὰ τὸ σκίσιμο γιὰ νὰ τὸ στείλῃ. Αὐ-
τὰ τὰ πράγματα δὲν στέκουν. Κι' ἂν ξαναπαρη-
ρῶ κατὰ τέτοιον θὰ ἀναγκαστῶ μετὰ μὲτὰ μὴ
λύτῃ νὰ μὴ ξαναδεχθῶ τίποτα δικό του. Καὶ
αὐτὸ θὰ μὲ στενοχωρήσῃ γιὰτὶ καθὼς εἶπα καὶ
παρὰπάνω ἔχει ταλάντο.

Η ΚΡΙΤΙΚΟΣ

ὁυστὸς μποῦφος (982). Ἱππ. Θεσσαλὲ, δὲν σ' ἀ-
ναγνωρίζουμε γιὰ πρόεδρο (920).

Γλάρος τοῦ Παγασσητικοῦ

1253. (66—53) Ὁόππα! καλοσύρισα. Ποῖός
θέλει νὰ ἀλληλογραφήσουμε; Χαιρετῶ τυχαίως τὴν
Ζηλιάρη καὶ οὐδένα ἄλλον. Σαρδελουρὰ

1254. (66—52) Βρὲ Βίντσι! ἀθεόφοβε — πυρὸ-
θριξ καὶ κεφάλαι — ποὺ εἶν' τὸ κακαμπούρι σου —
σὺν τὴν χιονένια μπάλλα, — τί ἤθελες καὶ ἔγρα-
φες — τίς 1083 — 1093 — ή ἄθελα σὲ πιάσανε —
τὰ χιόνια καὶ τὰ κρύα; Ψιν ὁ τῆς Δρυός

1255. (66—51) Σ' εὐχαριστῶ, φίλε Σαλονικιέ
(1113). — Χαιρετῶ Ἀλές, Π. Τσιγγάνα, Τσιγγα-
νοπούλα, Ν. ντὰ Βίντσι. — Οὐρανοκατέδατε, που-
λὼ καὶ ζουρλομανθῶνας (1132. — Προσοχή! Συμ-
μαχία ἐκπληξέων! Τροβαδούρος
(μονοδικός)

1256. (X.X.) Πρωτοπαίνοντας στὴν κίνησῃ. ὁ-
λους σας χαιρετῶ. Ὑπόσχομαι δράση. Πυρὸς

1257. Προσέξτε! Εἶμαι ΝΥΡ καὶ Σ.Ο.Σ., μ
ἕναν λόγο φωτιά καὶ κίνδυνος! Πυρὸς

1258. Χαιρετῶ Δυὸ Μαθηματικούς (γιατὶ δὲν
ἀπαντήσατε εἰς Ι.Α.;), Ἴκαρον (μῆπως σ' ἔπιασε
ή ζέστη;), Θεσσαλὸ, Ζελίνα, Ζηλιάρη (δεχθεθε
ἀλληλογραφία;), Φαντομά σου ἀπάντησα καὶ περι-
μένω, Τσιγγανοπούλα, θὰ μὴ γράφῃς; Πυρὸς

1259. Γεῖά σου βρὲ γέρο. 'Ἐλατε! Ἀπ' τὸν
Ψίνα περιμένω δυὸ λογάκια. 'Ἐτσι; Πυρὸς

1260. (X.X.) Θερμοαντιχαιρετῶ Αἰγαιώτῃ, Γρε-
δενιώτῃ, γιὰτὶ καὶ ἄλλες; Χαιρετῶ: Σαλονικιό, Πι-
νέκιο, Μ. Πειρατῇ, Σ. τῆς Πίνδου.

Πουλὶ τῶν Γρεδενῶν
1261. (66—56) Γλυκοαντιχαιρετῶ: Γ. Ἀκρίτα,
Ρολάνδο Κοτσάνο, Αἰγιώτῃ, Χ. Ὀλύμπιο.

Θρακιώτης
1262. Τὰ λόγια σου, Σαλονικιέ, μοῦ δίνουν
παρηγορία. 'Ἐπίσης, Τ. Μπαλαρίνα. Σὰς εὐχα-
ριστῶ. Θρακιώτης

1263. Ν. Ντυράν, περιμένω γράμμα σο'.
Θρακιώτης

1264. (66—59) Ὡ, καλὲ μου γιόκα Π. Τεμπέ-
λακο, ὦ μὲ πόση χαρὰ σὲ ξαναβλέπω... Μπα, ὅ-
τι καὶ νὰ λές δὲν σὲ πιστεύω. Εἶσαι περίφημος.
Παχουλός, ροδοκόκκινος! Φτῶ σου νὰ μὴ σέ...
βασκάνω, παιδάκι μου. Καὶ ή φωνούλα σου...
Μπα τί ἥρεμα καὶ στρατὰ ποὺ μιλάς Ἀχού...
Γιὰτὶ ὅμως μικρούλη μου ἄφησες τ' ἀδελφάκι σου
μοναχούλη νὰ ξεμπελῇ ἀπὸ τὸ καλοθερμουργίσμα;
'Α, ἐδῶ φταῖς. Θὰ σὲ δειρῶ, Τεμπέλακο. Χί, χί,
κλαῖω, ἀκούς ἐκεῖ ν' ἀφήσῃς τὸν 'Εξάφαλμό μας.
'Αχρίστε, κόκοραϊδο... ὅχι, ὅχι μὴ κλαῖς. Κα-
λὸς, καλὸς εἶσαι. Ναί, ναί, ναί ντὲ θὰ σοῦ πάω
καὶ καραμέλλες. Πῶς; Ἀ ὅχι, θὰ δώσω καὶ στὸν
'Εξάφαλμο. Δεχσεταὶ νὰ τοῦ τις πᾶς ἐσὺ; Ἄντε
μπράβο. Καὶ κύτταξε πάρε τον ἀπὸ τὴν Κέρκυρα.
Τὸν περιμένουμε στὴς «Πεννομαχίες» γιὰ νὰ τοὺς
δροσίξῃ. ἔχουνε ξερεῖς παραγίνει ἀνόητες, τώρα
τελευταία. Ἐλάτε λοιπὸν γρήγορα νὰ σώσετε τὴν
κατάστασιν... Ἐν τῷ μεταξύ ἐγὼ κάνω... μπο-
ρῶ μπουληθρεῖς!... Μπρ - φσσ - φρρ - φάπ - φόπ...
Ντολογές

1265. Ἀντιχαιρετῶ: Τ. Μπαλαρίνα, Α. Λίν-
κολν, Αἰγιώτῃ. — Ναί, Νικόλ (1115) ξανάρα
γιὰτὶ κατάλαβα πῶς ή ἀπουσία μου σὰς ἔκανε νὰ
παραφρονήσετε καὶ νὰ τὸ ρίξετε στὴ... σαχλολο-
γία. Ἐ, λοιπὸν, εὐαίσθητῃ εἶμαι κατασκευγινί-
θηκα μὲ τὴν κατάντια σας καὶ φωνάζοντας τὰ παι-
διά μου ('Εξάφαλμο — Π. Τεμπέλη) ξανάραμε γιὰ
νὰ σὰς γιατρεψομε ἀπ' τὴν σαχλολογικὴν σας
πάθσιν... Ντολογές

1266. Ἀναφέρειται ἐκ Δαφνίου ὅτι μεγαλομανὲς
παιδιὸν φανταζόμενον ἐαυτὸν πρωθυπουργὸν Πεν-
νομαχίων, ἐνεκλείσθη εἰς ἀπομονωμένον θάλαμον
καθὸς ἔχει καὶ κρίσεις προκαλούμενὰς ἐξ ὁρμη-
των. Κατ' αὐτὰς ἀναφέρει «Ἐξάφαλμο, Π. Τεμπέ-
λη, Ντολογές, βοήθεια δὲν ξανακάνω ξαβολιές στὸ
δημοψήφισμα. Μὴ με κατατρέχετε... Οὐάα...»
Τὸ τοιοῦτον παιδίον ἀκούει εἰς τὸ ὄνομα Σαλονι-
κίος. Κατ' ἄλλους Φραγκεστάιν. Ντολογές

1267. Γιὰ νὰ σοῦ πῶ, Λ. Βίντσι: Νὰ μὴν
ἀνακατεῦσαι μετὰ τὰ ἄχυρα, δὲ λείε ή παροιμία;
'Ε, λοιπὸν, τί ἀνακατεῦσαι ἐσὺ μετὰ τὰ μαλλιά
μου; Ναί, τάκωφα. Καὶ τώρα θὰ τὰ κόβω πάλι.
Κουρούπι θὰ γίνω. Τί σὲ νοιάζει ἐσένας; Σοῦ
εἶπα ἐγὼ γιὰτὶ τὰ κάνεις τὰ δικά σου κοτσιδά-
κια; Ὅχι. Λοιπὸν; Κάνε μου τὴ χάρη. Φφφ, καὶ
μ' ἔσκασες. Ντολογές

1268. Σαλονικιέ, ἐξυπνόπαιδο, κάτσε στ' αὐγά
σου. Θάρῃς κακομοῖρῃ μου στὴ Σάλονικα μ' ὁ-
λόκληρῃ τὴ συμφωνική τῆς Καπουγιάγκας καὶ θὰ
παίξω σὲ 3 μ. μεσονύκτιο τὰ Ταιν - Τσὸ καὶ
Τόκου καὶ σὺν ἐρῇ ή Ἀστυνομία θὰ πῶ ὅτι με-
κάλεσε ἀπ' τὴ Γαπωνία ἐσὺ, καὶ ἐσὺ φταῖς γιὰ
τὴ διατάραξη τῆς ἡσυχίας. Ὁχοῦ, καὶ τί κατε-
βατὲς θὰ πέσουν!... Χά, χά, χούουου...
Ντολογές

1269. Ἀμκατωπάιδω, νὰ μετράς ἄλλῃ φορὰ
τὰ λόγια σου. Δὲν ἀκούγομαι ἐγὼ ἀπὸ δίσκου
καὶ πιστέλλες... Ἀκούς ἐκεῖ... Ἐγὼ, νὰ σέ
χαρῶ, βγαίνω στὸ παραθύρι μου καὶ ἀκούγομαι
μέχρι τὸ φεγγάρι... Ντολογές

1270. (66—60) Τῆς στήλης τὰ παράξενα: Ἡ
ξανθὴ μπουκλίτσα εἶναι... μελαχροινή! Ὁ Ὁ-
λυμπος μόλις φθάναι τὸ 1,50 μέτρο! Ἡ Ἀτυχή
Χαδανέζα κέρδισε τὸ δῶρο τοῦ Ἑθνικοῦ Λαχείου!
Ὁ Ἰαδέρης ὁ Ἀγριάνθρωπος εἶναι ὁμορφόπαιδο!
Μαῖκελ

1271. Νάτος! Νάτος! — καὶ ὁ Πάνθηρ — τὸ
παιδί τὸ πάντα φῖνο. — Προτιμᾷ καὶ τὸ ἕνα —
καὶ τὸ ἄλλο καὶ ἐκεῖνο! Μαῖκελ

1272. Δέχομαι γράμματα μετὰ λεπτὸ χιούμορ
πάντοτε μέσῳ τοῦ περιοδικοῦ. Μαῖκελ

1273. (66—61) Πρωτοπαίνοντας στὴν Πεννο-
μαχόστηλῃ, χαιρετῶ ὅλους - ες, ἰδίως τοὺς Σου-
φλιώτας. Θλασσόπορος

1274. (66—62) Προσοχή! Πεννομάχοι - ἰσες.
'Ὁ νεὸς εἰκοσάημερος καταταχθεὶς φατάρκος ζη-
τᾷ ἀπὸ ὅλους - ες ἀλληλογραφία. Γραφτε: Ἀσυρ-
ματιστὴν Γιαννέλον Γεώργιον, ΚΕΠ. Ἡ Μοῖρα Α'
Πυρ(χία, Β' Οὐλαμός, Β. ΣΤ. 902. Σαμοθρακίτης

1275. Ἀγνωστὴ Ἑλληνίδα, θὰ περιμένω γράμ-
μα σου. Σαμοθρακίτης

1276. (66—64) Παιδί τοῦ Ἀμβρακικοῦ, Νίκο
Σαλονικιέ καὶ Σία, τί θὰ τὴν κάνουμε ἐπιτελους
τὴν Πεννομαχόστηλῃ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ ή κέν-
τρο διανομῆς δῶρων; (Μόνον ὁ Ἀἰζενχάουερ ἔχει
σ' αὐτὸ δικαίωμα). Γουλιέλμος Τέλλος

1277. Πανθηρ, θέλεις νὰ γνωρισθοῦμε; Ἄν
ναί, γράψε μέσῳ περιοδικοῦ. Γουλιέλμος Τέλλος

1278. (66—65) Αἰγαιωτ(χο)χαιρετῶ: Νίκο Αὐ-
γινό, Ζηλιάρη, Ἀτυχή Χαδανέζα, Ἐλατο καὶ Πυρ-
σὸ τῆς Δόξης. Αἰγαιώτης

1279. Μπαλαρίνα! δὲν νομίζω πῶς εἶσαι τόσο
ἄθωα, γιὰτὶ εἶσαι... Τρελλὴ Μπαλαρίνα! Αἰγαιώτης

1280. Ψιν ὁ τῆς Δρυός, εἶμαι σύμφωνος 1118,
κι' ἐγὼ σ' αὐτὰ πού λές! Θὰ τὸν ταραξομε τὸν
φουκαριάρη! Αἰγαιώτης

1281. Λ. ντὰ Βίντσι: Μιὰ καὶ εἶσαι πρωθυ-
πουργὸς στὴν παρέα τῆς ΠΛΑΚΑΣ, ἀσφαλὴς θὰ
σαι... πολυσυνθετοκουτοφантаσμένος πλακάδορος! Αἰγαιώτης

1282. Τραγοῦδία: Τροβαδούρου: Τὸ γίασε
τῆς Τσιγγανοπούλας. Σαλονικιό: Ὡ! ὦ! ὁμορ-
φὴ Θεσσαλονικί! Πτερωτὸ Ταῦρου: Ὁλέ! Τολέ-
ρο... Ἐδessaioπούλας: Ἀπόψε κάνεις μπᾶ! Αἰγαιώτης

1283. Πρόσεξε, Ἰαδέρη ἀγριάνθρωπε, μὴν ἔχῃς
τύψεις στὸ τέλος γιὰ τίς πολλές σου ἀποκαλύ-
ψεις, καὶ κάνεις ὅτι ἀκριβῶς ἔκανε ὁ πραγματι-
κὸς Ἰαδέρης τοῦ Οὐγκῶ! Αἰγαιώτης

1284. Γεῖά σου Δάφνη τοῦ Εὐρώτα. Αἰγαιώτης

1285. (66—66) Ὅποιες καὶ ὅποιες ἀγαποῦν
τὰ Δυὸ Ἀδελφάκια, ἄς μᾶς γράψουν μέσῳ περιο-
δικοῦ. Τ' ἀδελφάκια

1286. Πυρσὲ τῆς Δόξης, γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ
Σαλονικιοῦ ἀπολύτως συμφωνοῦμε, προσέχε μᾶς ὁ-
μως γιὰτὶ θὰ σοῦ ἐπιτεθοῦμε... Τ' ἀδελφάκια

1287. Μ. Ποιήτρια, σ' ἀγαποῦσαμε καὶ σ' ἀ-
γαποῦμε, μὰ γιὰτὶ καὶ ἄλλες; Τ' ἀδελφάκια

1288. Μᾶς φαίνεται κ. Σαλονικιέ ὅτι παρακου-
ράστηκες μετὰ τίς ραδιοφωνικὰς ἐκπομπὰς μετὰ τὴν
Π.Α.Δ.Θ. καὶ ἐκτελεῖς... χρὴς δημοσιογράφου...
Χά! χά! χά! Τὰ δυὸ ἀδελφάκια

1289. Μιὰ σαλιάρη, ἕνα νάνο — κι' ἕνα πεντά-
μορφο σογιὰ — ὅποιοι δῆποτε κι' ἂν τοὺς δῇ θὰ
σκάσῃ — ἀπ' τοῦ νὰ χαμογελά! Τ' ἀδελφάκια

1290. Ἡ Παιδοπόλη Βόλου κοιμάται; Μποροῦ-
με νὰ σὰς βοηθήσωμε... Τ' ἀδελφάκια

1291. Παλ(ου)ράκι, δὲν παίζεις ἕνα κομματάκι
στοὺς πεννομάχους μετὰ τὸ βιολάκι;! Τ' ἀδελφάκια

1292. (66—63) Προσοχή! Προσοχή! Ἐδῶ Ρα-
διοφωνικὸς Σταθμὸς Πεννομαχίων! Ὡρα 13. Δελ-
σιόνα ἀστέρια τῆς στήλης: Πάνθηρ - Τροβαδούρος
συμμάχησαν! Γιὰ νὰ δώσουν τὸ τελειωτικὸ χτύπη-
μα πρὸς τοὺς... ἐξυπνάκιες τῆς στήλης! Ζήτω! Τροβαδούρος - Πάνθηρ
(τὰ δυὸ ξεφτέρια)

1293. Γιὰ δὲς τοὺς!... Ἄλλαξαν ὅλοι χρώ-
μα! Μπα σὲ καλὸ σας! Μὴ φοβάστε δὲν τρώμε
ἀνθρώπους... Πάνθηρ - Τροβαδούρος
(οἱ αὐτοκράτορες)

1294. Λοιπὸν, φίλοι Πεννομάχοι; Τί λέτε, σὰς
ἄρεσε ή συμμαχία μας; Περιμένω συγχαρητήρια!
Πάνθηρ (ὁ νικητῆς!)

1295. Ἀντιχαιρετῶ: Χριστόφορο Ὀλύμπιο,
'Αβραὰμ Λίνκολν (δέχομαι ἀλληλογραφία, Γράψε
μέσῳ περιοδικοῦ. Πάνθηρ (ὁ φίλος σας)

1296. (X.X.) Πρωτοπαίνοντας στὴν κίνησῃ,
χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαίτερος τοὺς συμπατριώ-
τας Μαθρον Πειρατῇ, Μυστηριώδη Ἀγνωστῇ.
Ζορὸ

1297. Ἀλληλογραφῶ μετὰ ὅλους. Γράψατε: Στρα-

1298. (66—81) Πεννομάχοι, προσοχή! Καίρως είναι να ξανάβρη ή στήλη μας αυτή την παλιά της αίγλη. Καίρως να δώσουμε μια νέα πνοή στις πεννομαχίες. Καλὸ λοιπὸν σταυροφορία κατὰ τὸν ἀερολογούνταν καὶ ἐκβαλλόντων σαπουνόφουσες (μεγέθους...) Ἀπὸ τὴν κυβέρνηση τοῦ φίλου μου Νίκου Σαλονικίου ἐλπίζω νὰ βρῶ κάθε συμπαράσταση. Συνθήματα μας: Τὰ παράσιτα καὶ οἱ τσουκνίδες καὶ τὰ ζιζάνια πρέπει νὰ ἐκρίζωθουν! Θάνατος στοὺς παραλαπίπτες!!! Φωτιά στα... ἀπροσδιόριστο ὅξιας πεννομαχία ταλέντα!!! Πεννομαχικές σφαλίρες στοὺς ἀποτελούντας τὸ ψυγείον τῆς πεννομαχίας: Σιμόν, Ζαμόρα, Τρίπλεξ, Ἀράτο, Βαρών Χ, ἱππότης Ἀγίας Μάρας, Βουλγαροκτόνος, Ψὺν Δρυὸς, Πάνθηρα, Ἀγρίμι τῆς Πάμπας, Καμπάλλερο, Ἥλια Σταφυλὶδ κλπ. κλπ. ΣΠΑΓΓΟΡΑΜΜΕΝΟΣ (δ... ἐπαναστάτης)

1299. (66—82) Ἰαβέρη πολλές ἀποκαλύψεις δὲν ἔκανες, πάρε τώρα καὶ τὴν δική σου. Ἰαβέρης = Πόπη Σκοφίδα. Μ. Πριγκήπισσα = Μαρία Δάλλα. Ἀλυσσοδεμένες = Δάλλα Μαρία — Τεράστη Μαρία.

ΓΑΛΑΖΙΑ ΤΟΥΛΙΠΑ (ἡ ἐκδίκητοια)
1300. Ὁμορφὴ Ἡπειρωτοπούλα τὸ πᾶν νὰ σοὺ γίνῃ μάθημα. ΓΑΛΑΖΙΑ ΤΟΥΛΙΠΑ

1301. Ἀτυχὴ Χαθανέζα μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἀποκαλύψεως μου γράψε Μοδ. Εἰρήνη Κωνσταντινίδου Παιδόπολις Λαρίσης. ΓΑΛΑΖΙΑ ΤΟΥΛΙΠΑ (ἡ ἀποκαλύπτ)

1302. Μ.Ποιήτρια ἡ Ἀρτινοπούλα μὰς ἔξαχσε... Ἀηδονάκι γειά χαρά. ΓΑΛΑΖΙΑ ΤΟΥΛΙΠΑ

1303. Στὴν Τ. Μπαλαρίνα. Στὴν χοροεσπερίδα χορεύει ἡ μπαλαρίνα εἶναι κορίτσι φινό Με φίλη τὴν... Ζελίνα. ΓΑΛΑΖΙΑ ΤΟΥΛΙΠΑ

1304. Καλὲ Π. Τεμπέλη τί ἐξυπνάδες εἶναι αὐτὲς πού τσαμπουναῖς; ΓΑΛΑΖΙΑ ΤΟΥΛΙΠΑ

1305. (66—83) Στοὺς: Ζηλιάρη, Π. Τεμπέλη, Α. Ντὰ Βίντσι:

Τρεῖς ἀνόητοι θαρρῶ — μὲ τὸ ἴδιο χρῶμα — ἔχουν ὅλοι μιμιπερὸ — φορετὸ στὸ στόμα. — Μ' ἀγγελίες προσπαθῶν — νὰ μὰς τσουλουφρίσουν — μὰ θὰ ἐξαφανισθῶν — ἂν ἐπιχειρήσουν. — Καὶ τὸ θράσος καὶ χαθὴ — πῶχουν κι' ἡ καμπούρα — καὶ καθεὶς τοὺς θὰ δεχθῇ — τὴ σκληρὴ μαγκούρα!... ΝΙΚΟΣ ΑΥΓΙΝΟΣ

1306. (ὁ μεγαλύτερος ποιητὴς πού ἐμφανίσθηκε ποτέ). Στὴ Ζηλιάρη (1031):

Ζηλιάρη, ἀδέσποτο μαρῶ, εἶσαι μεγάλο... πνεύμα μὰ, βούλωστο, γιατί θαρῶ, μιλώντας κάνεις... ρεῦμα!!

1307. Στὸν Προκομμένο Τεμπέλη (1172). Οἱ στίχοι σου βρέ... Τεμπέλη — εἶν' ὅλοι σαχλαμάρες — π' ὄντας τοὺς διάβασα — ἀλιά! — μὲ πιάσανε κρυάδες!...

Στὸν Α. Ντὰ Βίντσι (1086—1092) — Εἶσαι σπουδαῖος (;;;); ποιητὴς — στίχους μὰς... κανκαβίζεις — μὰ τίποτα μπορεῖς νὰ πῇς — τί κάνει τοὺς ἀλατίζεις!...

ΝΙΚΟΣ ΑΥΓΙΝΟΣ (δ... πάνσοφος)

1308. Τρελλὴ Μπαλαρίνα (1079), τὸ «Ἀσφὸν» καὶ «Ἀμάσαν», ἀνήκουν στὸν Ρούνη. Παιδί τοῦ Ἀμβρακικοῦ (1152), λίγο πνεύμα περισσότερο. Ν. Σαλονικί, Μ. Ἀγνώστη, Κ. Δελινέ: Εἶστε οἱ πιδ καλοὶ μου φίλοι. ΝΙΚΟΣ ΑΥΓΙΝΟΣ

1309. (XX) Ἀναμεινате προσεχῶς ἐκπλήξετε!... ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΛΠΙΔΑ

1310. Προσεχῶς ΜΕΓΑΛΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ!... ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΛΠΙΔΑ

1311. Πάρετε μέρος ὅλοι στοὺς ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ — ΒΡΑΒΕΙΑ πολὺ ἐξαιρετικά.

1312. Ὅποιος δὲν θὰ ἔρῃ μέρος στὰ ΠΕΝΤΑΘΛΑ τῆς Ἑ. Ἐλπίδος θὰ χάσῃ πολλά... ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΛΠΙΔΑ

1313. Τροβαδὸρε μὲ γνωρίζεις; ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΛΠΙΔΑ

1314. (66—86). «Πρωτομπαίνοντας στὸν ἀγῶνα χαιρετῶ ὅλες - οὐς, ἰδιαίτερα Σαλονικί, Ριν-τίν-τίν, Τσιγγανοπούλα (γνωρίζω πολλὰ γιὰ σέ-τιν-τίν, Ζητῶ ἀλληλογραφία, Γράφτε. Διοκομανῶλην Κωνσταντίνον Γυμνάσιον Καρπάθου. Γλυκεῖα Σπανιόλα Τροβαδούρε, Ἐδεσσοπούλα, Πρωτογράφε. «Ὀλυμπιάκι» καὶ Λαουτζίκε ἀλληλογραφεῖτε;»

1315. (66—87) Εὐχομαι εἰς ὅλους τοὺς φίλους τοῦ περιοδικοῦ νὰ περάσουν εὐχάριστα τὸ Καλοκαίρι. (Κένταυρος Χείρων)

1316. (66—88) Καὶ γιατί ὄχι, ἀγαπητὴ ΑΛΕΞ; «Εἰδικότητες» — σὰν καὶ τὴ δική σου (1076) — δὲν εἶναι πρέπον νὰ βυθίζονται στὴν ἀφάνεια! Καμπάλλερο

1317. Δὲν νομίζεις Ἀετιδέα ὅτι λείπει ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορία τῆς... Πλά-

κας; Χωρὶς ἄλλο τὸ... γράμμαφονο!!! Καμπάλλερο

1318. Εἶχες δὲν εἶχες παιδί τοῦ Ἀμβρακικοῦ μ' ἔκαμες καί... τεύρο. (Τί κρίμα νὰ μὴν εἶμαι καὶ στὴν πραγματικότητα!...).

Δέξου φίλε Αἰγιώτη ἕνα θερμὸ «γειά χαρά» ἀπ' τὸν... Καμπάλλερο

1319 (67—1). Α. Λίνκολν δέχομαι ἀλλὰ πρωτογράφε Φαντομάς

1320 (67—2). Ἀετσίδες δὲν πᾶτε νὰ μάθετε μπόλα λέω ἐγώ. Πού μάθατε νὰ παίζετε! Ταυρομαχία παίζετε ἡ μπάλλα. Πιστεύω ὅτι στὸ μέλλον μπορεῖ νὰ μάθετε. Διότι ὅταν παίξει ὁ κόσμος παίζει ἡσυχά, ὄχι νὰ ἀφήνουν τὸν ἀγῶνα καὶ νὰ πιάωνται στὸ ζύλο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΛΑΖΑΡΟΥ Κωνσταντία — Ἀλμωπία

1321. (67—3) Παυλὶ Γρεβενῶν: Εὐχαριστῶ πού κατάλαβες τὴν ἀδωότητά μου ἔστω καὶ λίγο ἀργά. Ἀετιδέα υποχρεωμένος διὰ τὴν θέση. Γενναῖο Κρητικόπουλο δὲν ξερω ἂν τὰ συγχαρητήρια ἀφείλονται σὲ φιλικὸς σκοπὸς ἢ σὲ δούλεμα, πάντως εὐχαριστῶ. Ν. Αὐγινέ δὲν μὲ τρομάζουν κατὶ ἐπιστορρόνια ὡς τῆς ἀφεντιάς σας, διὰ τοῦτο κάνω μπλοῦμ εἰς παραπλησίαν ἀκτίας. Τρελλὴ Μπαλαρίνα: Εὐχαριστῶ ἀγαπημένη φίλη γιὰ τὸν χαιρετισμό, μὰ δὲ πού εἶστε καὶ σεῖς Ἀθηναῖα θὰ θέλατε νὰ γνωριστοῦμε, ἀπαντήσατέ μου σὰς παρακαλῶ. Ξανθομπουλίτσα: Μὲ μεγάλη χαρὰ ἀγαπημένη φίλη νὰ ἀλληλογραφήσωμε (μέσω περιοδικοῦ) λοιπὸν θὰ περιμένω μ' ἀγωνία ἐπιστολήν σας. Ξανθούλα ἀφ' οὗ πρωτογράψω (κατὰ τὴ θέλησή σου). Δάφνη Εὐρώτα κάθε ἄλλο παρὰ λάθος. Θάνο Ἀθανάτε: καθόλου κακός, (μόνο πειράζω, μπορεῖς ὅμως νὰ μοὺ πῇς τὴν καταγωγή διὰ τῆς ὁποίας βγάξεις συμπέρασμα ὅτι: εἶμαι... Π. Μακεδονίας; ἡ 1183 ἀποδεικνύει ὅτι συμβαίνει τὸ ἐνάντιον (παινεσιάρη). Μάϊκελ: Θεραστὴς εἶναι ὁ πατερας σοὺ παιδί μου καὶ βράζει τόσο τὸ αἷμα σου; Α. Ντὰ Βίντσι

1322. Μάθε Ψὺν τῆς Δρυὸς ὅτι οὐδέποτε κατηγόρησα ἐπαρχιώτας φίλους ὅλα δ' αὐτὰ πού δημιουργήσες ἦσαν κατασκευάσματα τοῦ ἀσθενούντος μυαλοῦ σου ἡ καλύτερα τὸν ὀφθαλμὸν σου. Ποτὲ ἀγαπητὴ δὲν μπορούσα νὰ κατηγορήσω τὴν ἀγαπημένη εἰς ὅλους ἐπαρχία ἐφ' ὅσον οἱ περισσότεροι τὸν φίλων μου πεννομάχων εἶναι ἀπ' αὐτὴν (Παῖδι τοῦ Ἀμβρακικοῦ, Βουλγαροκτόνος, Ἰπτάμενος Θεσσαλός καὶ τόσοι ἄλλοι διὰ τοῦτο μόνον ἔαν ἦσαν παρὰφρων (ὅπως τοῦ λόγου σου) θὰ ἔγραφα τέτοιου εἶδους πεννομαχίες, τὴν δὲν συγκρίνιν ἔκαμε μάλλον ἡ δις Ἑδεσσασιπούλα μὲ τὴν 1044 λέγοντας ὅτι: ὑπερέχει τὸ Μακεδονικὸ πνεῦμα. Αὐτὰ δὲ σὰ γράφω ὄχι πού σὲ φοβάμαι ἀλλὰ διὰ νὰ μὴν μὲ παρεξηγήσουν οἱ φίλοι ἐπαρχιώτες πού πιστεύω νὰ μὴν πήρανε σὰ σοβαρὰ τὰ λόγια σου.

Α. Ντὰ Βίντσι (ὁ φίλο-Ἐπαρχιώτης)

1323. Τὸν μάθατε, τὸν μάθατε — τὸν ἄβλον τοῦ «Ἀνδρὸς» — ἀπ' τὸ Δαφνὶ δραπέτευσε — πηδῶν ἐκ τῆς μονδρός. — Θὰ πῇτε πῶς τὸν ἄφησαν — ἐσκόλυτο γι' αὐτὸ — λανθάνετε ἀγαπητοί — τὸν φύλαγαν ὀκτώ. — Μὰ τότε πῶς τὸ ἔσκασε; — θὰ πῇτε ἀσφαλῶς, — ἂμ! τρώμαζαν οἱ φύλακες — καθ' ὅτι τὸν ἐπέρασαν — ὁμοῖον τοῦ ΚΥΝΟΣ!!! — Τὸ ὄνομά του; ἔακουστὸ — ΠΑΙΔΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ — καὶ εἶναι ὅπως εἶπαμε — ἄρχων τῆς Ἀηδίας!!! Α. Ντὰ Βίντσι

1324. Τῆς τρέλλας τὸν κατήφορο — τὸν πήρανε πολλοί — κι' εἶσαι στὴν στήλη φίλοι μου — πληθύναν οἱ... τρελλοί. — Μήπως ἡ ἔσση κτύπησε — ὀλίγον τὰ μυαλά των; — γι' αὐτὸ βρέ φίλοι μου καλοὶ — δὲν εἶναι σὰ σωστά των; — Μέσα σ' αὐτοὺς ἀγαπητοί — ἕνας τοὺς δεχωρίζε — βασταί θέση κρατεῖ — κι' ἀπὸ μακριὰ μυρίζει. — Τὸ εἶδος τῆς τρελλάρας του — αἰώνας κι' ἂν περᾶση — ἄλλες κι' ἂν ἐρῶν μπόλικες — οὐδεὶς θὰ νὰ δεχάσῃ. — Τὸ ὄνομά του ἐρωτᾷς; — πάντα, παντοῦ χομένον — δὲν ξέρεις σὰ πραγματικά!!! — τὸν Τεμπέλη Προκομμένον; Α. Ντὰ Βίντσι

1325. Αὐτοκρατορία τῆς Πλάκας, Αὐτοκρατορία τῆς Πλάκας, Πλακάδαρος ὡς ὡς ὡς!!!! Ἐφορμήσατεεεεε!!! Μάρσεσεσεσεσεσε... κοιμάται τὸ μαρσοοοοο ὅλοι στὴν Αὐτοκρατορία τῆς Πλάκαςεσεσε... καλὰ ντὲ τὰ εἶπαμε πάλι τὰ ἴδια.

Α. Ντὰ Βίντσι
1326. Δ. Γ. Μέριανε κ.λ.π. μήπως καὶ ὁ Ὑπερέλληνας ἀντίγραφε; Α. Ντὰ Βίντσι

♦♦♦

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΗ

Ἡ μ α α (στὸν Τοτό): Σῆκω νὰ φᾶς! Ὁ Τ ο τ ο ς (τρεχάτος): Πούναι το τὸ σύκο, μαμά;

Νικόλ. Δ. Τριαντόπουλος ΣΤ' Τάξ. Γυμν. Καλαμών

Σκίτσα ἀναγνώστων

Α. Ντὰ Βίντσι

Ο ΕΞΥΠΝΑΚΙΑΣ

ΣΑΜΟΘΡΑΚΙΤΗΣ (ὁ κ. Ὑπ. Δικαιοσύνης)

ΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ (ὁ ὄνειροπαρμένος)

ΑΓΙΑ ΜΑΥΡΑ

Ο Κ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ (ὁ νικητής)

ΑΗΔΟΝΑΚΙ (ὁ κ. Ὑφ. τῆς Παίδ.)

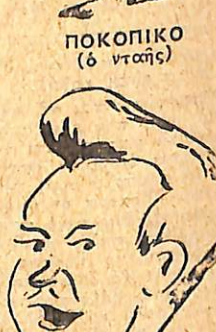
ΣΟΦΟΣ

ΠΟΚΟΠΙΚΟ (ὁ νταῖς)

ΑΛΦΑΒΗΤΑΓΑΜΑ-ΔΕΛΤΑΣ

ΙΠΠΟΤΗΣ ΤΗΣ ΑΓ. ΜΑΥΡΑΣ

Περναίτε εύχάριστα την ώρα σας

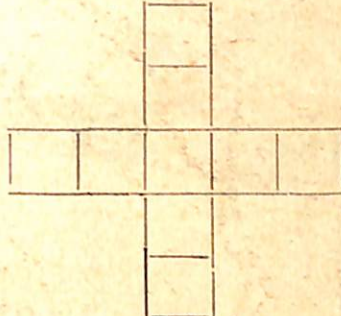
1) ΤΡΙΑΙΝΑ

Κάθετα (αριστερά): Θά μας δεχθή όλους. (Μέσον): Αποτυχημένη προσπάθεια. (Δεξιά): Ασιατικό Κράτος. Οριζόντια: Ο μεγαλύτερος αδελφός του Μωϋσέως.

Κλ. Μαρκούσης

7) ΣΤΑΥΡΟΣ

Να τοποθετηθούν στα κενά τετράγωνα οι αριθμοί 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, ώστε οριζόντια και κάθετα να δίνουν άθροισμα 23.

Λουκάς Ντρέκας, Καρδίτσα

9) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

Να συμπληρωθούν τα κενά ώστε οριζόντια και κάθετα να δίνουν άθροισμα 15.

«Βροντή», Μυτιλήνη

11) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

1) Γυναικείο όνομα. 2) Ένδοξη χώρα. 3) Τήν έδιδασεν ό Χριστός. 4) Νησί του Αιγαίου. 5) Ήρωας του Μακεδονικού αγώνος.

Γ. Σιανάδας, Ζηρό

ΛΥΣΕΙΣ 88ου ΤΕΥΧΟΥΣ

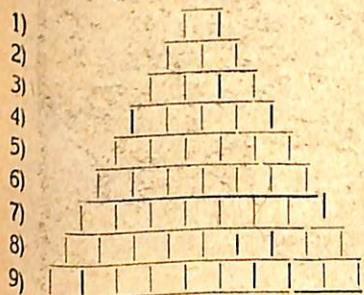
2) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

- 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 5
- 7, 6, 6, 2, 0
- 0, 1, 2, 3, 4, 5, 0
- 1, 5, 8, 5
- 1, 2, 3, 4, 5, 0
- 2, 0, 1, 3
- 2, 4, 1, 5, 0
- 2, 4, 1, 0

- Πνευματική άσκηση.
- Δοξασμένη χώρα.
- Σημείον πίστεως.
- Αρχαίο όπλο.
- Τό κόκκινο τόν έρεθίζει.
- Είναι ή Αθήνα.
- Βασική τροφή.
- Πόλη της Ήπειρου.

Δ. Χαματζής, Νεάπολις

3) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

- 1) Σύμφωνον. 2) Ίδου. 3) Σύνδεσμος. 4) Ασιατικό Κράτος. 5) Ουράνιον σώμα. 6) Εύρωπαϊκό Κράτος. 7) Αρχαίος ηρώς. 8) Βουνό της Πελοποννήσου. 9) Όνομα 14 πόλεων της Ασίας.

Π. Κανελλόπουλος

4) ΓΡΙΦΟΣ

Να διαβασθή:
Νήσος, Νήσος, Νήσος, Νήσος, Νήσος, Νήσος, Νήσος, Νήσος, Ν. Γ. Παπανικολάου

5) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

— Δήμητρα μην άργήσεις γιατί δεν θα τώ προφθάσουμε.
— Ποιό καλέ μητέρα;
— Μα σου τώ είπα.
Π. Μουτζούρης, Κακόρρευμα

6) ΦΩΝΗΝΤΟΛΕΙΠΟ

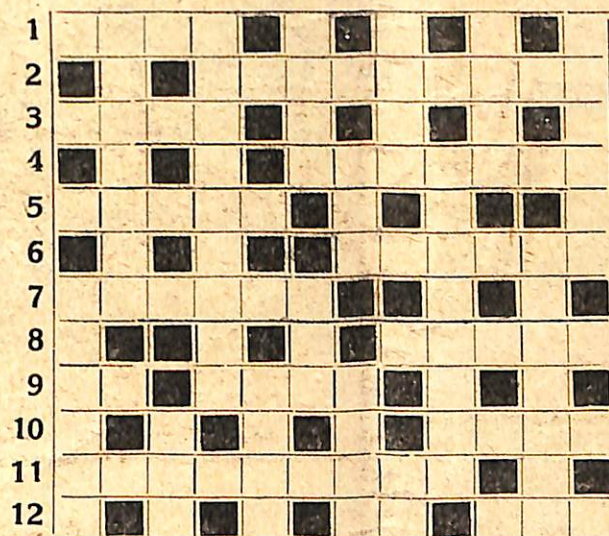
Χ ρ — ν — — φ — —
8
Άρχαίο ρητό.
Π. Μουτζούρης, Κακόρρευμα

10) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Δίφθογγο μαζί με δυό σύμφωνα άν ένώσεις από τις πέντε ήπειρους μας μία θα φανερώσης.
Ίωαν. Ρήγας, Κακόρρευμα

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 89

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Θρεπτικό υγρό. 2) Ήρωας της Έπαναστάσεως του 1821. 3) Ένας άπ' τους πρωτεργάτες της Γαλλικής Έπαναστάσεως. 4) Νεαροί στην ηλικία. 5) Πόλις της Γαλλίας. 6) Σύμβολο βασιλικής εξουσίας. 7) Μιά άπ' τις Ένωμένες Πολιτείες της Αμερικής. 8) Έρπετό. 9) Μάς προμηθεύει τα προϊόντα τών κήπων (αίτ.). 10) Βιβλικό πρόσωπο. 11) Τετράπλευρο ταψί στη γενική. 12) Άρθρο στον πληθυντικό. — Μάλιστα.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Τό πλοίο της έρήμου. 2) Έκεί πολέμησε ό Άθανάσιος Διάκος. 3) Πηγή. 4) Γυναικείο όνομα. 5) Είδος δαχτυλιδιού. 6) Με τη θέλησή του. — Παλαιός Γάλλος μυθιστοριογράφος που έγραψε τόν «Περιπλανώμενον Ίουδαίο». 7) Δεν είναι πολλοί. — Γυναικείο χαϊδευτικόν όνομα. 8) Οί γενναίοι δεν τήν ξέρουν. — Άρθρο στον πληθυντικό. 9) Δημόσιος κήρυκας. 10) Έπίρρημα χρονικό που σημαίνει: πρό έλαχίστου χρόνου. 11) Τής Πεντέλης είναι όνομαστά. 12) Τήν χρησιμοποιούσαν οί αρχαίοι πολεμιστάι.

ΑΘ. ΠΑΠΑΜΑΝΟΣ, Ζηρό Φιλίππιάδος

1) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

Ρ	ο	δ	ο	π	η
α	ρ	κ	τι	πο	κ
κ	φ	ρ	π	ο	κ
Γ	ε	ι	φ	υ	ρ
σ	ι	α	γ	ε	ρ
σ	α	υ	τ	ρ	α
π	α	ι	π	τ	ο
κ	α	ι	π	τ	ο

2) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

2	1	3	5	8	10	4	6	=	39
4	2	8	1	3	5	6	10	=	39
3	4	1	2	10	6	5	8	=	39
5	8	2	3	6	4	10	1	=	39
8	10	6	4	2	3	1	5	=	39
10	3	5	6	4	1	8	2	=	39
1	6	4	10	5	8	2	3	=	39
6	5	10	8	1	2	3	4	=	39
=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
39	39	39	39	39	39	39	39	=	39

3) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

- Τ ό Κ ι ο
- Ο ς Υ γ ό ν ο ν
- Ρ α Π τ η σ ν
- Ν α Ρ κ η
- Ο δ Ο τ ι ν η
- Σ υ Σ τ ο λ η

4) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

- 1) ΙΣΤΑΜΠΟΥΛ, 2) Μαλαισία, 3) Όλυμπος, 4) Αμισός, 5) Λαμία, 6) Ασία, 7) Μύς, 8) Ού, 9) Σ.

5) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ό Κώστας είναι 21 ετών, ό Λάκης 12 και ό Σπύρος 28. 21—12=9. 21X12=252:9=28.

6) ΦΩΝΗΝΤΟΛΕΙΠΟ

Πάτερ άφες αυτοίς, ού γάρ οΐδασαι τί ποιοῦσι.

7) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΚΟΜΜΑΤΑ

- 1) Έλλάς, 2) Βενζίνη, 3) Ρώμη, 4) Όθων, 5) Σουηδία. = ΕΒΡΟΣ.

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 88

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΣΥΡΟΣ — ΟΜΑΛΑ, 2) ΑΝΑ — ΡΙΣ, 3) ΜΙ — ΕΝΤΟΣ — ΜΗ, 4) ΟΚΑ — ΑΙΣ — ΝΥΝ, 5) ΣΑΡΑ — ΤΟΣΑ, 6) ΝΕΜΕΣΙΣ, 7) ΠΡΙΝ — ΣΟΛΑ, 8) ΟΙΑ — ΜΙΑ — ΣΟΛΑ, 9) ΤΟ — ΟΑΣΙΝ — ΚΩ, 10) ΟΡΗ — ΩΤΑ, 11) ΝΙΝΑΣ — ΝΟΜΟΙ.
ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΣΑΜΟΣ — ΠΟΛΟΝ, 2) ΙΚΑ — ΡΙΟ, 3) ΡΑ — ΑΡΝΙΑ — ΟΝ, 4) ΟΝΕ — Α.Ε.Ν. — ΟΡΑ, 5) ΣΑΝΑ — ΜΑΗΣ, 6) ΤΙΒΕΡΙΣ, 7) ΟΡΟΣ — ΑΙΩΝ, 8) ΜΙΣ — ΤΙΣ — ΝΤΟ, 9) ΑΣ — ΝΟΣΟΣ — ΜΑ, 10) ΜΥΣ — ΛΟΚ, 11) ΑΘΗΝΑ — ΑΛΩΝΙ.

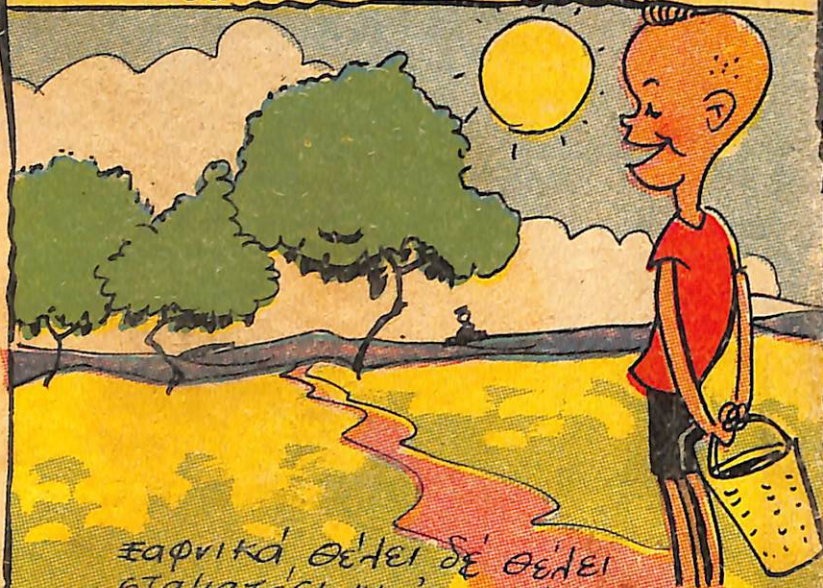
Ο ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΓΤΟ ΑΜΠΕΛΙ...

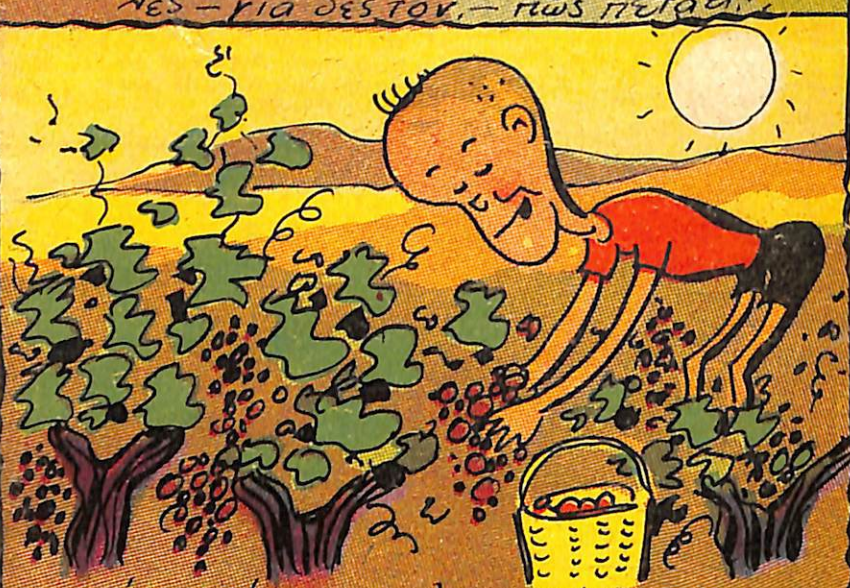
-Επιθυμω να φάω,
πίνω μου, γλυκό σταφύδι
-Ολοπροθυμία ρά πάω
λέει στη θεία του Έριφίλη

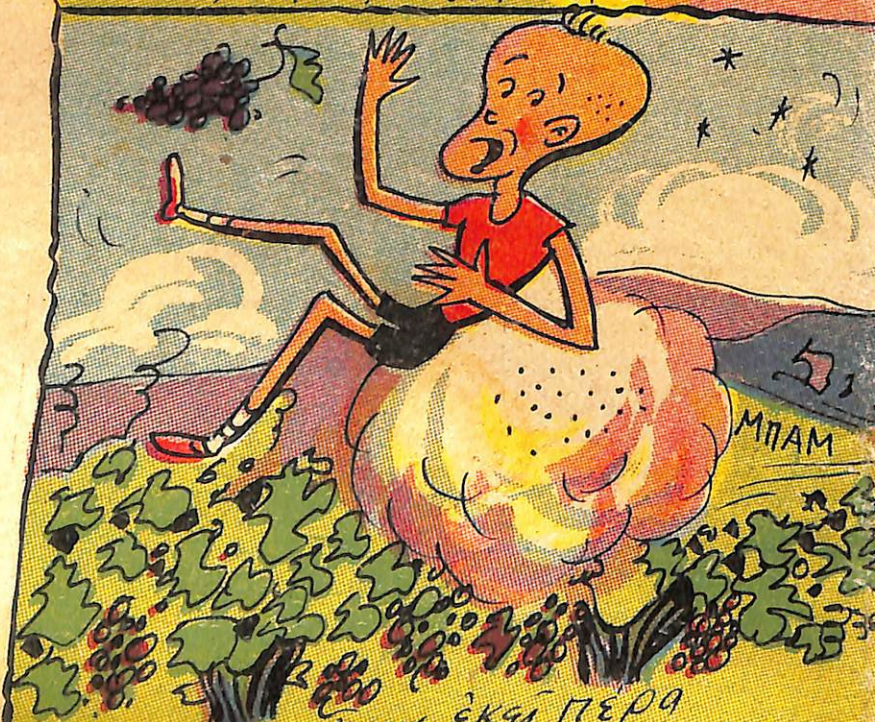
Δρόμο παίρνει, δρόμο αφήνει
τραγουδάει και πηδάει
και κρατώντας το κοφίνι
νέο - για δέστον, - πώς πέταει!

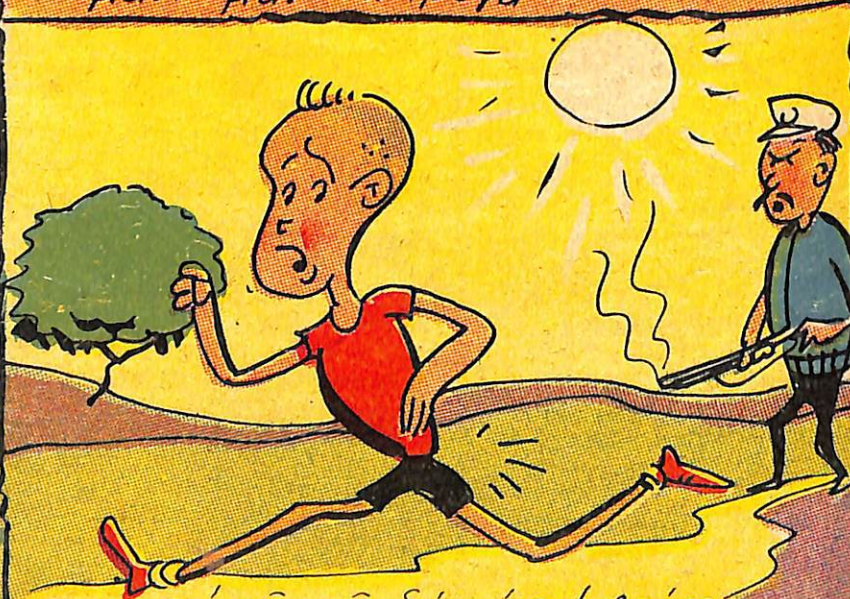
Ξαφνικά θέλει δέ θέλει
σταματάει κι άπορεί
πώς της θείας του τ'άμπελι
να γνωρίσει δέν μπορεί

Τότε βλέπει κι αντίκρύζει
ροζακιά λαχταριεστά
και τ'α κλήματα άρχίζει
μάνι-μάνι να τρυγά

Κι όπως ήταν εκεί περα
με γεμάτο, το καλάθι,
μπαμ ακούει στον αέρα
και στα όψις ετίναχεν!

Θά εως πώ δέ τί συμβαίνει
είχε φάει άλατιά
από βοοειδη τροφήν
γίνα, καθό να ην μπαίτη
μες σε ξένον άμπελωνα!